

Економіка

Старі методи керування не діють, а нові — ніяк не приживуться-2

► СТОР. 6—7

Регіон: Львівщина

«Шмат Європи» без рекламної паузи

► СТОР. 8—9

Офіційно

Закони України

► СТОР. 10—13

№ 11 (5511)

П'ЯТНИЦЯ, 18 СІЧНЯ 2013 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Місія здійснення

У Відні відбулася урочиста церемонія на честь початку головування України в ОБСЄ в 2013 році. 17 січня міністр закордонних справ України Леонід Кожара взяв участь у засіданні постійної ради в ранзі глави цієї організації. Він представив програму дій нашої країни.

Україна є членом Організації з безпеки і співробітництва в Європі понад 20 років. Але можливість головувати в Києві випала вперше. Пріоритетними в новому для нас статусі залишаються питання підтримки безпеки у всіх її аспектах, поглиблення демократичних норм і принципів, дотримання прав людини. Також Україна як ініціатор діалогу щодо енергетичної безпеки в ОБСЄ докладе всіх зусиль для того, щоб цю дискусію реанімувати на міжнародному рівні. На порядку денному також боротьба з торгівлею людьми, захист свободи слова, просування гендерної рівності.

► СТОР. 5

Зовнішнє незалежне оцінювання збираються узаконити

Зарахування абітурієнтів до вузів на підставі ЗНО невдовзі може стати нормою закону. Про це вчора під час прес-конференції заявила директор Українського центру оцінювання якості освіти Ірина Зайцева. «Є варіант, що це буде прописано в законі «Про вищу освіту» окремою статтею. А можливо, є сенс прийняти окремий закон «Про ЗНО». І один, і другий варіанти опрацьовані в Українському центрі оцінювання якості освіти», — повідомила директор. За її словами, поки ЗНО не буде узаконено, завжди існуватиме ризик його скасування. Крім того, директор УЦОЯО розповіла, що на проведення зовнішнього незалежного оцінювання у 2013 році не вистачає 37 мільйонів гривень. При цьому Ірина Зайцева додала, що нестача коштів не відіб'ється на розробці та друці тестів. Проте, за її словами, ці гроші знадобляться центру для оплати залучених до проведення ЗНО педагогів.

Фото Анастасії СИРОТКИНОЇ.

«Люди очікують значного підвищення рівня життя та добробуту, однак рухатися вперед без розбудови національної економіки та розв'язання проблем, які накопичувалися роками, неможливо. Тому давайте поговоримо відверто, дамо оцінку і будемо йти вперед», — сказав, відкриваючи вчорашнє засідання Комітету з економічних реформ, Президент Віктор

Янукович. Й одразу після короткої доповіді прем'єра Миколи Азарова дав нищівну оцінку роботі очолюваного ним уряду, назвавши її саботажем.

► СТОР. 2

На знімку: (справа наліво) Президент України Віктор Янукович, Прем'єр-міністр України Микола Азаров, глава адміністрації Президента України Сергій Льовочкін, голова Національного банку України Ігор Соркін.

Я ВАМ ПИШУ...

Золотий генофонд забуто

Я не писатиму образливі слова до нашої влади, не скаржитиму на поганий соціальний захист. Я напишу лише про сумні реалії сьогодення — про дітей війни і ті умови, в яких вони опинилися.

Діти війни — це не політична партія і не громадське об'єднання. Це факт. Сумний і трагічний факт нашої історії. Відомий лікар професор Берсенєв назвав дітей війни золотим генофондом України. Нині золотий генофонд збирає пляшки на смітниках, щоб здати їх і дожити до наступної пенсії в тисячу гривень. Держава має величезний борг перед дітьми війни, але вона постійно забуває про нього...

Галина САМІЙЛЕНКО,
дитина війни, ветеран праці.
Ірпінь
Київської області.

ПОДІЇ

Трирічна дитина померла від грипу

Нинішньої зими перший випадок смерті від грипу на Львівщині зафіксовано в Самбірському районі. Про це повідомила Львівська обласна санепідемстанція. Як розповів заступник головного лікаря Олег Когут, за результатами вірусологічних досліджень трирічній дитині встановили діагноз «гостра респіраторна вірусна інфекція». Хворе маля з температурою 40 градусів три дні пролежало вдома. До медиків батьки не зверталися. Коли приїхала «швидка», було вже запізно.

Повідомлення про смерть дитини випадково потрапило в пресу аж через кілька тижнів. Натомість прес-служба Львівської ОДА 17 січня розповсюдили інформацію під несподіваним заголовком «Львівщина серед лідерів щодо реалізації закону «Про екстрену медичну допомогу». Хто дійшов такого висновку, на жаль, Львівська ОДА не повідомляє.

Випадок у Самбірському районі свідчить, що жителі чомусь бояться викликати «швидку допомогу», інформує наш власкор Богдан КУШНІР.

Чопська митниця поповнила держказну на півтора мільярда гривень

Упродовж минулого року суб'єктами підприємницької діяльності через Чопську митницю імпортовано товарів на 5 млрд. 508,8 млн. грн.

Порівняно з 2011 роком обсяги оподаткованого імпорту зросли на 6,72%. Відтак фінансові завдання, встановлені Мінфіном, митниця виконала. В державну казну надійшло 1 мільярд 480 мільйонів гривень, із яких понад 90% спрямовано до обласного бюджету. Позитивними чинниками стали зміни в номенклатурі імпорту. Це, насамперед, збільшення комплексуючих для складання транспортних засобів та обсягів нафтопродуктів.

► СТОР. 5

КОРОТКО

■ Телеканал СТБ спільно з «Голосом України» 17 січня завершив зйомки сюжету про перебування шведських військовиків на Чернігівщині в 1708—1709 роках. Знімальна група побувала в Яворцях (Ріпкинський район) та Шведчині, Жадовому (Семенівський район), де й досі живуть нащадки полонених воїнів армії Карла XII, повідомляє наш власкор Сергій ПAVЛЕНКО.

■ Агроформування Уманського району на початок січня цього року розрахувалися з власниками земельних паїв на 99,3 відсотка, що становить 50 мільйонів гривень, передає наш черкаський власкор Лідія ТИТАРЕНКО.

■ Кубок України зі скелелазіння розіграли понад 100 юних спортсменів із 12 міст України у Кам'янці-Подільському, інформує наш власкор Віра ШПИЛЬОВА.

Україна пропонує провести молодіжний саміт ОБСЄ в Криму (УНІАН)

Поруч із ними — надійність і безпека

Учора Перший заступник Голови Верховної Ради України Ігор Калетнік привітав особовий склад, керівництво та ветеранів Управління державної охорони України з професійним святом — черговою річницею з дня створення. Вітаючи учасників урочистої зустрічі в стінах парламенту, І. Калетнік наголосив на важливості уваги і підтримки з боку держави до цієї служби, до працівників Управління державної охорони України, «адже тут служать справжні професіонали, які пройшли великий життєвий шлях і в лавах Збройних Сил, і в спецслужбах». Він підкреслив, що «завдяки професіоналіз-

му, знанням і відповідальній службі, в людей, з якими поруч працюють представники державної охорони, є можливість відчувати надійність і безпеку». І. Калетнік вручив відзнаки Верховної Ради України і цінні подарунки кращим співробітникам Управління «за особистий внесок у здійснення державної охорони в органах державної влади, забезпечення безпеки посадових осіб, за зразкове виконання своїх обов'язків» та з нагоди 21-ї річниці від дня створення головної державної охоронної структури України. «Ці відзнаки — оцінка вашої праці, ваших заслуг і відданості своїй роботі», —

сказав Перший заступник Голови Верховної Ради України, побажавши присутнім благополуччя на роботі і вдома.

Прес-служба Верховної Ради України.
На знімку: Грамоту Верховної Ради України з рук Першого заступника Голови Верховної Ради України Ігоря Калетніка отримує помічник директора департаменту оперативного забезпечення охорони підполковник Юрій Жуковін, на задньому плані — начальник Управління державної охорони генерал-лейтенант Сергій Кулик.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Оплата праці народних обранців здійснюється відповідно до чинного законодавства

З огляду на публікації в деяких засобах масової інформації **прес-служба апарату Верховної Ради України інформує** про таке. Порядок оплати праці народних депутатів здійснюється відповідно до чинного законодавства — статті 33 Закону України «Про статус народного депутата України» та постанови Кабінету Міністрів України від 30.06.2005 року №510 «Про оплату праці керівних працівників державних органів». Згідно з цими нормативними документами 09.09.2005 року було підписано відповідне Розпорядження Голови Верховної Ради України №1145

(за погодженням з Комітетом з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України). Отже, йдеться не про будь-які навації в оплаті праці народних депутатів України, а про пролонгацію протягом останніх років, на початку кожного нового скликання парламенту, відповідного Розпорядження Голови Верховної Ради України, підписаного у вересні 2005 року. Також повідомляємо, що нині згідно із заявами Першого заступника Голови Верховної Ради України І. Калетніка, голови Комітету з питань бюджету Є. Геллера, деяких інших

народних депутатів надано дозвіл на проведення косметичного ремонту в їхніх кабінетах — за їхні власні кошти. Усі ці ремонтні роботи здійснюються з дотриманням вимог чинного законодавства. Водночас зазначаємо, що будь-які ремонтні роботи стосовно розширення кабінетів за рахунок інших службових приміщень, як про це йшлося в повідомленнях деяких ЗМІ, не проводяться. Інформуємо, що згідно з державним бюджетом на 2013 рік кошти на ремонтні роботи у приміщеннях Верховної Ради України не передбачено.

«Свободівці» задоволені своїм дебютом у парламенті

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Про це народні депутати від ВО «Свобода» Олексій Кайда і Михайло Головка заявили під час зустрічі з журналістами в Тернопільському прес-клубі. До свого активу вони залучають знесення огорожі перед будинком Верховної Ради, блокування депутатів-переміжчиків, боротьбу за присутність народних обранців у сесійній залі й голосування власними картками, пожевоалення роботи парламентських комітетів тощо.

— Ми зробили маленький крок до великої мети: парламент має ефективно працювати, — сказав Олексій Кайда. — Будемо також домагатися, щоб на запрошення комітетів приходили тільки перші особи, а не їхні заступники чи керівники департаментів. У цьому нас підтримують інші фракції. Від «Свободи» чекали, що наші депутати працюватимуть переважно у гуманітарній сфері, але аналіз поданих фракцією законопроектів свідчить: ми не менш активні у просуванні економічних, соціальних питань. За словами Михайла Головка, подані зако-

нопроекти стосуються заборони приватних монополій, виведення коштів з офшорних зон та їхньої легалізації, скорочення дефіциту Пенсійного фонду, спрощення процедури реєстрації підприємців, розв'язання багатьох інших проблем. Всього від фракції надійшло понад сто проектів постанов та майже два десятки законопроектів. Журналістів цікавила думка народних депутатів щодо вирішення місцевих проблем. Зокрема, чому депутати Тернопільської облради досі не прийняли бюджет області на 2013 рік. Серед регіонів України це єдиний такий випадок. На думку

Олексія Кайди, котрий до депутатства очолював облраду, сесію не можна проводити, поки не відбулося останнє засідання бюджетної комісії, не враховано всі пропозиції. — В обласній та районних райдержадміністраціях запевняють, що бюджет чудовий, — каже він, — а ось керівники органі-

«Це саботаж!»

Так Президент оцінив темпи виконання плану реформ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

ДОСЛІВНО
Віктор ЯНУКОВИЧ:
«Я розумію, що можна недоотримати ресурси, якісь прорахунки були, і можна недовиконати Національний план реформ на 10—20 відсотків, не більше. Але я не можу зрозуміти, як можна виконувати план реформ, які спрямовані на поліпшення галузі, економіки, життя людей, на 35—25 відсотків? Це саботаж! Це просто люди взагалі втратили відповідальність. От у цьому проблема».

А це також означає, робити висновок Президент, що уряд втратив контроль за роботою міністерств, відомств, обласних і районних адміністрацій, відповідальних за належну реалізацію плану реформ. «Це головний висновок», — підкреслив він. «Не вистачало, за великим рахунком, волі, щоб, урешті-решт, відмовитися від минулого життя, яке

хворобу, якщо це кадрові питання, то будемо розглядати їх разом. Я із себе відповідальності не знімаю. Але ми не можемо закривати очі на правду, жити в якомусь рожевому світі», — сказав глава держави. Резюмувавши, що «реально треба рухатися вперед», Президент зазначив, що велику надію покладає «на нових міністрів, на нових членів уряду, на тих, хто прийшов зараз, із цією новою хвилею, в цьому році». На продовження кадрової теми він назвав неприпустимою ситуацію, коли наміри змінити життя на краще завершуються прийняттям рішень, які погіршують стан речей: «Не можеш працювати — місця не може бути у виконавчій владі. Якщо є корупція — повинні відповідати сповна, по закону». Одним із прикладів саботажу з боку виконавців В. Янукович назвав невиконання закону про екстрену медичну допомогу, який набув чинності з 1 січня 2013 року. «Неприпустима дискредитація реформ діями посадовців, які сьогодні не виконують закон, а роблять усе

відповідних організаторів та виконавців. Зрештою, із тим, що «багато важливих запланованих цілей не досягнуто, а рівень виконання не може задовольняти», погодився і прем'єр. Він пообіцяв, що в 2013 році новий склад уряду проаналізує прорахунки 2012 року та активізує проведення реформ. «Першочергове завдання нових керівників напрямів реформ — якнайшвидше проаналізувати причини допущеного відставання і в максимально стислі терміни його ліквідувати та організувати чітке виконання Національного плану дій в 2013 році», — взяв на себе чергові зобов'язання прем'єр М. Азаров. Але водночас прем'єру треба пам'ятати сказані Президентом на початку засідання Комітету з економічних реформ слова: «Я хотів би, щоб ми з вами усвідомили: якщо ми щось декларуємо, ми зобов'язані це виконувати. Ніхто, як то кажуть, пальці в двері не засовує і не примушує брати на себе зобов'язання. Можеш, здатен, вважаєш за доцільне — приєднуйся, будь ласка, ініціюватимеш — ще

пов'язане з корупцією, з тією застарілою системою бюрократичною, яку постійно критикують люди, малий і середній бізнес», — продовжив розпикати прем'єра глава держави. «Я просив би, Миколо Яновичу, трохи змінити стиль роботи уряду та вчасно, не чекаючи кінця року чи терміну реалізації запланованих заходів, вирішувати проблемні питання. Якщо ви бачите, що є проблеми, то треба лікувати цю

навіпаки», — підкреслив глава держави та закликав прем'єра і відповідальних чиновників зробити відповідні висновки. «Поставте це запитання собі та знайдіть відповідь. Чому торік не готувалися до виконання цього закону з 1 січня? Хто за цим стоїть? Чому люди страждають через недбалість чиновників?» — сказав Президент, додавши, що це також мають бути висновки стосовно голів обласних та районних держадміністрацій, щодо

краще». Бо, відповідно, якщо буде навіпаки, то дуже швидко «від'єднають».

Сергій КОВАЛЕНКО.
На знімку (зліва направо): міністр, віцепрем'єр-міністр України Юрій Бойко та міністр юстиції України Олександр Лавринович, на передньому плані — віцепрем'єр-міністр України Олександр Вілкул.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ловили також свою позицію стосовно чергових намірів передати у власність Української православної церкви Московського патріархату деякі споруди Почаївської лаври. — Ми не дозволимо цього зробити, — заявив Михайло Головка. — Почаївська лавра — святиня українського народу і має належати йому. Олексій Кайда додав, що вони звертатимуться по підтримку до традиційних українських церков, громадських організацій, організовуватимуть хресні ходи. «Такий досвід у нас є. Кілька років тому ми вже організовували багатотисячні хресні ходи у Почаєві», — сказав він. Любов ЛЕВИЦЬКА. Тернопільська область. **На знімку: Олексій Кайда і Михайло Головка.** **Фото Анжели КАРДИНАЛ.**

Без скасування депутатської недоторканності кнопкодавство невиліковне

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Законодавча ініціатива опозиції — запровадити кримінальну відповідальність за голосування депутатами чужими картками, як засвідчує бурхлива дискусія серед політиків та експертів, має небагато шансів на втілення у життя. Регіонали і комуністи пропонують власні рецепти подолання «тіанізму» в парламенті. Однак опозиційні фракції наполягатимуть на розгляді свого законопроекту одразу на першій погоджувальній раді перед початком другої сесії — 4 лютого.

Народний депутат VI скликання Володимир Зубанов (Партія регіонів) на вчорашній прес-конференції нагадав, що систему голосування «Рада-3» було змонтовано ще 2008 року, і вже тоді вона могла працювати. Але це питання не порушувалося, доки тодішня провладна більшість не перейшла в розряд опозиції. Депутат пропонує розв'язати питання про персональне голосування комплексно, проголосувавши у «пакеті» також за відповідальність народних обранців за блокування трибуни. «Людина, яка не хоче працювати у парламенті, повинна звільнити своє місце і здати мандат, — стверджує В. Зубанов. — Треба прийняти зміни до Конституції, знявши недоторканність із депутатів, щоб притягнути його до відповідальності за блокування трибуни чи голосуван-

ня чужою картою, і рішення про те, що депутат складає мандат, якщо 20% робочого часу він не працює у Верховній Раді».

За словами представника фракції «Батьківщина» Павла Петренка, законопроект від опозиції про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів стане тестовим для народних депутатів — наскільки вони готові виконувати Конституцію. «Якщо не діятиме норма про персональне голосування, немає сенсу збиратися всім депутатам, треба їх розпустити, не витрачати кошти з бюджету, посадити Чечетова, дати йому 30 помічників і нехай приймають усі закони». Навіть якщо законопроект не буде прийнято, опозиціонери обіцяють продовжити практику контролю за голосуванням депутатів.

Комуністи, як заявив представник фрак-

ції КПУ Олександр Голуб, не підтримуватимуть законопроект опозиції. «Про яку кримінальну відповідальність депутата можна говорити? Та хоч запишіть 150 років кримінальної відповідальності за голосування не своєю картою, але доки не знято депутатської недоторканності, ніякої відповідальності депутат не нестиме», — переконує О. Голуб. Комуністи розробили і

внесли до Верховної Ради власний законопроект про відкликання народного депутата, у якому прописано й норму про можливість позбавлення мандата за невиконання функцій, якщо депутат не голо-сує власноруч і не виконує зобов'язання перед виборцями.

Керівник центру «Третій сектор» Андрій Золотарьов переконаний: це питання суто політичної волі, а жодних

технічних перешкод немає. За прогнозом експерта, найдисциплінованішими у парламенті будуть фракції КПУ і «Свободи». Будь-які репресивні заходи щодо народних депутатів, у тому числі й кримінальне покарання, суспільство сприйме «на ура», але ефект буде короточасним. Вихід — передусім позбавлення депутатської недоторканності й запуск системи «Рада-3».

Анна ШЕВЧЕНКО.

ФОТОФАКТ

Керівник Центру «Третій сектор» Андрій Золотарьов, народний депутат України Олександр Голуб, народний депутат VI скликання Володимир Зубанов, народний депутат України Павло Петренко.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Товариству «Знання» — 65

Сприяти розвитку людини, допомогти їй стати конкурентоспроможною

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

Сьогодні в столиці відбудеться VI з'їзд Товариства «Знання» України, створеного 65 років тому. Напередодні кореспондент «Голосу України» зустрівся із президентом товариства академіком Національної академії наук та Національної академії педагогічних наук Василем КРЕМЕНЕМ (на знімку).

— Василю Григоровичу, Товариство «Знання» зіграло і продовжує відігравати важливу роль в інтелектуалізації країни. Яке завдання виконує воно сьогодні?

— За 65 років існування воно стало масовою просвітницькою структурою, завжди активно мобілізувало наявний потенціал науки, культури, освіти. У роки незалежності у товариства почався новий етап уже самостійної діяльності. Ідеї державотворення, побудови ринкового суспільства, зведення духовного каркасу української держави, нові регіональні проблеми — все це нині в центрі уваги нашої організації. Сприяти розвитку людини, збереженню її як найвищої соціальної цінності, формуванню як особистості, допомогти їй бути конкурентоспроможною — це основна мета товариства сьогодні.

— Що допомагає виживати товариству у цей нелегкий час?

— Упевненості додає нам те, що «Знання» об'єднує представників усіх верств української інтелігенції, в тому числі викладачів і науковців провідних ВНЗ, учених, дослідників національної академії і галузевих академій наук. Як і те, що товариство зберегло в основному свою структуру, має базові організації в усіх регіонах, не втратило таких ефективних, прибуткових підприємств, як Київський, Донецький, Херсонський і Черкаський планетарії. З рук рейдерів буквально вирвано готель «Знання», який знову працює на товариство, приміщення Чернігівської обласної організації...

— А як, Василю Григоровичу, ваші підрозділи співпрацюють з представниками центральної і місцевої влади? І наскільки успішно.

— Скажімо, робота Вінницької обласної

Президенту Товариства «Знання» України

В. Г. КРЕМЕНЮ, членам Товариства «Знання» України

Шановні доброді!

Від імені народних депутатів України та від себе особисто щиро вітаю вас зі славним ювілеєм — 65-річчям науково-просвітницької діяльності Товариства «Знання» України. Дійсно, на сьогодні українське наукове просвітництво стало невід'ємною складовою частиною здійснення народнодержавної влади, одним із визначальних інститутів формування громадянського суспільства в нашій країні.

Реалії сьогодення підтверджують життєздатність добровільної самоорганізації інтелігенції в самодіяльній науково-просвітницькій колективі для поширення політичних і наукових знань серед різних верств населення. Тісне поєднання самоврядних традицій, засад представницької, місцевої демократії з

вільним духовно-культурним волевиявленням громадян є одним із принципів організації та функціонування влади. Це сприяє забезпеченню повноцінного духовно-морального буття Українського народу, є важливою передумовою стабільності в державі, джерелом енергії та акумулювання потужної громадської ініціативи.

Товариство, під час масштабних і системних національно-демократичних перетворень, відігравши важливу роль у відновленні незалежності України, робить вагомий внесок у розбудову Української держави. Активісти товариства сприяють інформаційному забезпеченню розв'язання духовно-світоглядних, мовно-культурних, соціально-економічних проблем, торжеству прав людини, політичних свобод і верховенства права,

закріплених Конституцією України.

Вважаю, що у зв'язку з широким запровадженням високих технологій та електронно-обчислювальної техніки, що вивільняє із сфери виробництва тисячі людей, а отже, породжує проблему зайнятості населення, Товариство «Знання» України на державне замовлення могло б активніше надавати науково-просвітницькі та науково-освітні послуги громадянам, допомагати їм віднайти своє місце у суспільстві, зокрема, у сфері підприємницької діяльності.

Зичу всім вам миру, міцного здоров'я, щастя, вагомих і щедрих здобутків на благо Українського народу в ім'я процвітання України у XXI столітті!

З повагою

Голова
Верховної Ради України
Володимир РИБАК.

— Що у найближчих планах товариства?

— Оцінюючи зроблене, слід зазначити, що попереду нас чекає значиміша робота. Зокрема, важливим, на наш погляд, завданням є поліпшення правового обслуговування населення. За прикладом Європи, маємо більше працювати з пенсіонерами, селянами. Пропаганда знань, насамперед педагогічних і психологічних, має бути спрямована на допомогу батькам, вчителям, учням. Особливу роль грають творчі конкурси в ЗОШ, які ми проводимо разом з органами освіти, «Просвіти» і творчих спілок.

Розмову вів
Іван ЛІЛЯШ.

У НОМЕР

Більше активності та співпраці з владою

Здобутки, проблеми й сподівання озвучили голові Рівненської обласної ради Юрію Кічату представники Асоціації фермерів та приватних землевласників області на звітно-виборній конференції-зльоті.

Понад 70 фермерів з усіх районів області підбили підсумки минулого року й поділилися наболями. Зокрема, голова Асоціації фермерів та приватних землевласників Рівненської області Дмитро Українець розповів про позитивні моменти з життя фермерської спільноти й водночас наголосив на гострих питаннях: диспаритет цін на продовольчу продукцію, неадекватність нормативних нововведень (особливо стосовно сівозміни), повернення коштів за лізингову техніку, необхідність радикальних заходів у захисті полів від набігів диких кабанів тощо.

Водночас фермери відзначили, що співпраця з владою стала вагомішою. Наприклад, на Рівненщині — однієї з небагатьох областей України — діє Програма підтримки фермерських господарств області на 2011—2015 роки. За два роки півтора мільйона гривень безвідсоткових кредитів з обласного бюджету отримали більш як тридцять фермерів.

Голова обласної ради Юрій Кічатий висловив впевненість, що співпраця буде ефективнішою — потрібно лише більше ініціативи в озвученні проблем: наприклад, щодо компенсації 30 відсотків вартості сільгосптехніки, придбаної фермерами у лізинг.

— Проблеми можна вирішити, адже відповідну постанову Кабінету Міністрів ніхто не скасовував. Але потрібно й лобювати ці інтереси. Їх захист має бути пріоритетним не тільки для фермерів та місцевого керівництва, а й влади загалом. Сподіваюся й на ініціативність народних депутатів України від Рівненщини. Але й фермери мають бути активнішими. Згадані проблеми можна було б розв'язувати, не чекаючи цієї конференції. Ми домовилися з керівниками головного управління АПК, що вони нададуть обласній раді всю необхідну інформацію. Буде підготовлено листи від голів обласної ради та ОДА до Прем'єр-міністра та міністра АПК. За потреби це буде озвучено й на сесії обласної ради. І, звичайно, такі листи надішлемо народним депутатам — представникам Рівненщини. Сподіваюся, що з цими документами вони підуть до міністерства.

— Загалом ми всіляко намагаємося допомагати приватним підприємцям: бюджетом, цільовими програмами. Торік почали реалізовувати ідею пріоритетності постачання продукції фермерів бюджетним закладам. Думаю, що в 2013 році цей напрям буде втілено суттєво. Але для цього потрібна ще й чітка робота асоціації. Обласна рада готує програму третього обласного форуму представників місцевих територіальних громад, на якому буде чітко конкретизовано стратегію розвитку. Ми однозначно визначимо й напрями співпраці з фермерськими господарствами, — сказав Юрій Кічатий, який вручив кращим фермерам Почесні грамоти та Подяки Рівненських обласної ради та ОДА.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Вибори можуть не відбутися

400 тисяч гривень необхідно на обрання під час позачергових виборів одного депутата Львівської обласної ради. Після парламентських виборів з'явилася сім вакансій.

Як розповів «Голосу України» голова Львівської обласної ТВК Микола Щур, на проведення виборів потрібно близько сім мільйонів гривень. Обрання одного депутата в районах області обійдеться бюджету в 400—500 тисяч гривень, а у Львові майже три мільйони гривень. У семи округах у виборах мають взяти участь 476 тисяч виборців, з них у Львові — 316 тисяч.

Питання запланованих на 27 січня виборів — під сумнівом, у бюджеті на їх проведення не передбачено коштів.

Богдан КУШНІР.

Львів.

Станом на 1 січня на обліку в центрах зайнятості Рівненщини перебувало 18,3 тисячі незайнятих громадян. Статус безробітного мали 17,5 тисячі осіб, із них 12,7 тисячі отримували допомогу по безробіттю, *повідомляє наш власкор Олександра Юркова*

Донецька обласна рада, незважаючи на протести громадськості та екологів, погодила проект договору про розподіл вуглеводнів у межах Юзівської ділянки, тим самим відкривши шлях до видобутку сланцевого газу, *повідомляє Всеукраїнська екологічна ліга*

Реформа екстреної медичної допомоги: ралі пересіченою місцевістю на час і... здоров'я

З 1 січня 2013 року набув чинності закон «Про екстрену медичну допомогу». Відтепер карета «швидкої» має прибути на виклик за 10 хвилин у місті та за 20 за його межами. При цьому звернення на номери «103» або «112» поділяються на термінові і нетермінові залежно від стану пацієнта.

Учора на засіданні Комітету з економічних реформ Президент України Віктор Янукович висловив своє незадоволення тим фактом, що місцева влада фактично не готувалася до реалізації цього закону.

А у середу на засіданні уряду Прем'єр-міністр України Микола Азаров різко розкритикував недоліки в організації надання екстреної медичної допомоги. За словами очільника уряду, її якість і своєчасність поки що не відповідають поставленим вимогам. А це справделиво викликає незадоволення людей. Прем'єр доручив уряду «вжити невідкладних заходів».

У той само день із си-

туацією розбиралися на селекторній нараді на чолі з віце-прем'єр-міністром Костянтином Грищенком. Перший заступник голови адміністрації Президента України Ірина Акімова відзначила: «Прийнятий закон повиністю переносить відповідальність за якісне медобслуговування населення на рівень регіону. Адже на обласному рівні концентруються і фінанси, і оперативне управління системою».

Представник адміністрації Президента вважає, що органи влади неефективно використали час для підготовки до реалізації закону про екстрену медичну допомогу. Мовляв, жоден з підзаконних

актів не затвердили вчасно. Так, донині не прийнято акти Кабміну щодо використання санітарного транспорту й оплати праці працівників у системі екстреної допомоги.

Ірина Акімова акцентувала увагу на необхідності розвитку інфраструктури, відзначивши, що у Держбюджеті-2013 на реконструкцію місцевих доріг виділено 2,4 млрд. грн. При цьому поставила риторичне запитання керівникам областей: чи передбачена у цій реконструкції вимога «якнай-

швидшого приїзду» карети екстреної медичної допомоги.

Перший заступник упевнена у необхідності створення при МОЗ штабу, який щодня контролюватиме реалізацію закону про екстрену медич-

ну допомогу й інформуватиме населення про цей процес.

У свою чергу міністр охорони здоров'я Раїса Богатирьова заявила,

був вдалим. Мовляв, зіпсувати процес може лише фінансування. Так, на відміну від Луганської, Одеської, Львівської областей, де на потреби екстреної допомоги виділили від 110 до 180 млн. грн., у Черкаській — 74 мільйона, а в Кіровоградській — 56.

До того ж профільний міністр заявила про необхідність купівлі 1200 нових «швидких» для відновлення медичного автопарку. За словами заступника міністра Олександра Толстанова, нині він зношений на 70—75 відсотків.

Ольга ВАУЛІНА.
Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ ЧИТАЙТЕ У ЗАВТРАШНЬОМУ НОМЕРІ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ» У РУБРИЦІ «МЕДИЦИНА».

На «АвтоКрАЗі» закінчилися «канікули»

Після двотижневих новорічних «канікул» 17 січня відновив свою роботу кременчуцький автомобільний завод. Як повідомили в прес-службі ПАТ «АвтоКрАЗ», підприємство припинило роботу у зв'язку з поставками комплектуючих із заводів, здебільшого російських, які не працювали на святі.

А загалом торік виробництво вантажівок скоротилося майже на 16 відсотків. На підприємстві це пов'язують із запровадженням Російською Федерацією утилі-

заційного збору на автомобілі, які імпортують до країни. А саме Росія є найбільшим покупцем кременчуцьких вантажівок. Із загальної кількості відвантаженої торік

техніки 66 відсотків становлять поставки до країн СНД, 23 — до інших країн і лише кожен десятий КрАЗ залишається в Україні. Утім, цього року на підприємстві планують активно просувати на українському ринку спеціальні зерновози «Караван». **Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.**

Полтавська область.

Земельні роботи в Десятинному провулку треба зупинити

Головне управління охорони культурної спадщини КМДА видало припис із вимогою припинити проведення будь-яких земельних робіт у Десятинному провулку, 3-5. Документ, копію якого отримав «Голос України», датується 15 січня.

Крім того, чиновники зобов'язали Київську патріархію Української православної церкви Київського патріархату, яка на цій ділянці планувала звести семиповерховий адміністративно-господарський комплекс, протязом трьох днів із моменту отримання цього припису надати дозвільну документацію на проведення будівельно-земельних робіт. Тим часом до захисту Десятинного провулка від забудови приєдналися народні обранці з опозиційного табору. На місці майбутніх будівельних робіт вони розмістили свої намети — так звані приймальні народного депутата.

Щоби потенційний забудовник точно дізнався про існування припису,

громадські активісти, захисники історичного обличчя Києва вирішили особисто вручити копію документа своєму «противнику». Під прицілом фото- та відеокамер вони навіть наважились піти далі — і зламали будівельний паркан. Міліція, що була присутня при цьому, в події не втручалася.

— Ця земельна ділянка була надана УПЦ (КП) для обслуговування двох будинків, які тут стояли. Патріархія зруйнувала їх. Відтак жодної підстави для того, щоб тут будував семиповерховий адміністративно-господарський комплекс, немає. Ми звернулися до архіву, і виявилось, що частина ділянки з 1969 року належить Національній академії наук України. І вона

ніколи не відмовлялась від неї. Із позовом ми звернулися до Київського окружного адміністративного суду і вимагатимемо скасувати всі рішення щодо цієї земельної ділянки, — розповіла адвокат Марина Соловйова.

Після того, як під заклики молодиків у масках «Вийди на вулицю — поверни собі місто!» будівельний паркан було повалено, учасники мітингу змогли нарешті побачити, що ж відбувається на потенційному будмайданчику. «Ось вам і археологічні дослідження!» — підсумували активісти, показуючи на розриті котловани.

Нагадаємо, в свою чергу, УПЦ (КП) уже неодноразово заявляла, що діє лише в межах закону, має усі необхідні погодження та дозволи.

Віктор ДЕЙНЕКА.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

«Голос країни» малює і навчається грі на фортепіано

Семирічна Аня, учениця другого класу загальноосвітньої школи №5 міста Котовська Одеської області, стала переможницею популярного вокального шоу України «Голос. Діти». Її виконання в дуєті з Олегом Скрипкою композиції «Мама» французькою та українською мовами полонило глядачів. Аня отримала 60% голосів. Такого не було за всю історію проекту.

Дівчинка отримала контракт з рекординговою компанією «Universal Musik», право навчання під час канікул у легендарній «Los Angeles musik Akademi», грошовий грант — 50 тисяч гривень (на освіту). А ще — нагороджена поїздкою до паризького «Діснейленду».

Аня студіює англійську мову, навчається

вокалу і грі на фортепіано в музичній школі, займається у гуртку «Образотворче мистецтво» Котовського центру дитячої творчості. Неодноразово ставала переможницею міського та обласного етапів конкурсу «Чисті роси» («Таланти твої, Україно!»), міського конкурсу «Зірки на сцену». Батько Руслан Валерійович, бабуса

Ганна Миколаївна та Аня створили ансамбль «Ткач».

Любов КУЗЬМЕНКО.
Одеська область.
На знімку: Аня Ткач.
Фото з сімейного альбому.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

До Запоріжжя підступає сказ

Минулого року в Запорізькій області зафіксовано 139 випадків захворювання. Це попри те, що зроблено щеплення 163 тисячам собак і 93 тисячам котів. Розносять сказ лисиці, популяція яких зростає. Усі надії на мисливців, котрі мають активніше відстрілювати лисиць. А вже пероральна вакцинація (препарат потрапляє до організму тварини разом з кормом) в області практично не використовується. Причина традиційна — відсутність коштів. Спалахи захворювання найчастіше фіксують у Приазовському, Приморському, Чернігівському та Пологівському районах. Восени випадок захворювання kota на сказ було зафіксовано і в Запоріжжі.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

Корисні бізнес-ідеї спудеїв

Як подбати про безпеку дитини в Інтернеті та як вберегти близьких людей від шкідливих звичок, знають студенти Національного університету «Острозька академія». Вони розробили проекти соціального спрямування, що перемогли у Всеукраїнському конкурсі бізнес-планів підприємницької діяльності серед молоді. Захід є традиційним, однак спудеї Рівненщини здобули перше та друге місця на ньому вперше, каже заступник начальника відділу у справах сім'ї та молоді Рівненської ОДА Віталій Ліпський. Проекти

втілюватимуть у життя за кошти обласного бюджету.

Олександра ЮРКОВА.

ЦИФРА

Один зі 100 севастопольців зробив цієї зими щеплення від грипу. Загальна кількість вакцинованих — близько 3600 осіб, повідомили міські медики.

Микола МАГДИЧ.
Севастополь.

Волинь і Прикарпаття співпрацюватимуть

У селі Зимно Володимир-Волинського району укладено угоду про торговельно-економічне, науково-технічне та гуманітарно-культурне співробітництво між Волинською та Івано-Франківською областями. Документ підписали голови обох облдержадміністрацій Борис Клімчук та Михайло Вишиванюк.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

Тернопільський вертеп в гостях у Донецьку

З вертепом під час різдвяних свят мандрували Донецьчиною учасники товариства українських студентів «Обнова». Чотирнадцять

студентів з Тернополя та двоє буковинців підготували також інсценізацію Святої вечере. Виступали вони у шкочах, будинках культури, біля храмів, просто на вулицях. За словами керівника тернопільського товариства Олени Бідованець, вертеп довелося дещо адаптувати, пояснювати, хто такі його персонажі, яка їхня роль. Що далі на схід, то слабкіші традиції святкування Різдва. Старші люди дещо пригадували, а для молоді все було новою. Тим не менше, приймали віншувальників дуже тепло, опікувалися ними, пригощали обідами та вечерями. Гостинність, щедрість донецьчан приємно здивували учасників «Обнови». При цьому у спілкуванні не мали значення ані мова, ані віросповідання. Студенти мають намір ще раз поїхати на Донбас і організувати там етнографічний куточок українських традицій.

Дев'ятикласниця наклала на себе руки

Сьогодні у селі Голошинці Підволочиського району на Тернопільщині поховано п'ятнадцятирічну Богдану. Дівчину знайшов повішеною у сараї її вітчим. Що підштовхнуло школярку до такого жорстокого кроку, наразі невідомо. Передсмертного листа вона не залишила, конфліктів нібито не було. Триває слідство. Рік тому дев'ятикласник тієї ж школи, де навчалася Богдана, також скоїв самогубство. Як згодом встановило слідство, причиною стала сварка з матір'ю.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Місія здійснення

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Народні депутати вважають, що головування України в ОБСЄ може мати позитивні результати і країна повинна скористатися цим шансом. Про це йшлося 17 січня в ході круглого столу, організованого Інститутом Горшеніна. «Я, як політик, розглядаю головування України в ОБСЄ в контексті реалізації можливостей для країни», — сказала народний депутат від Партії регіонів Олена Бондаренко. За її словами, при цьому на позитивний результат такого головування має працювати не тільки влада, а й опозиція та

громадянське суспільство.

У свою чергу парламентарій від «Батьківщини» Борис Тарасюк зазначив, що навряд чи сам факт головування покращить імідж України за кордоном, оскільки для цього визначальною є ситуація усередині країни. Разом з тим, за його словами, головування дає можливості для держави. Наприклад, у питанні врегулювання придністровського конфлікту. «Загалом Україна має серйозні шанси на успішне головування», — резюмував Тарасюк.

Чопська митниця поповнила держказну на півтора мільярда гривень

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Так, митні платежі з імпорту комплектуючих становили 365,9 млн. грн., з митного оформлення нафтопродуктів — 205,5 млн. грн., з інших товарів — 908,8 млн. грн.

Робота Чопської митниці характеризується такою зростанням на 98 відсотків обсягів митних платежів, стягнутих із традиційної номенклатури імпорту таких товарів, як кузови та комплектуючі для збирання автовок, двигуни, меблі, тягачі, ви-

роби з пластмаси. Підбиваючи підсумки минулорічної роботи, начальник Чопської митниці Олександр Похилько наголосив, що завдяки реформам, які відбулися в митній системі, для підприємств і громадян значно прискорено процес оформлення та контролю. Серед найважливіших нововведень — значне зменшення кількості митних оглядів вантажів та встановлення чітких

часових рамок для їх проведення. Також успішно введено процедуру електронного декларування, яка передбачає електронний документообіг між митницею і підприємствами. Це позитивно позначилося на бізнес-кліматі в області. До слова, Чопська митниця перебуває у першій трійці лідерів серед 27 митних органів України із запровадження та використання системи електронного декларування.

Окреслюючи пріоритети діяльності митниці на поточний рік, керівник наголосив на реалізації розробленої митною службою стратегії «Чистий бізнес — чесні податки». «Наш діалог із підприємцями й надалі буде прагматичним, конструктивним, спрямованим на наповнення державної скарбниці», — наголосив О. Похилько, повідомили «Голосу України» в прес-службі цієї установи.

Василь НИТКА.
Закарпатська область.

Справа наліво: народний депутат Олена Бондаренко, експерт Інституту Горшеніна Володимир Застава, народні депутати Борис Тарасюк і Володимир Ар'єв.

Заступник директора Центру Разумкова Валерій Чалий переконаний у тому, що не варто перебільшувати можливості, од-

нак Києву в рамках головування в ОБСЄ слід зосередити зусилля на своєму головному завданні, а саме на підписанні Угоди про

асоціацію з ЄС, адже країни-члени ЄС є її членами ОБСЄ.

Вл. інф.
Фото
Сергія КОВАЛЬЧУКА.

СПОРТ

Госеп Гвардіола в липні очолить «Баварію»

Екс-наставник «Барселони» влітку очолить мюнхенський клуб: Госеп Гвардіола підписав з «Баварією» трирічний контракт, який діятиме до 30 червня 2016 року.

«Ми задоволені, що нам вдалося переконати фахівця світового класу, якого хотіли бачити в себе багато відомих клубів, працювати в «Баварії», — сказав клубний прес-службо бос мюнхенського клубу Карл-Гайнц Румменіге. — Пеп Гвардіола — один із найуспішніших тренерів світу, і ми переконані, що він надасть блиску не лише нашій команді, а й німецькому футболу. Ми дуже

раді майбутній співпраці, яка розпочнеться з липня 2013 року».

Теперішній наставник «Баварії» Юп Гайнкес повинен не падати духом і завоювати з «Баварією» чемпіонський титул.

«У приватній розмові з ним ми запевнили один одного, що докладемо обопільних зусиль, щоб «Баварія» вдало провела друге коло цього сезону з метою привезти у Мюнхен чемпіонський титул», — розповів Румменіге.

Турнірна хроніка

Баскетбол. Єврокубок. Турнір шістнадцяти. 16 січня. Група І. «Тріумф» (Росія, Люберці) — «Будівельник» 84:85 (23:26, 24:27, 27:12, 10:20).

Футбол. У першому контрольному матчі на

зборі в ОАЕ донецький «Шахтар» здобув перемогу.

«Шахтар» (Україна, Донецьк) — «Замалек» (Єгипет, Каїр). 3:2. Голи: Едуардо, 9, Срна, 43, Мхітарян, 89 — Гасан, 17, Ібрагім, 21.

«Шахтар»: П'ятов, Срна, Іщенко (Кривцов, 46), Ракицький, Шевчук (Рац, 78), Гюбшман, Гай (Ілсіньо, 46), Коста (Тайсон, 46), Мхітарян, Дентіньо (Тейшейра, 46), Едуардо (Адріано, 46).

Футзал. Суми. Перший міжнародний турнір серед жіночих студентських команд «Кубок ректора Української академії банківської справи НБУ». **Інформаційну підтримку змаганням надає «Голос України».**

16 січня. «Ніка-ПНПУ» (Полтава) — «Злагода» (Дніпропетровськ). 2:3. МДМУ (Москва) — УАБС НБУ (Суми). 2:1.

Проблем з хлібом немає і не передбачається

Принаймні, так стверджує влада Луганщини. За оцінками фахівців, споживання хліба в області становить приблизно 600 тонн на добу. За результатами проведеного аналізу, на випуск такої самої кількості хліба розраховані й виробничі потужності регіону. Таким чином, проблем з випіканням хліба та його поставанням до роздрібної мережі в регіоні немає. Сьогодні влада Луганщини проводить роботу в іншому напрямку — легалізації хлібовиробництва. Потреба в цьому є. Крім того, в області ініціюють розвиток мережі реалізації на ринку хліба та хлібобулочних виробів. Зокрема, виробникам рекомендовано розглянути можливість відкриття на території регіону своїх фірмових магазинів або торгових точок, оскільки це своєрідна додаткова гарантія якості та створення нових робочих місць.

Алла АНТИПОВА.
Луганськ.

Федорівні й 1200 гривень. Це адресна грошова допомога, яку міськрада встановила для всіх херсонців, яким виповнилося сто і більше років.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсон.

Вшанували просту робітницю

Херсонська міськрада не залишилася осторонь сторічного ювілею Міланії Мальової. Проста робітниця важко працювала, була в окупації та втратила чолові-

ка, пораненого у Велику Вітчизняну, зуміла витягти на своїх плечах трьох дітей, стала родоначальницею цілої династії науковців та юристів, яких знають

далеко за межами її рідного міста. На день народження працівники міського управління соціального захисту разом із квітами та побажаннями передали Міланії

У кожній банці — гектари лісу

У лісівників почалися зимові жнива: з січня по березень вони збирають насіння сосни, ялини та модрина. Справа ця досить клопітка. Адже спочатку необхідно зібрати шишки, потім висушити їх і в спеціальних барабанах витрусити насіння-крилатки. Його очищують і зберігають у сховищах до весни, доки настане час висівання.

— У кожній із цих банок — кілька гектарів майбутнього лісу, — каже начальник Житомирського обласного управління лісового та мисливського господарства Володимир Ткачук (на знімку).

Торік лісгоспи області заготували майже 2 тонн насіння сосни та 300 кілограмів ялини. Урожай насіння модрина значно менший, адже в нашій області зрілих насаджень цього дерева небагато.

З листяних порід насіння збирають у другому

півріччі. У насіннесховищах лісгосподарських підприємств чекають весни понад 80 тонн жолудів. А ще 130 кілограмів насіння ясеня, 112 — липи, 184 — клена, 1158 кілограмів горіха чорного. Висівають лісівники фруктові та рідкісні дерева. Скажімо, в Овруцькому спецлісгоспі заготували 20 кілограмів насіння горіха сірого, у Коростишівському, Ємільчинському та Радомишльському лісгоспах висіватимуть абрикоси, у Білокорівському — зіновать, а в Житомирському — бирючину.

Половину всього насіння заготовлено на спеціальних лісонасінневих плантаціях. Воно має кращі генетичні властивості. Досвід показує, що вирощені таким чином дерева мають на 20—30 відсотків вищі показники продуктивності.

Олексій КАВУН.
Житомирська область.
Фото автора.

КОНФЛІКТ

Депутати закрили Тимошенко від суду ЖИВИМ ЩИТОМ

Харківська центральна клінічна лікарня №5, де проходить лікування Ю. Тимошенко, дедалі більше стає центром політичних баталій, а не надання медичних послуг. Сьогодні в Харкові має відбутися чергове засідання суду у справі ЄЕСУ, головним фігурантом якої є колишня прем'єр-міністр. А напередодні біля стін лікарні противники і прихильники Тимошенко трохи не зішлись в рукопашній сутичці. У повітрі витало відчуття швидкої розв'язки тривалої тюремно-медичної драми.

Як відомо, кілька днів тому Юлія Володимирівна оголосила акцію громадянської непокорі, відмовилася перебувати в палаті під спостереженням відеокамер, спати у своєму ліжку, спілкуватись із працівниками правоохоронних органів, заявивши, що коли її спробують силою доставити до зали судових засідань, то вона чинитиме гідний спротив.

У середу ближче до вечора події почали наростати як снігова куля. Народні депутати від ВО «Батьківщина» Олександра Кужель, Тетяна Слюз і Людмила Денисова добилися побачення з Ю. Тимошенко, увійшли до гостьової кімнати і теж оголосили акцію громадянської непокорі, заявивши, що не покинуть приміщення доти, доки не буде виконано законні вимоги Тимошенко. За їхніми словами, жоден ув'язнений Качанівської колонії не перебуває під цілодобовим відеоспостереженням і не обмежений у праві на телефонний зв'язок, як це відбувається з Тимошенко.

Через кілька годин заступник начальника Управління Державної пенітенціарної служби України в Харківській області Андрій Лапінський заявив, що жінки-народні депутати, які піднялися до Тимошенко, не інформували керівництво колонії або пенітенціарну службу про проведення акції протесту.

Депутати провели з Тимошенко всю ніч і наступний день. Головний лікар ЦКЛ Михайло Афанасьєв повідомив, що частину ночі Тимошенко провела разом з депутатами в кімнаті для зустрічей з адвокатами, частину — лежачи на кушетці в душовій кімнаті. За його словами, вночі в одній із депутатів підвищився артеріальний тиск, їй було надано медичну допомогу, і тиск нормалізувався.

Вранці у четвер офіцери пенітенціарної служби намагалися переконати їх припинити незаконне перебування в лікарні разом з ув'язненою, але марно.

Через деякий час начальник Качанівської колонії Ігор Колпащikov заявив, що готує документи для позову до суду проти народних депутатів, які приєдналися до акції протесту экс-прем'єра Юлії Тимошенко і тепер відмовляються залишати кімнату для побачень у ЦКЛ, зазначивши, що вважає вимоги экс-прем'єра незаконними.

Після обіду сотні противників экс-прем'єр-міністра України почали збиратися на під'їзних шляхах під ЦКЛ №5, скандуючи гасла на кшталт: «Лікарня для пацієнтів, а не для піару депутатів!». Народний депутат Арсен Аваков підігнав до приміщення лікарні мобільний фургон як громадську примальню. Співробітники міліції вибудували оточення, розводять протиборчі сторони, щоб звільнити проїжджу частину для машин швидкої допомоги.

Коли верстався номер, соратники Тимошенко так і не залишили її палату. Опозиціонери заявили, що в п'ятницю до Харкова прибуде кілька десятків народних депутатів від партії «Батьківщина».

Микола КОСИЙ.
Харків.

Підприємства України у 2012 році скоротили виконання будівельних робіт на 13,8% порівняно з минулорічним показником. Про це повідомила Державна служба статистики в черговому експрес-випуску. За її даними, 2012 року будівельних робіт було виконано на суму 62,3 млрд. грн. у порівнянних цінах

Мінфін підготував зміни до Податкового кодексу, якими запропонував переглянути ставки плати за землю з 1 січня 2014 року, підвищивши їх утричі. Про це пише «Комерсант-Україна». На сьогодні ставка податку для ріллі, угідь та пасовищ становить 0,1% за 1 га, тобто понад 20 гривень за середньої по Україні нормативної оцінки у 20,6 тис. грн. Проте вже через рік плата може бути мінімум 68 гривень

Старі методи керування не діють, а нові — ніяк не приживуться–2*

АНАТОМІЯ УПРАВЛІННЯ: МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТА ТОРГІВЛІ

Колись структура Міністерства економічного розвитку та торгівлі (МЕРТ) нагадувала матрешку, яка формально опікувалася проблемами промисловості. Після адмінреформи 2010 року МЕРТ нагадує механічного трансформера, якого склали за європейськими пазлами і смаками представників великого капіталу. Це — добрий десяток департаментів з профільними управліннями, агенціями та інспекціями. Номінально самостійними, але, як і колишня матрешка, при апараті. З більшими претензіями, ніж було, і видатками на утримання. Асоціацію з трансформером останні два роки зміцнювали численні макро- і мікросхеми в управлінні економічними процесами. Системні підходи не віталися, бо вони не дають швидкого ефекту, потребують професійних управлінців і грошей, а усе це — в дефіциті.

Нудний і тривалий процес затвердження внутрішніх положень структурних підрозділів МЕРТ після проголошення адмінреформи у 2010 році одразу поламав бюрократичну процедуру прийняття рішень. Деякі департаменти очікували на свої положення більш як півроку, деякі управління — мало не рік. Положення про управління у складі департаменту оборони та безпеки затвердили лише після того, як визначилися з обсягами фінансування Збройних Сил у 2013 році. Тож судить самі про вплив цього управління на рівень армійського забезпечення. Скажу лишень, що його масштаб (фінансовий) поступається польському університету, а російському, за оцінками незалежних експертів, у десятикратний раз.

Кожен підрозділ МЕРТ не виходить за рамки своїх повноважень і має жорстке підпорядкування, проте цілеспрямованості й командного духу вочевидь бракує. Так, після адмінреформи один заступник міністра торував шлях до Євросоюзу, інший — до Митного. Після грудневого переформатування уряду, як на мене, цим перейматимуться менше. **Таке відчуття базується на уроках 2012 року: по-перше, дискусія щодо економічної інтеграції з ринком Митного союзу без зони вільної торгівлі для великого бізнесу безпредметна; по-друге, український бізнес не такий наївний, щоб не усвідомлювати, що за орбітою російського впливу стоять не прибутки, а його втрати.** Але що напевно залишиться, то це боротьба за ресурси (товарні й грошові потоки), який підпорядкована обрана модель управління економічними процесами.

*Початок у номері за 16 січня 2013 року.

ТОЧКА ЗОРУ

Позитивно діяльність МЕРТ, створеного на базі Мінекономрозвитку, оцінити неможливо. Передусім через невинне зростання дефіциту зовнішньої торгівлі, який погіршує стан платіжного балансу країни.

Минулий рік показав, що орієнтована на експорт економіка стає дедалі залежнішою від імпорту. Таке враження, що ми не усвідомлюємо очевидних переваг, тоді як поруч ними дуже добре користуються. Німеччина, приміром, завдяки своєму експортному потенціалу стрімко скорочує безробіття. Підтримка експортної складової — це не тільки додаткові робочі місця, а й валютні надходження, які необхідні завжди, а сьогодні — й поготів. І для того, щоб зміцнювати бюджет-

Структура товарного імпорту

Про важко узгоджувані акти

Розробкою нормативно-правових актів економічно-соціального розвитку в МЕРТ опікується провідний Департамент з макроекономічної політики, стратегічного планування та прогнозування (далі Держдеп), проте вирішальне слово лишається за апаратом. Не МЕРТ, а Мінфіну, без висновків якого до грудня минулого року уряд не ворушив навіть пальцем у бік тих актів, які вже схвалили профільні міністерства. Певною мірою це пояснювало, чому перед затвердженням бюджету в парламенті «забували» про програму соціально-економічного розвитку — щось з кимось не встигали узгодити.

Але тільки певною мірою. Бо над усім домінувала доцільність, спричинена або бажанням провести неправомірне рішення, або навіть дуже популярне: усе залежить від того, що надворі — криза чи вибори. Криза

— і прожитковий мінімум на 2012 рік встановлюють нижчий, ніж було попереднього року, а МЕРТ пропонує знизити ставки митних зборів на нові легкові автомобілі, яхти, ракоподібних, молюсків і водяних безхребетних... Кому гулі й синці, а кому — пироги й млинці. Так само, як і з рентними платежами за користування надрами.

Механізм міжвідомчих узгоджень важливих рішень зазвичай буксує через окрему позицію певної фінансово-промислової групи впливу або навіть думку окремого високопосадовця. Вона може бути хибною, але це не лякає — згодом підправлять. Може породжувати конфлікт інтересів, але стерпіть — закономірно. Брак системних підходів у державному управлінні знижував результативність рішень, змушуючи підрозділи МЕРТ замовчувати принципи для економіки проблеми.

Про режим замовчування

З режиму замовчування ніяк не вийде, скажімо, динаміка помісячно-

го ВВП, тоді як Державна служба статистики підпорядкована МЕРТ. У своїх прогнозних середньострокових сценаріях Держдеп спирається на консенсусний аналіз науково-експертних кіл (міжнародних — у тім числі), тоді як розмір ВВП за фактом виявляється завищений. А відтак не добираються доходи для підтримки поточного рахунку платіжного балансу, фінансування навіть захищених видаткових статей бюджету — на заробітну плату, оплату енергоносіїв тощо. Бюджет продавлюється через парламент Мінфіном, а восени маємо проблеми з фінансуванням, як це сталося торік.

Замовчуються показники, які прямо чи опосередковано вказують на скорочення внутрішнього ринку. Деякі багатоземельні аграрії дивуються тим, що один з підрозділів МЕРТ опікується тим само, що й департамент Мінагропроду — виробництвом сільгосптехніки. Зате всі добре знають, що за минулий рік воно скоротилося удесятеро!

Не коментується чимало положень Податкового кодексу. Згадаю, для прикладу, ті, що стосуються платні фінансово-промислових груп за користування всенародною власністю — надрами — для видобутку корисних копалин. Там дуже багато такого, що могло би розтлумачити МЕРТ. Чому, скажімо, ставки за видобуток і переробку надприбуткових титанових і титаново-цирконієвих руд значно менші за ставки на вапно і крейду?! (Нагадаю, ціна однієї тонни льменітового концентрату становить близько 300, а цирконієвого — 3000 гривень, тоді як держава фактично продає тону цієї дорогоцінної сировини за копійки!). З дру-

го боку, чи варто так «кривдити» добувачів вапна, якщо на людях декларується відродження капітального будівництва?

Ще приклад. Державна податкова служба перед тим, як трансформуватися у Міністерство доходів і зборів, винесла на обговорення податок з обороту. МЕРТ — і бровою не повело, хоч добре знало, що такий податок аж ніяк не стимулюватиме виробництво.

Про специфічні підходи

Грандіозний проект Євро-2012 асоціюється з південнокорейськими поїздами «Хюндай», які стали інвестиційним «сюрпрайзом». Ця історія якнайкраще ілюструє усе сказане вище з однією поправкою. МЕРТ погодило цей інвестиційний контракт, а, отже, виказало крайній ступінь нефаховості. Воно віддало перевагу імпортному рухомому складу, а не вітчизняному — поїздам Крюківського вагонобудівного заводу, які ось-ось мали стати на колію, завдяки курсу на впровадження швидкісного залізничного руху. І погодило недолугий контракт, якщо головною причиною виходу з ладу «Хюндаїв» була, як за певняють урядовці, їхня непристосованість до кліматичних умов.

Очевидно, причина і в лукавих підходах до реалізації багатьох проєктів Євро-2012, які більше скидалися на комерційні обладунки і маніпуляції, ніж на ділові контракти. Підготовка до європейського чемпіонату наблизилася рівень відкатів при тендерних процедурах до непристойного рівня. А це відлякувало серйозних інвесторів від країни. На фініші минулого року деякі бізнесмени стверджували, що розміри відкатів впритул наближаються до 50 відсотків від контрактної вартості. Якщо так, то це вже загрожує економічній безпеці.

Навесні 2012-го екс-міністр МЕРТ Петро Порошенко запевняв, що вони долучать до контролю за держзакупівлями авторитетних спостерігачів з Європи — не судилося.

Підсумую. Специфічні підходи підтримують тіньовий оборот, породжують дисбаланси на товарних і грошово-кредитному ринках, а дисбаланси в свою чергу унеможливають стабільний притік капіталу.

Про нетрадиційні методи

А нема притоку капіталу, то треба шукати шляхи, як зменшити дефіцит поточного рахунку платіжного балансу, який тисне на курс гривні, бо експорт вже не компенсує фінансових втрат. Нацбанк торік побачив такий шлях у більш жорсткій монетарній політиці. Мінфін — у цинічному скороченні бюджетних витрат. МЕРТ — у підвищенні ставок ввізного мита на 68 відсотків товарної номенклатури свого імпорту!

До такої міри нетрадиційний поворот у тарифному регулюванні шокував Єврокомісію. Вона побачила за ним загрозу експорту з ЄС в Україну майже на 2 мільярди євро на рік. І, звісно, засумнівалася: а чи так сильно прагнуть українці зони вільної торгівлі? Останні соціопитування кажуть, що сильно. **Проте наші міністерства у зв'язці з великим капіталом не вітають традиційні методи подолання дисбалансів — поліпшення конкурентоспроможності вітчизняної продукції, імпортозаміщення, підвищення продуктивності праці тощо.** Зрештою, покращення структури імпорту. Питом вага сировинного імпорту торік вже перевищувала 50 відсотків від загального. А технологічного, який має інвестиційне спрямуван-

Час визначатися!

Отже, потрібна розумна, цілеспрямована

програма з імпортозаміщення, якої, на жаль, немає.

На мою думку, і не буде, якщо не виробити стрункої та зрозумілої для суспільства стратегії економічного і соціального розвитку. Є начерки, але такої стратегії також немає.

Я кажу з такою упевненістю, бо фактично жоден із законів про державну підтримку тієї чи іншої галузі не працює. Є закони про підтримку судно-, автомо-

біле-, літакобудування — не діють.

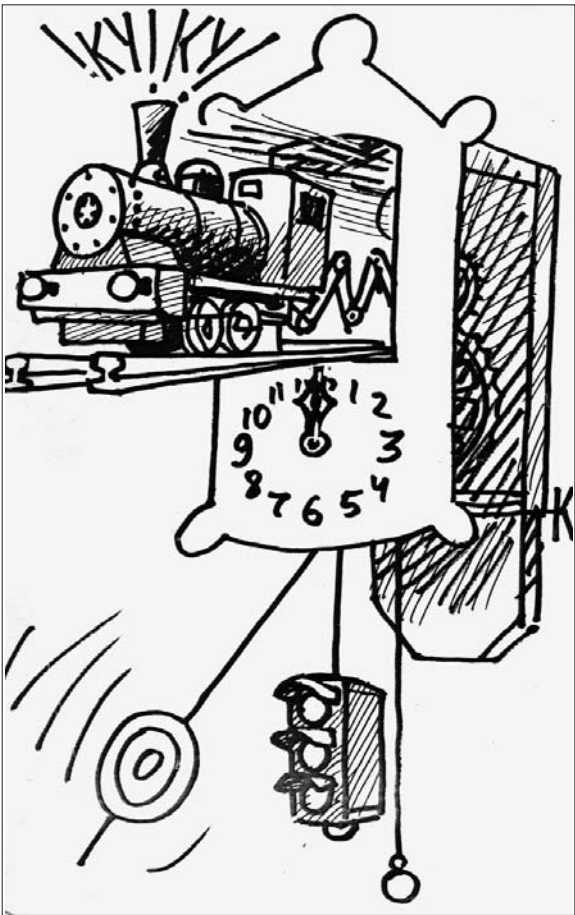
Не шануємо свого власного — ще півбіді, а що забираємо останні обігові кошти, то, вважаю, провоюємо цим остаточний розвал промисловості. Це ж як треба не любити власного виробника, щоб не повертати йому вчасно ПДВ, не розраховуватися належним чином за відвантажену продукцію?! Згадайте хоча б розрахунки держави з Крюківським вагонобудівним заводом. Про нього заговорили тільки після того, як почали «сипатися» на морозі

«Хюндаї». Тільки тоді згадали, що КВБЗ не тільки безвідмовний позичальник, а ще й виробник конкурентного інноваційного рухомого складу. Тобто він може випускати поїзди навіть кращі за південнокорейські.

Є закон про підтримку сільськогосподарського машинобудування, але також не діє.

У МЕРТі є відповідний структурний підрозділ, проте ця галузь за рік виробила аж п'ять комбайнів! Це тільки поси-

ня, не дотягувала й до 15. Якби було навпаки, то не ляжав би і дефіцит поточного рахунку, оскільки технологічний імпорт сприяв би виробництву продукції з більшою доданою вартістю, яка б експортувалася. Імпортуємо не тільки дорогі авто й банани, а й сировину, яку видобуваємо, продукти, які переробляємо, техніку, яку здатні виготовляти самостійно. Попри розвинену хімічну галузь, імпортуємо до 90 відсотків засобів захисту рослин. Попри потужний машинобудівний сектор, імпортуємо до 80 відсотків комбайнів, легкових авто.

Не менш алогічна й структура нашого експорту. За останні десять років експорт у Китай зріс більш як у 30 разів. Ми перетворюємося на сировинний придаток Піднебесної, експортуючи мінеральну сировину, недорогочінні метали, продукти хімічної промисловості, а навзамін — одержуємо машини, устаткування, текстиль, а з минулого року вже й технології. Така нерівноцінна торгівля торік залишила понад 3 мільярди доларів США негативного сальдо для України. Що думають з цього приводу в МЕРТ?

Про закономірні висновки

Політичний цикл 2012 року загальмував

лює враження, що ми не бачимо власних переваг. Або не усвідомлюємо того, що прибутки аграрного сектору через банківську систему повертаються кредитними ресурсами у промисловість.

Далеко не все залежить від департаментів МЕРТ. Ще рік-другий і ми відзначатимемо ювілей закінчення земельної реформи, але її оборотом навіть не пахне, а люди на цій землі вже не бачать свого майбутнього. Про це свідчить і відсутність попиту на вітчизняну сільгосптехніку, і загальне зубожіння сільської місцевості.

розвиток адміністративної реформи. До адміністративно-територіальної і бюджетної — руки так і не дійшли, хоч кризовий стан державних фінансів 2012 року примусив здійснити низку важливих перемін у митній та податковій політиці (електронний облік, спрощення регулятивних процедур, посилення контрольних функцій тощо). Поза тим величезна відстань між заданою формою і змістом реального державного управління вказують на те, що цього вочевидь недостатньо для унеможливлення чергового витка економічної кризи.

Дехто може вважати передчасними оцінки роботи наших відомих функціонерів з МЕРТ, які, мовляв, ще не облаштувалися, не оговталися від кадрових «перезавантажень» тощо. Я так не вважаю, бо перманентне гальмування вже обертається для країни очевидним задкуванням. Так, минулий рік засвідчив найбільше в світі скорочення фондового ринку.

Отже, попри те, що маємо реальний сектор економіки, МЕРТ і дієздатну виконавчу владу, ми як не мали у дев'яності роки самодостатнього ринку капіталу, так його не маємо дотепер.

Віктор ГРИНЕВИЧ.
Мал. Миколи КАПУСТИ.

Є сумніви, то може розпочати, як радять комуністи, усе спочатку: заборонити розпродаж, повторно розпаювати землю, а вже потім її продавати?

Але час визначитися, бо невизначеність з кожним днем віддаляє нас від технологічно розвинених європейських країн.

Василь ГУРЕЄВ, екс-міністр економіки (1995—1997 роки), екс-міністр промислової політики (2001—2002 роки).

Вакансії є. Але зарплати — мізерні

Довшає черга на «біржу праці»

Про різкий стрибок темпів зростання безробіття в регіоні повідомляє Головне управління статистики в Херсонській області. За його даними, протягом останнього року кількість безробітних тут зросла на 17,1 відсотка, сягнувши 13,5 тисячі чоловік. Відповідно, двоє з кожних ста мешканців краю є офіційними шукачами роботи, але, враховуючи приховане безробіття, цей показник мав би сягнути щонайменше 50 тисяч осіб. На думку директора обласного центру зайнятості Євгена Єрашова, загрозлива тенденція до зростання темпів безробіття пояснюється зменшенням кількості вакансій на великих виробничих підприємствах краю. «Торік на початок року вони повідомляли про наявність 1,8 тисячі вакансій, а нині їх кількість скоротилася до 1,4 тисячі. Втім, зростання безробіття в осінньо-зимовий період для Херсонщини є доволі типовим: для області є характерною сезонна зайнятість, коли під час підготовки сільгосппідприємств до польових робіт та приморських оздоровниць до прийому відпочивальників додається одразу кілька тисяч нових робочих місць, і навіть виникає тимчасовий дефіцит робочих рук, який доводиться задовольняти за рахунок приїжджих з інших регіонів», — пояснив кореспонденту «Голосу України» Євген Єрашов. Утім, до

сезону «максимальної зайнятості» безробітним ще треба дожити, а на саму лише соціальну допомогу перебитися важко.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

«Зайвих рук» побільшало

На Тернопільщині на обліку в центрах зайнятості 1 січня цього року перебувало понад 17,8 тисячі осіб. Їх кількість зросла порівняно з відповідним періодом 2012-го на більш як 1,5 тисячі. Статус безробітного мають понад 16 тисяч осіб.

Серед незайнятих переважає сільське населення — понад 55%, більше половини — молоді люди віком до 35 років, жінки становлять 47,6%. «Зайвими» почуваються й люди з вищою освітою. Багатьом доводиться перенавчатися. Майже 6 тисяч безробітних освоювали нові спеціальності або підвищували кваліфікацію. Це хоч якась гарантія працевлаштуватись: 84% з них служби зайнятості знайшли роботу. Більш як 300 осіб скористалися виплатою одноразової допомоги з безробіття для організації підприємницької діяльності.

Як повідомили в обласній службі зайнятості, торік порівняно з 2011 роком місцеві роботодавці запропонували на 1,5% більше вакансій. Однак пропонувана зарплата дуже низька.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Фотоетюд Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ДО РЕЧІ

Працювати у святкові дні стане вигідніше

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Якщо приймуть законопроект «Про внесення зміни до статті 107 Кодексу законів про працю України», який зареєстровано 9 січня 2013 року у Верховній Раді України.

На думку авторів законопроекту, народних депутатів України Петра Цибенка та Олександра Стояна, оплата праці у святкові та неробочі дні сьогодні є неспіврозмірною з виходом на роботу працівників у свій вихідний. Така ситуація негативно впливає на виконання виробничих завдань та трудову дисципліну.

Законодавці пропонують замінити базу нарахування оплати праці працівників, які одержують місячний оклад та залучаються до роботи у святковий і неробочий день, якщо така робота провадиться понад встановлену місячну норму робочого часу. Зокрема, розрахунок вести не з подвійної годинної або денної ставки окладу, а з подвійної середньоденної (годинної) заробітної плати. За таких умов, з ураху-

ванням того, що відповідно до Закону України «Про оплату праці» до заробітної плати, крім окладу, включаються також доплати, надбавки, премії, гарантійні виплати, оплата роботи у святкові та неробочі дні істотно збільшиться.

ДОВІДКОВО

Сьогодні законодавство про працю передбачає, що оплата у святкові та неробочі дні працівникам, які одержують місячний оклад, оплачується у розмірі одинарної годинної або денної ставки зверх окладу, якщо робота у святковий і неробочий день провадиться у межах місячної норми робочого часу, і в розмірі подвійної годинної або денної ставки зверх окладу, якщо робота провадиться понад місячну норму.

Антон ГАЛЬ.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...запропонують альтернативу блакитному паливу

На Сумщині триває інтенсивне розроблення місцевих покладів торфу, який невдовзі стане альтернативною природному газу. Загалом в регіоні налічується понад 85 торфородовищ загальною площею майже 24 тисячі гектарів. За попередніми підрахунками, у них зосереджено 76 мільйонів тонн теплотворних копалин.

Разом з торфом для опалення закладів бюджетної сфери в області дедалі частіше використовують інші альтернативні види палива — брикети і пелети з тирси та відходів зерновиробництва, а також дрова і вугілля. Нині, приміром, з 770 котелень бюджетної сфери понад 60 відсотків вже працює на твердому паливі.

Утім, регіон не збирається зупинятися на досягнутому. До Державного агентства екологічних інвестицій з регіону вже надійшло 72 проекти загальною кошторисною вартістю 212 мільйонів гривень, спрямованих на запровадження енергозберігаючих технологій та інтенсивне використання альтернативних видів палива.

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

...акваторія Іллічівського порту поглибшає

Підхідний канал державного підприємства «Іллічівський морський торговельний порт» (ІМТП) буде поглиблено на три метри й сягне позначки 17 метрів.

Реалізація цього проекту дасть змогу ДП «ІМТП» гарантувати безпечне проведення, маневрування, швартування та подальшу обробку біля причалів великовантажних суден класу Capesize вантажопідйомністю понад 100 тис. тонн і суден-контейнеровозів класу Post Panamax Plus.

Іллічівський морський торговельний порт обрав компанію «Ван Оорд Україна» для проведення робіт з поглиблення підхідного каналу на суму 60,8 млн. гривень. Це перший етап масштабної інвестиційної програми підприємства.

Договір між компаніями буде укладено до 1 лютого поточного року. Самі днопоглиблювальні роботи буде проведено протягом 2013 року.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеська область.

...польське яблуко перемагає подільське

Якщо заглянути в статистичні дані, то з кожним роком на Хмельниччину завозять дедалі більше імпортних фруктів. У списку на першому місці цитрусові, далі йдуть персики, абрикоси, черешні. Але навіщоось везуть і яблука та груші, яких і в нас не бракує. Постійно бачимо в продажу польські, голландські, молдавські яблука.

«А де ж наші?» — запитуюмо. Справді, подільське яблуко, вирощене не в домашньому приватному садку, а в спеціалізованих садівничих господарствах, знайти на прилавках буває не просто. Особливо взимку, навесні. Бо наші яблука до весни майже не доживають — бракує сучасних фруктосховищ зі спеціальним холодильним обладнанням. Будувати й обслуговувати їх українським виробникам ще не по кишені. Про це кажуть і спеціалісти виробничого об'єднання «Хмельницькадвинпром», і науковці.

За словами доцента кафедри плодovoовічництва, лісового, садово-паркового господарства Подільського державного аграрно-технічного університету Анатолія Ділода, з одного боку, держава підтримує садівництво в Україні видатками з бюджету, з другого — перед Новим роком відкриває коридори для ввезення польського яблук.

Наші виробники змушені викручуватися, тож поспішають реалізувати свою продукцію до настання цього моменту. Така державна політика є незрозумілою, її треба кардинально міняти та сприяти садівничим господарствам у спорудженні фруктосховищ.

Віра ШПИЛЬОВА.
Хмельницька область.

Львівщина: санаторно-курортні заклади (одиниць): 2011 рік — 108; 1990 рік — 163;
готелі та заклади розміщення: 2011 рік — 129; 1990 рік — 73

«Шмат Європи» без рекламної паузи

ПРОДОВЖЕННЯ. ПОЧАТОК
У НОМЕРАХ 4 (5504) ЗА 9
СІЧНЯ, 6 (5506) ЗА 11 СІЧНЯ
ТА 8 (5508) ЗА 15 СІЧНЯ 2013
РОКУ

**«Навіть розмови
про те, що в нас може
відбутися Олімпіада,
є позитивним
моментом...»**

Той, хто вже побував у Львові, неодмінно захоче відвідати Карпати. Ми ж вирушили на Сколівщину, щоб на місцевості оцінити перспективи проведення зимової Олімпіади, та, водночас, озайомитися із неолімпійськими буднями горян.

«Не приховуватиму, що з проектом «Олімпійська надія-2022» ми пов'язуємо дуже багато сподівань, адже після завершення спортивних змагань залишаться оновлені шляхи та сучасна інфраструктура. А це стимулюватиме подальший розвиток регіону. Загалом, вважаю, що держава має всіляко сприяти створенню таких умов, щоб наші люди не вивозили гроші на Кіпр, до Туреччини чи ще кудись, адже у нас є Крим, де можна відпочивати влітку, і є Карпати з чудовими можливостями як для літнього, так і для зимового відпочинку», — зазначив голова Сколівської райдержадміністрації Михайло Гнатишин, коли зайшла мова про перспективи цієї гірської території.

Зрештою, навіть якщо Україні з першого разу не вдається здобути право на проведення зимової Олімпіади, то місцеву владу обнадіює хоча б те, що в бюджеті на 2013 рік уже передбачені кошти на

Дерев'яні церкви органічно вписуються в розкішні карпатські краєвиди.

ляться своїм мікрокліматом (тут чи не найраніше в Карпатах випадає і чи не найдовше лежить сніг) та вигідним розташуванням — сам Тисовець розміщений на висоті 750 метрів, а гірськолижна база знаходиться на висоті 1017 метрів. Також важливо, що зі Львова сюди лише 142 кілометри. І, по-друге, оскільки Тисовець є навчально-спортивною базою Міністерства оборони, то тут не виникне жодних проблем із земельним питанням — достатньо відповідного рішення Кабінету Міністрів і вже зараз на 11 тисячах гектарах державної землі можна розпочинати будівельні роботи. В цьому плані Тисовець вигідно відрізняється від селища Славське, бо хоч там і розташована унікальна для зимових видів спорту

надія-2022». «Ми всіляко підтримуємо ідею проведення зимової Олімпіади, бо навіть самі розмови про те, що на наших теренах можуть відбутися якісь грандіозні міжнародні заходи, вже є позитивним моментом для Львівщини», — каже колишній голова Львівської облради, а нині — народний депутат Олег Панькевич. — Але важливо, щоб такі великі проекти реалізовувалися не з метою збагачення окремих людей, котрим, можливо, сподобалися Карпати, і вони, прикриваючись Олімпіадою, хочуть взяти під свій контроль місцеві природні ресурси. Щоб після того, як вони займуть територію, місцеві селяни не стали вигнанцями на своїй споконвічній землі. Бо вже є випадки, коли місцевих не беруть навіть в обслугу, а завозять її з інших регіонів чи країн».

Уникнути такого сценарію можна за умови, що місцева влада матиме реальний вплив на ці процеси, адже під час підготовки та проведення Євро-2012 місцеві самоврядні органи та державні адміністрації було відсунуто вбік, а всі рішення ухвалювалися на центральному рівні. «Якби місцева громада через обрану владу мала вплив на ці процеси, то підприємцями були б місцеві підприємства, люди мали б роботу і не їхали б до Іспанії чи Італії. Та й податки надходили б до місцевого бюджету», — переконаний О. Панькевич. Тож перш ніж розпочати практичну реалізацію

«Олімпійської надії-2022», потрібно проаналізувати всі прорахунки та зловживання, які мали місце під час проведення Євро-2012. Бо, наприклад, суспільство так досі й не отримало відповіді, скільки було витрачено державних

коштів на підготовку до футбольного чемпіонату та яку їх частку вдалося повернути, які фірми на безтендерній основі отримували ласі замовлення та скільки було залучено місцевих підприємств. Зрештою, досі так і не зрозуміло, що буде з мільярдною львівською футбольною «Ареною».

Гірськолижний курорт «Плай» вабить екстремалів різного віку.

коштів на підготовку до футбольного чемпіонату та яку їх частку вдалося повернути, які фірми на безтендерній основі отримували ласі замовлення та скільки було залучено місцевих підприємств. Зрештою, досі так і не зрозуміло, що буде з мільярдною львівською футбольною «Ареною».

**«Звенів», «Плай»,
«Захар Беркут»...**

Мандруючи Сколівськими Бескидами, ми змогли переконатися, що туристична галузь є і залишатиметься стратегічним напрямом розвитку цієї території незалежно від того, чи здобуде Україна право на проведення зимової Олімпіади. Про старий курорт у Славському та базу в Тисовці ми вже згадували, проте їх за своїм облаштуванням та рівнем комфорту давно випередили новітні гірськолижні курорти.

Зокрема, за 15 кілометрів від райцентру Сколе і на відстані 130 кілометрів від Львова біля надзвичайно мальовничого та схожого на музей під відкритим небом села Орявчик розташувався збудований у 2003 році гірськолижний комплекс «Звенів», де є всі умови для дорослого та дитячого відпочинку. А від «Звеніва» по трасі Київ—Чоп зовсім близько до «Плаю» — ще одного гірськолижного комплексу, що відкрився

2007 року поблизу села Плав'я. І хоча про «Плай» поки що не дуже добре знають, та, здається, невдовзі він нічим не поступатиметься відомому Буковелю. Бо хоч тут уже є вся необхідна для зимового відпочинку інфраструктура (шість основних лижних трас «Плаю» протяжністю до 1200 метрів обладнано 4-крісельними витягами німецької фірми «Допельмаєр», а вздовж трас встановлено снігові гармати), а також сучасні готельні комплекси, бізнес-центр і конференц-зал, ресторани, бістро та спа-салон, будівельники поки що не збираються покидати ці місця. Пріміром, зараз вони зводять великий спорткомплекс з футбольним, волейбольним та баскетбольним полями, басейном та кегельбаном, п'ятизірковий готель та 48 котеджів. До послуг туристів також діючі кузня, ткацька майстерня, бринзарня, столарня, вітряний та водяний млини, музей бойківської культури, церква...

Одне слово, щоб оцінити усі природні та рукотворні принади курорту, сюди

**«Усі дороги ведуть
до раю,
а бездоріжжя —
до нас...»**

треба приїхати. Тим паче що «Плай» знаходиться лише за кількості метрів від траси Київ—Чоп, тож тут не стане на заваді навіть така актуальна для Сколівщини проблема, як дуже погані дороги.

Чого ми очікуємо від зимової Олімпіади в Кар-

патах? Що проведення цього світового форуму стимулюватиме розвиток туристичної галузі в регіоні? Тільки як можна мріяти про олімпійські висоти, коли впродовж десятиріч десятка років навіть не вдається «вибити» кошти на ремонт дороги Сколе—Славське? З цього приводу було проведено безліч нарад та засідань, але цей «віз» так і застряг у бездоріжжі. Минулоріч мешканці Славського навіть провели безпрецедентну акцію під назвою «Туризм, прощай!» та попередили, що в разі дальшого зволікання із дорожніми роботами будуть змушені перекрити трасу Київ—Чоп. І їх можна зрозуміти, адже відсутність нормального транспортного сполучення загрожує «відмиранням» курорту у Славському та у Волосянці, які є основним джерелом місцевого заробітку. «Може, що дорогу відремонтують хоча б у рамках «Олімпійської надії», — висловлюють сподівання горяни.

**«Усі дороги ведуть до
раю, а бездоріжжя — до
нас... Чому дорога Сколе—**

ДОВІДКОВО

Сколівський район розташований у південній частині Львівської області. Всю його центральну частину займають Сколівські Бескиди. Площа району — 147,1 тисячі га (104,9 тисячі га — лісові угіддя і 36,6 тисячі га — землі сільськогосподарського призначення, з яких лише 9 тисяч га орної землі). 55 із 56 населених пунктів району мають статус гірських.

покращення інфраструктури, адже щоб тільки подати заявку до Міжнародного олімпійського комітету, Україна має продемонструвати свій потенціал для проведення змагань світового значення.

Чому саме Тисовець може стати місцем проведення зимової Олімпіади? По-перше, ці місця слав-

гора Тростян, проте внаслідок безсистемної роздачі земельних ділянок та хаотичної забудови довколишніх схилів тут практично не знайти місця для будівництва олімпійських об'єктів.

З огляду на досвід проведення «Євро-2012», важливо й те, хто та як втілюватиме «Олімпійську

Голова Сколівської РДА Михайло Гнатишин вірить у перспективи «бездоріжного» краю.

Славське така актуальна? Бо у Славському дуже багато недорогих баз відпочинку та приватних агрогосподарств, тож туди їдуть не тільки з України, а й Білорусі, Росії, Прибалтики... Але зустрівшись із нинішнім бездоріжжям, хто приїде вдруге?

Ще одна стратегічна, але так само погана дорога, з'єднує трасу Київ—Чоп зі Східницею та Трускавцем і, відповідно, цим шляхом їдять туристи із Трускавця до наскельної фортеці Тустань та до національного природного парку «Сколівські Бескиди». І, нарешті, третя дорога, яка потребує негайної реконструкції, тягнеться від Оряви до Завадки. Якби нам вдалося відремонтувати хоча б ці три дороги, то можна було б очікувати значного збільшення відпочивальників та зацікавленості інвесторів, яких поки що відлякує відсутність якісних шляхів...» (із розмови з головою Сколівської райдержадміністрації Михайлом Гнатишином).

**Щоб Карпати
зеленіли вічно**

Сколівський район, мабуть, єдиний в Україні за кількістю дерев на душу населення. Тут шість лісових господарств, два з них держлісгоспи, природний національний парк «Сколівські Бескиди» і нервово подразнення місцевого люду — вій-

ськовий лісгосп, підпорядкований... Івано-Франківському лісопереробному комбінату. Чому нервово, переконуємося самі.

По-перше, викликає подив його диспозиція: військове лісове господарство розташоване на території національного парку. По-друге, деревина сколівська, а гроші за неї осідають у «гаманці» сусідів. По-третє й найголовніше, господарюють, якщо це слово доречне, у ньому варварським методом. «Дерева вирубують і вивозять заїжджі бригади, залишаючи після себе повний «бардак», — скаржиться голова Сколівської райдержадміністрації Михайло Гнатишин. Якщо державні підприємства до лісу підходять з акуратністю мікрохірургів, будують гарні лісові дороги (до слова, справді багато кращі за ті, котрими ми їхали до сіл району), то зайдіть, розповідать нам, «не церемоняться з господаркою. Краще забирають, інше валить під ноги, шляхи після їхніх лісовозів — суцільні вибоїни».

ДОВІДКОВО

У 60-ті роки минулого століття тут мав бути створений полігон для випробування танків. Але гори підштовхнули утопічні плани Варшавського договору до закономірної капітуляції. Підготовлену ділянку віддали під військовий лісгосп. Можливо, на той час це було виправдано: деревина для потреб армії — річ потрібна. Втім, як і нині. Але, з'ясовується, ситуація змінилася. Сьогодні лісгоспу не потрібна... армія.

«Справді не потрібна, — стверджує Михайло Ярославович. — У лісгосп лише спекулюють прикриттям «військовий». Деревину відправляють на експорт, а нам «платять податок» — оголені, нещадно вирубані масиви. Я пропонував підпорядкувати це господарство хоча б Львівському лісопромисловому комбінату, воно також належить до Міноборони. Принаймні тоді кошти залишатимуться в нашій області, а не «мігруватимуть» на Франківщину. Але ніхто так цієї проблеми і не розв'язав, попри всі наради і «вивчення питання» у керівних кабінетах...».

«Сьогодні ми маємо з лісом проблеми, — погоджується наш гід по району заступник голови РДА Володимир Крушельницький. — Здебільшого тут гори покриті карпатською смерекою. Вона була завезена до нас ще на початку минулого століття. Смерека — дерево, яке росте швидко, через 70 років його вже можна реалізовувати. Але сьогодні через низку причин ця карпатська красуня, оспівана у піснях — знаєте «Ой, смереко, чом ти так ростеш далеко»? — масово всихає. І ми дійшли висновку, що не може бути монокультури, ліс, як у прадавні часи, повинен бути змішаний».

У районі задля цієї переорієнтації проводяться акції «Посади своє дерево» та «До чистих джерел». У них задіяні не лише фахівці, а й усі бажаючі — від школярів до працівників райдержадміністрації.

«Смерека має поверхневу кореневу систему, і за посушливого літа вона гине від нестачі вологи, — роз'яснив нам керівник Славського держлісгоспу Михайло Коханець (до речі, давній і щирий друг «Голосу України» в цілому і авторів цих рядків зокрема), — дуб, ясен чи клен мають корінь багато довший. Він тягне вологу, і тоді вже зовсім інші деревостани. Тому справді листяний і хвойний ліс — це не просто окраса наших гір, а життєва необхідність...».

Михайла Івановича в районі поважають не тільки як досвідченого фахівця, а й як чуйну і відкриту до проблем земляків людину. «Я не знаю, що б ми робили без нашого Коханця, — зізнався нам сільський голова Тухлі Ярослав Плечій. — Ко-

живий організм. Так само, як пшениця, наприклад. Якщо ми сьогодні посіяли якусь культуру, то сподіваємося через певний час зібрати врожай. Ліс «досягає» приблизно 80 років. Якщо його вчасно не зібрати — звичайно, з дотриманням технологій і під контролем, — він струхлявіє і погниє. Користі ні природі, ні людям. Інша справа, що треба не тільки «знімати врожай», а й сіяти. Власне, цим ми щороку й займаємося. Хоча в одному ви маєте рацію: якщо ставитися до лісу як до легкого способу набити кишені, гори обліснуть назавжди. Коли ж тут порядкує господар, який прагне залишити внукам у спадок не тільки торбу з грошима, а й чисте повітря, Карпати залишаться вічно зеленими...».

«Хто у нас «Нафтусю» п'є, той ще довго не помре»

Такою рекламною коломийкою припросив нас до трускавецького буювета колоритний дідусь зі скрипкою у руках. Судячи з його рум'яного здорового вигляду, сам він поставив не один куманець з цілющою водою «кістлявій», аби якнайдалі її коса оминала його домівку...

Міський голова Руслан Козир спростував визначення Трускавця як курорту державного значення, що, відверто кажучи, нас здивувало. «Ні, такого офіційного статусу ми не маємо, попри всю міжнародну славу. Якби місто одержало такий статус, то фінансувалося б за окремим рядком державного бюджету. Втім, відсутність цієї преференції нас не надто засмучує: сьогодні держбюджет мало що фінансує. На щастя, розвиток курорту має хорошу динаміку. Санаторії будують нові підприємкові комплекси, оновлюють свою матеріальну базу, і це дуже добре, адже в спадщину багатом з них передався «ненав'язливий радянський сервіс», і його треба нещадно викоринювати... Як міський голова прагну вищої планки: **Трускавець має бути курортом світового значення. Для цього у нас є головний «стартовий капітал» — унікальна «Нафтуса»: найбільш досліджена з усіх лікувальних вод, і цей ресурс ми зобов'язані використати сповна...».**

Підняття планки, відкинув пан Козир ще одну «аксіому», залежить не від зовнішніх інвестицій: «Бо це означає, що хтось хоче до нас зайти, щось вкласти і мати з цього зиск. Але чи завжди він адекватний вкладенню? Гадаю, ні... Нині основним способом розвитку курорту і залучення фінансового ресурсу є реінвестиція. Тобто підприємства вкладають кошти у розвиток інфраструктури. Це ефективний і надійний спосіб досяг-

Михайло Коханець про ліс знає все.

нення самодостатності міста. Хоча, звісно, побудувати оазу в окремо взятому Трускавці неможливо. Ми багато в чому залежимо від загальнодержавних чинників».

Є й третій парадокс: курортний Трускавець, до якого, мов бджоли на нектар, злітаються тисячі «дегустаторів» «Нафтусі», майже нічого не одержує від своєї знаменитої води. Монополія на продаж «Нафтусі» належить закритому акціонерному товариству «Трускавецькурорт»: і буюети — його власність. То яка радість місцевим мешканцям від природних багатств під їхніми ногами? Тим паче що більшість з них не можуть похвалитися достойними зарплатами: за офіційними даними, в абортинів вона одна з найнижчих в області. Міський голова пояснює цю невідповідність специфікою курортної території. Населення в основному зайняте у сфері обслуговування, а там платня невелика. Це один бік проблеми. Другий — тіньові фактори, так звана доплата в конвертах: як відомо, головний біль не лише локального значення, а всесередня проблема.

Втім, трускавчани, ремствуючи на погані заробітки, все-таки мають можливість мастити капнапки (бутерброди) маслом з ікрою. На квартирах, у будинках і в спеціально збудованих віллах та приватних пансіонатах вони цілорічно приймають відпочивальників, себто «рекреаційний бізнес оздоровлення» тут набирає обертів. І це створює здорову конкуренцію великим санаторіям. «Вігода і нашим людям, і гостям, — схвалює підприємливість своїх земляків Руслан Козир. — Таким чином ми можемо приймати в себе відпочивальників будь-якої соціальної групи. Від найнезаможніших, яким путівка в санаторій пропикає кишенню, до тих, хто може собі дозволити релаксацію в п'ятизіркових готелях. Ми працюємо над тим, щоб усім було зручно в нашому місті — незалежно від тієї суми, з якою вони прийшли до Трускавця...»

Усі наші запитання про найпекучіші проблеми міста господар делікатно, але настійливо відкидає: «Розумієте, якщо я поділюся з вами чимось поганим, люди прочитають і подумают: а чого нам їхати на той курорт, якщо там так багато проблем? Ні, ви краще напишіть, що в Трускавці відпочивається, лікується, дихається і співається найліпше. А ми зі своїми труднощами неодмінно впораємося самі...».

Що приховується за модерним фасадом Східниці?

Східниця також славиться мінеральними во-

дами, які тут близько підходять до поверхні. Їхні лікувальні властивості, вважають старожили, кращі, ніж у Трускавці, де до буюета воду подають проводами. У селищі лікувальну водичку набираєш відразу з джерела (до суперечок, хто має більше морального права називати «Нафтусю» своєю — Трускавець чи Східниця, приєднались і в Сколівському районі. «Це — наша вода, з Верхньосиньвидного мінерального родовища, — переконував нас голова РДА Михайло Гнатишин. — Воно розміщене під землею і тягнеться до Трускавця»).

Останніми роками у Східниці досить активно ведуть будівництво багатопверхових споруд. Сучасні готелі, вілли заможних українців виростають, як гриби після дощу. Коли в'їжджаєш у селище, таке враження, що потрапляєш в казку. Але вже через кілька днів наступає прозріння, бо основні проблеми бальнеологічного курорту роками не вирішуються. Що приховується за модерним фасадом Східниці? По-перше, два десятиліття ніхто серйозно не займається джерелами. Були лише спроби їх приватизувати і розливати місцеву мінеральну воду, але вона через кілька годин втрачає свої лікувальні властивості. Останнім часом не проводилися жодні дослідження якості води та її запасів.

По-друге, селище розташоване між двома горами і досить часто виникають проблеми із водозабезпеченням. Кількість відпочивальників і будівель дедалі зростає, а вододопостачання залишається на допотопному рівні. По-третє, найбільша проблема — це критична ситуація з каналізацією та водовідведенням. Деякі санаторні комплекси без будь-якого очищення відводять каналізаційні стоки у річку Східничанку, з якої у майбутньому планують брати воду для селища.

— Очисні споруди встановлені лише в центрі Східниці, — розповів нам голова селищної ради Іван Піляк. — Каналізацією охоплені школа, лікарня, магазини, кілька пансіонатів. Деякі з них мають свої очисні споруди. Коли два роки тому я прийшов у селищну раду, каналізація не працювала, стоки текли через люк у річку. Зараз у центрі ми більш-менш навели порядок. Але це тільки початок великої роботи. Щоб розв'язати проблему каналізаційних відходів, у Східниці необхідно збудувати 18 локальних очисних споруд, а це близько 100 мільйонів гривень, які треба виділити з державного бюджету. Ми надіялись на кошти з екологічного фонду, але даремно... У Львівській екологічній інспекції уточнили, що сім суб'єктів господарювання мають дозволи на спецкористування,

шість з яких відводять води на власні очисні споруди, а потім у річку Східницю та її притоки. Комунальне підприємство «Господарник» у центрі селища має очисні споруди повної біологічної очистки типу «Біотол». А від них до річки Східничанка лише 15 метрів. Проектна потужність очисних споруд всього-на-всього... 60 кубічних метрів на добу...

Якщо казати прямо, у Східниці рубають сук, на якому сидять. Екологи вважають, що без очисних споруд на бальнеологічному курорті не можна будувати нові пансіонати та садиби. Масове житлове будівництво може призвести до забруднення мінеральних вод, без яких бальнеологічний курорт перетвориться на місто примар. Але, схоже, багатіїв, які різними шляхами стають власниками дорогої землі, це цікавить найменше.

Позаминулого року на очисні споруди виділили 5 мільйонів гривень. Та кошти не встигли освоїти. Поки провели два тендери, поки знайшли виконавців, рік закінчився. Тому голова селищної ради просить виділяти кошти хоч би на початку другого кварталу, а не в третьому.

А поки що у Східниці частина каналізаційних стоків без будь-якої очистки пливе у річку. Лікуйтеся на здоров'я...

Хоча є й запасні варіанти — той самий Сколівський район, звідки, за словами його очільника, і витікає «найсправжніша» «Нафтуса». Тут також є бази відпочинку — з відчиненими дверима для гостей будь-якої пори року. Мінеральних вод у гірському районі Львівщини — десятки різновидів. Є навіть унікальне радонове джерело: ще за «царських часів» там був знаменитий курорт. Кажуть, начебто сам Черчилль любив відпочивати і лікуватися в цій місцині. А він будь-куди ноги даремно не бив би...

ДАЛІ БУДЕ.

Людмила КОХАНЕЦЬ,
Богдан КУШНІР,
Сергій ЛАВРЕНЮК.
Фото
Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Довідкові показники надано Державною службою статистики. Редакція «Голосу України» дякує за сприяння у підготовці статистичних даних.

Трускавець — це не просто місто-курорт, а потенційний конкурент Баден-Бадена.

Кажуть, начебто сам Черчилль любив відпочивати і лікуватися в цій місцині. А він будь-куди ноги даремно не бив би...

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про аграрні розписки

Цей Закон регулює відносини, що виникають під час оформлення, видачі, обігу, виконання аграрних розписок, визначає порядок їх реєстрації та спрямований на створення правових, економічних, організаційних умов функціонування цих документів.

Розділ I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі нижченаведені терміни вживаються в такому значенні:

аграрна розписка — товаророзпорядчий документ, що фіксує безумовне зобов'язання боржника, яке забезпечується заставою, здійснити поставку сільськогосподарської продукції або сплатити грошові кошти на визначених у ньому умовах;

боржник за аграрною розпискою — особа, яка видає аграрну розписку для оформлення свого зобов'язання здійснити поставку сільськогосподарської продукції або сплатити грошові кошти на визначених в аграрній розписці умовах;

кредитор за аграрною розпискою — фізична чи юридична особа, яка надає грошові кошти, послуги, поставляє товари, виконує роботи як зустрічне зобов'язання за договором, за яким боржник за аграрною розпискою видає їй аграрну розписку, наділяючи правом вимагати від нього належного виконання зобов'язань, а також фізична чи юридична особа, яка отримала права кредитора за аграрною розпискою від іншого кредитора за аграрною розпискою у спосіб, не заборонений законом;

реєстр аграрних розписок — єдина інформаційна система, що містить відомості про обов'язкові реквізити виданих та погашених аграрних розписок;

експертна установка — фізична чи юридична особа, діяльність якої полягає у проведених за плату товарознавчих досліджень у галузі сільського господарства, яка самостійно або фахівці якої підтвердили свою кваліфікацію у порядку, встановленому законом для судових експертів;

моніторинг предмета застави за аграрними розписками — діяльність кредиторів за аграрними розписками та залучених кредиторами за аграрними розписками інших зацікавлених осіб із здійснення спостереження за майбутнім врожаєм, що є предметом застави за аграрними розписками, збору інформації про предмет застави та боржників за аграрними розписками, її систематизації в бази даних та користування такими базами даних у порядку, передбаченому законом;

сільськогосподарська продукція — продукція, перелік якої визначений у групах 01-14 розділів I та II Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності згідно із Законом України «Про Митний тариф України».

Розділ II
АГРАРНІ РОЗПИСКИ

Стаття 2. Загальні положення

Аграрні розписки використовуються в операціях з сільськогосподарською продукцією.

Аграрні розписки можуть видаватися особами, які мають право власності на земельну ділянку сільськогосподарського призначення або право користування такою земельною ділянкою на законних підставах для здійснення виробництва сільськогосподарської продукції. Якщо право власності на земельну ділянку належить двом і більше співвласникам або право користування належить двом і більше користувачам, аграрні розписки видаються ними спільно. Особи, які спільно видали аграрну розписку, несуть солідарну відповідальність за невиконання своїх зобов'язань.

Перехід права власності чи права користування земельною ділянкою не зупиняє дію вказаної в аграрній розписці застави майбутнього врожаю та не припиняє прав боржника і кредитора за аграрною розпискою на користування земельною ділянкою до збору відповідного врожаю, але не довше ніж до закінчення поточного маркетингового року. Боржник за аграрною розпискою зобов'язаний повідомити осіб, яким він передає право власності або право користування земельною ділянкою, сільськогосподарська продукція з якої є предметом застави за аграрною розпискою, про існуючі обмеження згідно з виданими аграрними розписками.

Аграрні розписки складаються у двох примірниках, один з яких зберігається у справах особи, яка вчиняє нотаріальні дії з їх посвідчення та реєстрації, а другий примірник передається кредитору за аграрною розпискою. За бажанням боржника за аграрною розпискою йому може бути надана посвідчена копія виданої ним аграрної розписки.

Відповідно до виду зобов'язання аграрні розписки поділяються на товарні аграрні розписки та фінансові аграрні розписки.

Стаття 3. Товарні аграрні розписки

Товарна аграрна розписка — це аграрна розписка, що встановлює безумовне зобов'язання боржника за аграрною розпискою здійснити поставку узгодженої сільськогосподарської продукції, якість, кількість, місце та строк поставки якої визначені аграрною розпискою.

Стаття 4. Форма товарної аграрної розписки і вирішення спорів про якість сільськогосподарської продукції

Товарні аграрні розписки складаються в письмовій формі на бланку, підлягають нотаріальному посвідченню і не можуть бути переведені у бездокументарну форму (знерухомлені), якщо інше не передбачено цим Законом.

Товарна аграрна розписка має містити такі обов'язкові реквізити:

- 1) назва — «Товарна аграрна розписка»;
- 2) строк поставки сільськогосподарської продукції;
- 3) реквізити кредитора та умови про подальшу передачу прав за аграрною розпискою;
- 4) предмет — зобов'язання здійснити поставку сільськогосподарської продукції, визначення її кількості та якості. Формули перерахунку кількості сільськогосподарської продукції у разі поставки сільськогосподарської продукції іншої якості;
- 5) умови та місце поставки сільськогосподарської продукції;
- 6) опис предмета застави, у тому числі інформація щодо кількості заставленого рухомого майна, кадастрового номера, місця розташування, правовстановлюючих документів на земельні ділянки, на яких вирощується заставлений майбутній врожай сільськогосподарської продукції;
- 7) дата та місце видачі;
- 8) ім'я боржника, його місце реєстрації, реєстраційний номер облікової картки платника податків (номер та серія паспорта у разі, якщо особа через свої релігійні переконання відмовляється від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомила про це відповідні органи державної податкової служби) та підпис — для фізичних осіб. Найменування, адреса місцезнаходження, код ЄДРПОУ, підпис уповноваженої особи та печатка — для юридичних осіб. У разі якщо боржників два і більше, зазначаються дані всіх боржників.

Боржник та кредитор можуть домовитися про включення до тексту товарної аграрної розписки додаткових умов, що не суперечать положенням цього Закону.

Документ, що не відповідає вимогам цієї статті, не є аграрною розпискою.

Якість сільськогосподарської продукції — предмета аграрної розписки визначається боржником і кредитором за взаємною згодою на підставі державних стандартів України, технічних умов, технічних регламентів, класифікаторів, чинних в Україні на день видачі аграрної розписки.

У разі якщо на день виникнення спору щодо якості продукції погоджена боржником та кредитором за аграрною розпискою експертна установка не має відповідно до закону повноважень здійснювати необхідні експертизи, боржник та кредитор за взаємною згодою можуть обрати іншу експертну установу, яка має відповідні повноваження.

У разі недосагнення боржником і кредитором згоди щодо експертної організації спір вирішується в судовому порядку.

Стаття 5. Фінансові аграрні розписки

Фінансова аграрна розписка — це аграрна розписка, що встановлює безумовне зобов'язання боржника сплатити грошову суму, розмір якої визначається за погодженою боржником і кредитором формулою з урахуванням цін на сільськогосподарську продукцію у визначеній кількості та якості.

Виконання боржником зобов'язань за фінансовими аграрними розписками здійснюється лише в безготівковій формі.

Стаття 6. Форма фінансової аграрної розписки

Фінансові аграрні розписки складаються у письмовій формі на бланку, підлягають нотаріальному посвідченню і не можуть бути переведені у бездокументарну форму (знерухомлені). Фінансова аграрна розписка має містити такі обов'язкові реквізити:

- 1) назва — «Фінансова аграрна розписка»;
- 2) строк сплати коштів;
- 3) реквізити кредитора та умови про подальшу передачу прав за аграрною розпискою;
- 4) предмет — безумовне зобов'язання сплатити грошові кошти, визначення формули розрахунку розміру грошового зобов'язання боржника, кількості та родових ознак сільськогосподарської продукції, що є невід'ємною частиною такої формули;
- 5) умови та місце сплати грошових коштів;
- 6) опис предмета застави, у тому числі інформація щодо кадастрового номера, місця розташування, правостановлюючих документів на земельні ділянки, на яких вирощується заставлений майбутній врожай сільськогосподарської продукції;
- 7) дата та місце видачі;
- 8) ім'я боржника, його місце реєстрації, реєстраційний номер облікової картки платника податків (номер та серія паспорта у разі, якщо особа через свої релігійні переконання відмовляється від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомила про це відповідні органи державної податкової служби) та підпис — для фізичних осіб. Найменування, адреса місцезнаходження, код ЄДРПОУ, підпис уповноваженої особи та печатка — для юридичних осіб. У разі якщо боржників два і більше, зазначаються дані всіх боржників.

Боржник та кредитор можуть домовитися про включення до тексту фінансової аграрної розписки додаткових умов, що не суперечать положенням цього Закону.

Документ, що не відповідає вимогам цієї статті, не є аграрною розпискою.

Стаття 7. Застава майбутнього врожаю

Аграрна розписка встановлює забезпечення виконання зобов'язань боржника за аграрною розпискою заставою його майбутнього врожаю. Предметом такої застави може бути виключно майбутній врожай сільськогосподарської продукції.

Розмір застави повинен бути не меншим за розмір зобов'язання за аграрною розпискою. На день видачі аграрної розписки майбутній врожай сільськогосподарської продукції не може перебувати в інших заставках, ніж за аграрними розписками.

На день збору врожаю предметом застави стає відповідна кількість зібраної сільськогосподарської продукції. Обов'язок доведення походження зібраної сільськогосподарської продукції покладається на боржника за аграрною розпискою.

Застава майбутнього врожаю сільськогосподарської продукції за аграрною розпискою наділяє кредитора правом у разі невиконання боржником зобов'язання за аграрною розпискою у порядку примусового виконання зобов'язання боржника за аграрною розпискою одержати задоволення вимог за рахунок заставленого майбутнього врожаю сільськогосподарської продукції переважно перед іншими кредиторами цього боржника за аграрною розпискою. Задоволення вимог кредитора за аграрною розпискою за рахунок заставленого майбутнього врожаю сільськогосподарської продукції здійснюється за вибором кредитора за аграрною розпискою у будь-який спосіб, не заборонений законом, у тому числі шляхом передачі йому права власності на предмет застави в рахунок погашення майнового зобов'язання боржника за товарною аграрною розпискою, наділення кредитора за аграрною розпискою правом дострити заставлений майбутній врожай сільськогосподарської продукції, зібрати врожай сільськогосподарської продукції самостійно або уповноваженою ним особою та погасити майнове зобов'язання боржника за товарною аграрною розпискою шляхом набуття права власності на таку зібрану (вищезану) сільськогосподарську продукцію або погасити грошове зобов'язання боржника за фінансовою аграрною розпискою шляхом укладення договору купівлі-продажу заставленої сільськогосподарської продукції з іншою особою — покупцем (у тому числі шляхом укладення договору на публічних торгах) з отриманням у рахунок виконання зобов'язань боржника за аграрною розпискою плати за таким договором.

Витрати, здійснені кредитором за аграрною розпискою на дорощення та збір врожаю заставленої сільськогосподарської продукції, відшкодовуються боржником за аграрною розпискою окремо в порядку, передбаченому законодавством для відшкодування майнової шкоди.

У разі загибелі посівів, майбутній врожай з яких є предметом застави за аграрною розпискою, боржник за аграрною розпискою зобов'язаний за погодженням з кредитором за аграрною розпискою замінити предмет застави іншим аналогічним або рівноцінним майном, про що на аграрній розписці робиться напис, який скріплюється підписами уповноважених представників боржника та кредитора за аграрною розпискою. Якщо боржник за аграрною розпискою не досягне згоди з кредитором за аграрною розпискою про інший предмет застави у разі загибелі посівів, майбутній врожай з яких є предметом застави за аграрною розпискою, предмет застави за аграрною розпискою стає майбутній врожай сільськогосподарської продукції, що вирощується на земельній ділянці, на якій розміщувалися загиблі посіви.

Після збору врожаю та повного погашення за рахунок такої сільськогосподарської продукції зобов'язань боржника за аграрною розпискою решта зібраної (вищезану) сільськогосподарської продукції або отриманих від її реалізації коштів залишається у боржника за аграрною розпискою.

У разі недостатності зібраного врожаю для повного погашення за рахунок такої сільськогосподарської продукції зобов'язань боржника за аграрною розпискою предметом застави за аграрною розпискою стає майбутній врожай будь-якої іншої сільськогосподарської продукції, що вирощується або буде вирощуватися боржником за аграрною розпискою на земельній ділянці, на якій до цього вирощувалася сільськогосподарська продукція, майбутній врожай якої був предметом застави за аграрною розпискою, до повного виконання зобов'язань боржника за аграрною розпискою, якщо інше не встановлено за домовленістю сторін аграрної розписки.

Виконання зобов'язань за аграрною розпискою може забезпечуватися додатково будь-якими передбаченими законодавством України видами забезпечення виконання зобов'язань.

Предмет застави може бути застрахований кредитором за аграрною розпискою або боржником за аграрною розпискою. Кредитор та боржник можуть домовитися про спільне здійснення витрат на страхування предмета застави за аграрною розпискою.

Стаття 8. Моніторинг застави майбутнього врожаю сільськогосподарської продукції

Кредитор за аграрною розпискою має право самостійно або із залученням третіх осіб здійснювати моніторинг майбутнього врожаю сільськогосподарської продукції, що є предметом застави за його аграрною розпискою. Моніторинг може здійснюватися протягом всього строку дії застави майбутнього врожаю сільськогосподарської продукції, якщо інше не встановлено за домовленістю сторін аграрної розписки.

Здійснення моніторингу передбачає здійснення спостереження за майбутнім врожаєм, за дотриманням боржником за аграрною розпискою відповідних технологічних процесів з можливістю доступу до земельних ділянок, на яких вирощується майбутній врожай, що є предметом застави за аграрною розпискою, а також доступу до приміщень, де зберігається зібрана сільськогосподарська продукція, що є предметом застави за аграрною розпискою. Проникнення до приміщень допускається лише за присутності боржника за аграрною розпискою або одного з його близьких осіб, або законних представників.

Після збору врожаю моніторинг здійснюється шляхом спостереження за зібраною сільськогосподарською продукцією з можливістю доступу до місць її зберігання.

Безпосереднє втручання або перешкоджання господарській діяльності боржника забороняється, якщо інше не передбачено законом.

У разі виявлення під час моніторингу порушень боржником за аграрною розпискою технологічних процесів вирощування сільськогосподарської продукції, майбутній врожай якої є предметом застави за аграрною розпискою, які ставлять під загрозу отримання майбутнього врожаю сільськогосподарської продукції у звичайному обсязі, кредитор за аграрною розпискою має право скласти акт про порушення технології виробництва та вимагати від боржника усунути таке порушення у визначений у такому акті строк. Якщо вимоги, викладені в акті про порушення технології виробництва, не будуть усунуті боржником за аграрною розпискою самостійно протягом вказаного в акті строку, кредитор за аграрною розпискою має право за аграрною розпискою з метою порятунку майбутнього врожаю боржника самостійно або із залученням третіх осіб дострити майбутній врожай з дотриманням відповідних технологічних процесів. Витрати кредитора за аграрною розпискою на таке дорощення відшкодовуються боржником за аграрною розпискою в порядку, передбаченому законом.

У разі незгоди з вимогами, викладеними в акті про порушення технології виробництва, боржник за аграрною розпискою має право звернутися до організації, спеціально уповноваженої центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, для вирішення таких спорів. Вказана організація зобов'язана розглянути спір та прийняти остаточне рішення у спорі, яке буде обов'язковим для сторін, протягом двох робочих днів з дня отримання скарги з доданим оскаржуваним актом кредитора за аграрною розпискою про порушення технології виробництва. До вирішення такого спору зазначеною спеціально уповноваженою організацією кредитор за аграрною розпискою не має права здійснювати дії із самостійного дорощення заставленого за аграрною розпискою майбутнього врожаю. За відсутності рішення вказаної вище організації протягом зазначеного строку скарга боржника вважається безпідставною та відхиленою. У разі незгоди сторін з рішенням зазначеної спеціально уповноваженої організації таке рішення може бути оскаржене до суду.

Розділ III
ОБІГ АГРАРНИХ РОЗПИСОК

Стаття 9. Порядок видачі аграрних розписок

Аграрна розписка видається окремо на кожний вид сільськогосподарської продукції, визначений родовими або індивідуальними ознаками. Товарна аграрна розписка може видаватися на кожен погоджений боржником та кредитором обсяг поставки узгодженої сільськогосподарської продукції.

Під час видачі аграрна розписка підлягає нотаріальному посвідченню в порядку, передбаченому Законом України «Про нотаріат» для правочинів, з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом. Відомості про аграрну розписку в момент її посвідчення вносяться до Реєстру аграрних розписок особою, яка вчиняє нотаріальні дії. Відомості про предмет застави за аграрною розпискою вносяться до Державного реєстру обтяжень рухомого майна особою, яка вчиняє нотаріальні дії, в момент нотаріального посвідчення аграрної розписки. У разі наявності додаткового забезпечення аграрної розписки інформація про таке забезпечення може вноситися до відповідних реєстрів згідно із законодавством.

Аграрна розписка вважається виданою з дня її реєстрації в Реєстрі аграрних розписок.

Стаття 10. Ведення Реєстру аграрних розписок

Держателем Реєстру аграрних розписок є центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику. Держатель Реєстру аграрних розписок у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, наділяє осіб, які вчиняють нотаріальні дії, повноваженнями реєстраторів Реєстру аграрних розписок, які надаватимуть послуги із внесення записів до Реєстру аграрних розписок про аграрні розписки та з надання інформації з цього реєстру іншим особам.

При цьому не може встановлюватися жодних обмежень у доступі до інформації про факт видачі аграрних розписок конкретним боржником за аграрною розпискою, які на момент звернення до Реєстру аграрних розписок залишаються невиконаними, та про назву сільськогосподарської продукції, з якою пов'язані зобов'язання такого боржника.

Реєстратор Реєстру аграрних розписок має право видавати іншим особам інформацію про видані конкретним боржником аграрні розписки та історію їх обігу лише за згодою боржника або кредитора за такою аграрною розпискою відповідно до Закону України «Про захист персональних даних».

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, визначає державне підприємство, що належить до сфери його управління, адміністратором Реєстру аграрних розписок, уповноважує його здійснювати заходи із створення та супроводження програмного забезпечення Реєстру аграрних розписок та відповідати за технічне і технологічне забезпечення, збереження та захист даних, що містяться в Реєстрі аграрних розписок.

Вимоги до Реєстру аграрних розписок та порядок його ведення встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 11. Передання прав кредитора за аграрною розпискою

Передання прав кредитора за аграрною розпискою здійснюється шляхом здійснення на ній або на її невід'ємному додатку передавального напису «Відступлено» із зазначенням нового кредитора за аграрною розпискою. Такий напис скріплюється підписом та печаткою (за наявності) попереднього кредитора за аграрною розпискою.

Передання прав за аграрною розпискою підлягає нотаріальному посвідченню в порядку, передбаченому Законом України «Про нотаріат» для правочинів, з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом.

Передання прав за аграрною розпискою, не посвідчене нотаріально, не спричиняє переходу до іншої особи прав кредитора за аграрною розпискою.

Стаття 12. Виконання зобов'язань за аграрними розписками

Аграрні розписки діють до повного їх виконання. За згодою кредитора дата виконання зобов'язань за аграрною розпискою може бути перенесена на наступний маркетинговий рік.

Виконання аграрних розписок щодо кожного виду сільськогосподарської продукції здійснюється в черговості їх видачі.

Товарні аграрні розписки виконуються шляхом здійснення поставки вказаної в аграрній розписці сільськогосподарської продукції від боржника за аграрною розпискою до кредитора за аграрною розпискою на погоджених ними умовах поставки.

Поставка сільськогосподарської продукції іншої якості, ніж визначено в аграрній розписці або в погоджених формулах перерахунку, є невиконанням аграрної розписки, якщо інше не погоджено сторонами аграрної розписки.

Фінансові аграрні розписки виконуються шляхом перерахування боржником за аграрною розпискою грошових коштів на вказаний кредитором за аграрною розпискою банківський рахунок.

Кредитор за аграрною розпискою зобов'язаний протягом трьох робочих днів з дня отримання виконання зобов'язання за аграрною розпискою зробити на аграрній розписці напис «Виконано», що скріплюється підписом та печаткою (за наявності) кредитора, і повернути таку аграрну розписку боржнику. Повернення здійснюється шляхом особистої передачі аграрної розписки від кредитора до боржника, а в разі неможливості — шляхом направлення цінним листом з описом вкладення на адресу боржника, вказану в аграрній розписці.

Після повернення боржнику за аграрною розпискою оригіналу аграрної розписки з відміткою про її виконання боржник за аграрною розпискою має право звернутися до особи, яка вчиняє нотаріальні дії, для внесення запису про виконання аграрної розписки до відповідних реєстрів.

Аграрна розписка з відміткою про її виконання до повторного обігу не допускається. Інформація про видані аграрні розписки та їх виконання зберігається в Реєстрі аграрних розписок не менше 10 років.

За згодою кредитора за аграрною розпискою і боржника за аграрною розпискою допускається часткове виконання зобов'язань за аграрною розпискою. Для цього в товарній аграрній розписці погоджується розмір мінімальної партії сільськогосподарської продукції, яка може бути поставлена на її часткове виконання. У фінансовій аграрній розписці визначається мінімальний обсяг грошових

коштів, який може бути сплачений на часткове виконання фінансової аграрної розписки. Якщо в тексті аграрної розписки не міститься застереження про мінімальний розмір часткового виконання аграрної розписки, кредитор за аграрною розпискою має право відмовитися від прийняття часткового виконання зобов'язань боржника за аграрною розпискою.

У разі отримання часткового виконання за аграрною розпискою на ній робиться напис, в якому фіксуються виконана частина зобов'язання та розмір зобов'язання, що зберігається. Такий напис скріплюється підписами та печатками (за наявності) боржника за аграрною розпискою та кредитора за аграрною розпискою. При цьому забезпечення аграрної розписки заставою зберігається в первинному обсязі.

За згодою сторін виконання зобов'язань за товарною аграрною розпискою може бути здійснене шляхом передачі складських документів, що посвідчують право власності їх власника на сільськогосподарську продукцію, що зберігається на товарному складі.

Стаття 13. Відповідальність

Наявність аграрної розписки без відмітки про її виконання є достатнім підтвердженням безспірності вимог кредитора за аграрною розпискою.

У разі невиконання боржником за аграрною розпискою зобов'язань за аграрною розпискою у вказаний у ній строк кредитор за аграрною розпискою має право звернутися до особи, уповноваженої вчиняти нотаріальні дії, за вчиненням виконавчого напису, який підлягає негайному виконанню і на підставі якого державний виконавець протягом семи днів забезпечує передачу кредитору за аграрною розпискою предмета застави аграрної розписки.

У разі відсутності в натурі предмета застави, що має бути переданий кредитору за аграрною розпискою, кредитор за аграрною розпискою має право на задоволення своїх вимог за рахунок іншого майна боржника.

У разі відчуження боржником за аграрною розпискою майна, що є предметом застави за аграрною розпискою, будь-якій третій особі до виконання зобов'язань за аграрною розпискою, кредитор за аграрною розпискою має право задовольнити свої вимоги до боржника за аграрною розпискою за рахунок такого чи іншого майна такої третьої особи, після чого в неї виникає право регресної вимоги до боржника за аграрною розпискою.

Кредитор за аграрною розпискою, яка була видана раніше, має

переважне право на задоволення своїх вимог за рахунок предмета застави в аграрній розписці відносно прав кредиторів за аграрними розписками, які були видані пізніше тим самим боржником що-до тієї самої сільськогосподарської продукції.

Кредитор за аграрною розпискою, яка була видана раніше, має право задовольнити свої вимоги за аграрною розпискою за рахунок майна кредитора за пізніше виданою боржником аграрною розпискою щодо тієї самої продукції, якщо такий кредитор отримав від боржника виконання за аграрною розпискою з порушенням черговості, встановленої статтею 12 цього Закону, у межах такого позачергово отриманого виконання, після чого в такого кредитора, який отримав виконання за борговою розпискою поза чергою, виникає право регресної вимоги до боржника за аграрною розпискою.

У разі якщо кредитор за аграрною розпискою отримав аграрну розписку від попереднього кредитора за аграрною розпискою шляхом вчинення напису про передачу, він має право задовольнити свої вимоги за рахунок майна такого попереднього кредитора або будь-якого з попередніх кредиторів, які розташовані вище його імені у списку передавальних написів, якщо в тексті передавального напису аграрної розписки не міститься застереження «без поруки». Якщо попередній кредитор за аграрною розпискою виконає зобов'язання за аграрною розпискою за рахунок власного майна, до нього переходять права кредитора за аграрною розпискою.

У разі невиконання кредитором за аграрною розпискою передбаченого статтею 12 цього Закону обов'язку повернути аграрну розписку після отримання виконання зобов'язання за нею у повному обсязі такий кредитор за аграрною розпискою зобов'язаний відшкодувати боржнику за аграрною розпискою всі завдані йому збитки, а також сплатити штраф у розмірі 10 мінімальних заробітних плат.

У разі невиконання кредитором за аграрною розпискою без поважних причин передбаченого статтею 12 цього Закону обов'язку повернути аграрну розписку після отримання виконання зобов'язання за нею у повному обсязі протягом більш як одного місяця такий кредитор за аграрною розпискою зобов'язаний відшкодувати боржнику за аграрною розпискою всі завдані йому збитки, а також сплатити штраф у розмірі 100 мінімальних заробітних плат.

У разі невиконання кредитором за аграрною розпискою без поважних причин передбаченого статтею 12 цього Закону обов'язку

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Внести зміни до таких законів України:

1. У Законі України «Про зерно та ринок зерна в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 35, ст. 258; 2004 р., № 33-34, ст. 403; 2005 р., № 26, ст. 351; 2007 р., № 12, ст. 104, № 33, ст. 440; 2009 р., № 27, ст. 350):

1) у статті 1:

а) доповнити пунктами 2¹, 2², 19¹ і 23¹ такого змісту:

«2¹) власник зернового складу — фізична особа — підприємець, яка є власником зерносховища, учасник повного, командитного товариства, товариства з додатковою відповідальністю, що здійснює діяльність зернового складу, або учасник інших видів товариств (у тому числі акціонер акціонерного товариства), частка якого перевищує 10 відсотків у статутному капіталі юридичної особи — зернового складу;

2²) Гарантійний фонд виконання зобов'язань за складськими документами на зерно (далі — Гарантійний фонд) — державна спеціалізована невідприєминицька установа, яка створена з метою забезпечення та захисту прав і законних інтересів володілців складських документів на зерно у разі неспроможності зернового складу та виконує функції державного управління у сфері гарантування виконання зобов'язань за складськими документами на зерно»;

«19¹) неспроможність зернового складу — неможливість зернового складу, що є учасником (тимчасовим учасником) Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно, здійснити виконання своїх зобов'язань перед покладавцями за складськими документами на зерно через неможливість повернути вказану у складських документах кількість зерна відповідної якості та/або відшкодувати в повному обсязі вартість такого зерна незалежно від причин виникнення цієї неможливості»;

«23¹) система гарантування виконання зобов'язань за складськими документами на зерно — комплекс організаційно-правових заходів, спрямованих на забезпечення належного виконання зобов'язань зерновими складами перед власниками зерна, збереження стабільності ринку послуг із зберігання зерна та на захист прав і законних інтересів володілців складських документів на зерно у разі неспроможності зернового складу чи у разі невиконання зерновим складом зобов'язань за складськими документами на зерно»;

б) пункт 15 викласти в такій редакції:

«15) зерновий склад — суб'єкт підприємництва, що є власником зерносховища і надає фізичним та юридичним особам послуги із зберігання зерна з видачею складських документів на зерно та в передбаченому законом порядку отримав право на здійснення такої діяльності шляхом участі в Гарантійному фонді виконання зобов'язань за складськими документами на зерно та одержання сертифіката на відповідність послуг із зберігання зерна та продуктів його переробки»;

2) статтю 5 після абзацу шостого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Гарантійний фонд».

У зв'язку з цим абзац сьомий вважати абзацом восьмим;

3) доповнити статтею 33¹ такого змісту:

«Стаття 33¹. Система гарантування виконання зобов'язань за складськими документами на зерно

Систему гарантування виконання зобов'язань за складськими документами на зерно формує діяльність суб'єктів ринку зерна з організації і здійснення належного виконання зобов'язань зерновими складами перед власниками зерна, збереження стабільності ринку послуг із зберігання зерна та із захисту прав і законних інтересів володілців складських документів на зерно.

Гарантійний фонд здійснює свою діяльність відповідно до законодавства України.

Головним елементом системи гарантування виконання зобов'язань за складськими документами на зерно є діяльність Гарантійного фонду, який у порядку, передбаченому цим Законом, координує діяльність зернових складів — учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду.

Ефективність системи гарантування виконання зобов'язань за складськими документами на зерно досягається за рахунок обов'язкової участі зернових складів у Гарантійному фонді в порядку, передбаченому цим Законом.

Гарантійний фонд несе субсидіарну відповідальність за зобов'язаннями зернових складів — учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду»;

4) включити статті 47-62 такого змісту:

«Стаття 47. Статус Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно

Гарантійний фонд є юридичною особою, має відокремлене майно, що є об'єктом права державної власності.

Гарантійний фонд має самостійний баланс, поточний та інші рахунки в банках.

Гарантійний фонд має печатку із своїм найменуванням, веде бухгалтерський і податковий облік, складає та подає звітність відповідно до законодавства і є неприбутковою організацією.

У своїй діяльності Гарантійний фонд керується цим Законом, іншими актами законодавства та діє на підставі Положення про Гарантійний фонд виконання зобов'язань за складськими документами на зерно, яке затверджується Кабінетом Міністрів України.

Місцезнаходження Гарантійного фонду — місто Київ.

Стаття 48. Функції та основні завдання Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно

Основними завданнями Гарантійного фонду є:

мінімізація ризиків суб'єктів ринку зерна; забезпечення захисту прав володілців складських документів на зерно у разі невиконання зерновими складами — учасниками (тимчасовими учасниками) Гарантійного фонду своїх зобов'язань внаслідок неспроможності зернового складу;

гарантування відшкодування вартості зерна за складськими до-

повернути аграрну розписку після отримання виконання зобов'язання за нею у повному обсязі протягом більш як шести місяців такий кредитор за аграрною розпискою зобов'язаний відшкодувати боржнику за аграрною розпискою всі завдані йому збитки, а також сплатити штраф у розмірі 300 мінімальних заробітних плат, але не менше ніж розмір мінімальної суми вимог, встановлений Законом України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» для порушення провадження у справі про банкрутство.

Стаття 14. Порука фінансових установ

Зобов'язання за аграрними розписками можуть бути забезпечені порукою фінансової установи, про що така фінансова установа зазначає в тексті аграрної розписки шляхом вчинення напису «Поручаюся», який скріплюється підписом її уповноваженого представника та печаткою. Порука фінансових установ за аграрними розписками здійснюється в порядку, встановленому для операцій з авалування векселів.

Розділ IV ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності через два місяці з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у тридцятиденний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації положень цього Закону;

розробити та внести на розгляд Верховної Ради України проекти законів, що визначають особливості оподаткування операцій з аграрними розписками, здійснення примусового виконання та відповідальності за аграрними розписками.

Президент України

В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,

6 листопада 2012 року.

№ 5479-VI.

кументами на зерно, виданими зерновими складами — учасниками (тимчасовими учасниками) Гарантійного фонду, у разі неспроможності зернових складів.

Основними функціями Гарантійного фонду є:

здійснення організаційних заходів з метою відшкодування вартості зерна володілцям складських документів на зерно у разі неспроможності зернового складу — учасника (тимчасового учасника) Гарантійного фонду в порядку, передбаченому цим Законом та іншими актами законодавства;

забезпечення накопичення фінансових ресурсів, призначених для відшкодування володілцям складських документів на зерно вартості зерна у разі неспроможності зернового складу в порядку та спосіб, що передбачені цим Законом та актами Гарантійного фонду;

здійснення організаційних заходів з оцінки вартості зерна володілців складських документів на зерно у разі неспроможності зернового складу — учасника (тимчасового учасника) Гарантійного фонду;

перевірка діяльності зернових складів — учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду з метою запобігання зростанню ризиків настання неспроможності зернових складів;

перевірка правильності обрахування та сплати зерновими складами учасниками (тимчасовими учасниками) Гарантійного фонду внесків до Гарантійного фонду.

Гарантійний фонд не має права на будь-яку іншу діяльність, крім передбаченої законодавством.

Стаття 49. Обсяг відповідальності Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно за зобов'язаннями зернових складів

Гарантійний фонд гарантує кожному володілцю складських документів на зерно відшкодування вартості зерна у разі неспроможності зернового складу — учасника (тимчасового учасника) Гарантійного фонду в розмірі, що не перевищує 90 відсотків вартості зерна, переданого на зберігання такому зерновому складу і повернутого у зв'язку з неспроможністю, на суму, що залишається невідшкодованою в результаті самостійного відшкодування вартості повернутого зерна таким зерновим складом, визначеною на підставі оцінки, порядок і спосіб проведення якої встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Щороку, до 30 липня, розмір відшкодування вартості зерна встановлюється Адміністративною радою Гарантійного фонду, але він не може бути більшим розміру, встановленого відповідно до частини першої цієї статті шляхом затвердження ціни одиниці зерна кожного класу і виду, що буде використовуватися для оцінки вартості зерна при обрахуванні сум відшкодування.

Затверджена таким чином ціна не може бути змінена до початку наступного календарного року.

Виключними підставами для відмови у відшкодуванні вартості зерна, переданого учаснику (тимчасовому учаснику) Гарантійного фонду на зберігання за складськими документами на зерно і повернутого у зв'язку з неспроможністю зернового складу — учасника (тимчасового учасника) Гарантійного фонду, є надходження вимоги здійснити відшкодування:

членам органів управління такого зернового складу, власникам (акціонерам), частка яких перевищує 10 відсотків статутного капіталу такого зернового складу, та/або подружжю, дітям, батькам, рідним брату, сестрі, діду, бабі, онуку, усиновлювачу, усиновленому, будь-якій іншій особі, яка спільно проживає, пов'язана спільним побутом і має взаємні права та обов'язки із зазначеними особами, а також особи, яка отримала складський документ від зазначених осіб;

працівникам незалежних аудиторських компаній (аудиторам), які здійснювали аудиторські перевірки зернового складу протягом останніх трьох років, а також членам органів управління або власникам таких аудиторських компаній;

якщо вартість зерна за складськими документами на зерно становить менше 100 гривень;

якщо зерновий склад перебуває у стані санації, банкрутства та/або ліквідації чи ліквідований, про що в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців міститься зазначена інформація, і складські документи на зерно були придбані після порушення провадження у справі про банкрутство зернового складу, початку процедури його ліквідації. При цьому не може бути відмовлено у відшкодуванні вартості зерна, якщо після придбання такими особами складських документів на зерно провадження у справі про банкрутство зернового складу було припинено або справа про банкрутство закрита.

Ціна одиниці зерна кожного класу і виду, що обраховується відповідно до частини другої цієї статті, не може бути меншою за середню ціну зерна в Україні за період з 30 липня попереднього року до дня затвердження.

Якщо ціна одиниці зерна, визначена відповідно до частини другої цієї статті, буде вищою за ринкові ціни на зерно у місцевості, де розташовано зерносховище зернового складу, що перебуває у стані неспроможності, Гарантійний фонд має право відпустити від порядку відшкодування втрат володілцю складських документів на зерно, передбачених частиною першою цієї статті, та здійснити відшкодування втрат володілцю складських документів на зерно, виданих зерновим складом у стані неспроможності, шляхом придбання на ринку та передачі в натурі зерна того самого виду і класу в розмірі 90 відсотків його кількості, що залишається неповернутою та невідшкодованою самостійно зерновим складом.

У момент надання відшкодування втрат володілцю складських документів на зерно в порядку, передбаченому частинами першою і другою цієї статті, до Гарантійного фонду переходить право регресної вимоги до зернового складу, що допустив неспроможність, на суму відшкодування, наданого власнику виконання зобов'язань за складськими документами на зерно.

ПОЧАТОК НА 10–11-Й СТОР.

договору між ним та Гарантійним фондом про забезпечення зобов'язань учасника (тимчасового учасника) Гарантійного фонду за виданими ним складськими документами на зерно.

Зернові склади, які до 1 січня другого року за роком створення Гарантійного фонду не уклали договору про участь у Гарантійному фонді, втрачають право здійснювати діяльність зернового складу, дія їх сертифіката на відповідність послуг із зберігання зерна та продуктів його переробки припиняється.

Розмір вступного внеску учасника і тимчасового учасника Гарантійного фонду, які прийняли рішення про участь у Гарантійному фонді в порядку, передбаченому частиною третьою цієї статті, встановлюється Кабінетом Міністрів України під час прийняття рішення про створення Гарантійного фонду.

Стаття 52. Учасники Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно

Учасниками (тимчасовими учасниками) Гарантійного фонду можуть бути суб'єкти підприємництва, які є власниками зерносховища і надають або планують надавати фізичним та юридичним особам послуги із зберігання зерна з обов'язковою видачею складських документів на зерно.

Участь зернових складів у Гарантійному фонді є обов'язковою. Надання фізичним та юридичним особам послуг із зберігання зерна з видачею складських документів на зерно особами, що не є учасниками (тимчасовими учасниками) Гарантійного фонду, забороняється.

Щоб стати учасником (тимчасовим учасником) Гарантійного фонду та отримати право здійснювати діяльність зернового складу, особа зобов'язана звернутися до Гарантійного фонду із заявою, форма якої розробляється Адміністративною радою Гарантійного фонду.

Виключними підставами для відмови у прийнятті до складу тимчасових учасників Гарантійного фонду є наявність однієї з таких ознак:

невідповідність зерносховища заявника загальнообов'язковим вимогам;

невідповідність заявника вимогам до фінансової стабільності учасників Гарантійного фонду, встановлених Гарантійним фондом не раніше ніж у попередньому календарному році;

власник заявника, члени органу управління заявника чи особи, які є близькими до них відповідно до частини четвертої статті 49 цього Закону, були власником, членом органу управління іншого зернового складу на момент припинення провадження у справі про його банкрутство у зв'язку з набранням законної сили рішенням суду про ліквідацію;

заявнику було відмовлено у прийнятті до складу тимчасових учасників Гарантійного фонду або заявник був виключений з числа учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду раніше ніж за один календарний рік до дня подання заяви.

При включенні заявника до числа тимчасових учасників Гарантійного фонду вноситься відповідний запис до Реєстру зернових складів — учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно, який Гарантійний фонд веде самостійно, а також заявникові видається свідоцтво тимчасового учасника Гарантійного фонду, форма та порядок видачі якого встановлюються Адміністративною радою Гарантійного фонду.

Якщо протягом трьох років з дня прийняття зернового складу до числа тимчасових учасників Гарантійного фонду такий зерновий склад не допустив порушення обов'язків, передбачених частиною восьмою цієї статті, тимчасовий учасник вважається включеним до числа учасників Гарантійного фонду, про що Гарантійний фонд вносить запис до Реєстру зернових складів учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно і видає свідоцтво учасника Гарантійного фонду, форма та порядок видачі якого встановлюються Адміністративною радою Гарантійного фонду.

Учасники (тимчасові учасники) Гарантійного фонду зобов'язані: при здійсненні діяльності зернового складу дотримуватися вимог законодавства України, вимог Гарантійного фонду до своїх учасників, належно виконувати свої зобов'язання перед покладавцями та здійснювати добросовісну конкуренцію на ринку послуг із зберігання зерна;

своєчасно та в повному обсязі сплачувати внески до Гарантійного фонду;

повідомляти фізичних та юридичних осіб, яким надаються послуги із зберігання зерна з обов'язковою видачею складських документів на зерно, про свою участь (тимчасову участь) у Гарантійному фонді та про обсяг гарантії, що надаються Гарантійним фондом власникам складських документів на зерно, в порядку, передбаченому Гарантійним фондом.

За порушення обов'язків, передбачених частиною восьмою цієї статті, Гарантійний фонд може притягти учасника (тимчасового учасника) до відповідальності шляхом вжиття до зернового складу одного з таких заходів:

попередження про неприпустимість порушення та вимога його усунення в установленний строк;

установлення додаткового контролю за діяльністю зернового складу;

переведення до числа тимчасових учасників Гарантійного фонду;

виключення з числа учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду.

Після переведення до категорії тимчасових учасників Гарантійного фонду зерновий склад зобов'язаний сплачувати внески до Гарантійного фонду до повного виконання зобов'язань перед володільцями складських документів на зерно.

У разі позбавлення зернового складу сертифіката на відповідність послуг із зберігання зерна та продуктів його переробки Адміністративна рада Гарантійного фонду приймає рішення про виключення його з числа учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду.

Виключення зернового складу з числа учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду не позбавляє володільців складських документів на зерно, що передане на зберігання до дня виключення його з числа учасників (тимчасових учасників), права на отримання від Гарантійного фонду відшкодування вартості зерна.

Учасник (тимчасовий учасник), виключений з Гарантійного фонду, зобов'язаний повідомити про своє виключення всіх володільців виданих ним складських документів на зерно з роз'ясненням у письмовій формі наслідків такого виключення.

Переведення зернових складів до категорії тимчасових учасників Гарантійного фонду здійснюється на строк, що не перевищує 30 днів, у порядку, встановленому Адміністративною радою Гарантійного фонду, у разі порушення учасниками Гарантійного фонду вимог цього Закону, нормативно-правових актів Гарантійного фонду.

Повідомлення про прийняття такого рішення надсилається в день його прийняття зерновому складу.

На час переведення зернового складу до категорії тимчасових учасників Гарантійного фонду встановлюється додатковий контроль за діяльністю зернового складу в обсязі та порядку, що визначаються Адміністративною радою Гарантійного фонду.

Неусунення тимчасовим учасником Гарантійного фонду виявлених порушень є підставою для позбавлення зернового складу сертифіката на відповідність послуг із зберігання зерна та продуктів його переробки.

Виключення з тимчасових учасників Гарантійного фонду означає виключення з числа учасників Гарантійного фонду.

Зерновий склад, переведений до категорії тимчасових учасників Гарантійного фонду, зобов'язаний:

на наступний день після одержання від Гарантійного фонду повідомлення про переведення його до категорії тимчасових учасників Гарантійного фонду розмістити в усіх приміщеннях, до яких мають доступ покладавці та володільці складських документів на зерно, інформацію про їх участь у системі гарантування виконання зобов'язань за складськими документами на зерно.

Учасникам (тимчасовим учасникам) Гарантійного фонду забороняється використовувати інформацію про участь у Гарантійному фонді та його гарантії в рекламі з метою залучення нових покладавців.

Стаття 53. Реєстр зернових складів — учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно

Гарантійний фонд веде Реєстр зернових складів — учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно (далі — Реєстр учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду) у порядку, встановленому Адміністративною радою Гарантійного фонду.

Електронна форма Реєстру учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду є відкритою.

Гарантійний фонд зобов'язаний двічі на рік, станом на 1 січня та 1 липня, публікувати в офіційних друкованих виданнях Кабінету Міністрів України Реєстр учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду протягом одного місяця після настання зазначених строків.

Інформація про зміни в Реєстрі учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду додатково публікується в офіційних друкованих виданнях Кабінету Міністрів України протягом 14 календарних днів після внесення змін до нього.

Стаття 54. Акти Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно

Гарантійний фонд самостійно керує своєю діяльністю, затверджує в передбаченому законом порядку правила, положення та інші акти, обов'язкові для виконання учасниками (тимчасовими учасниками) Гарантійного фонду.

Учасники (тимчасові учасники) Гарантійного фонду мають право оскаржувати акти Гарантійного фонду у разі, якщо вони прийняті всупереч вимогам законодавства.

Нормативні акти Гарантійного фонду підлягають державній реєстрації і набувають чинності з дня їх опублікування.

Гарантійний фонд забезпечує відкритість і доступність своїх нормативних актів.

Стаття 55. Кошти Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно

Джерелами формування майна та коштів Гарантійного фонду є: вступні внески тимчасових учасників Гарантійного фонду; регулярні внески учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду;

спеціальні внески учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду;

доходи, одержані від інвестування коштів Гарантійного фонду в державні цінні папери;

кредити, у тому числі з державного бюджету;

пеня, яку сплачують зернові склади — учасники (тимчасові учасники) Гарантійного фонду за несвоєчасне або неповне перерахування внесків;

доходи від депозитів Гарантійного фонду, розміщених у банках;

суми регресного відшкодування виплат за зобов'язаннями учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду;

інші не заборонені законом доходи.

У разі виплати відшкодування володільцю складського документа на зерно чи заставодержателю Гарантійний фонд відшкодовує виплачені кошти за рахунок зернового складу відповідно до законодавства.

Гарантійний фонд є єдиним розпорядником коштів, акумульованих у процесі його діяльності.

Кошти Гарантійного фонду використовуються лише в цілях, передбачених цим Законом і річним фінансовим планом Гарантійного фонду.

Кошти Гарантійного фонду не включаються до Державного бюджету України.

Кошти, що використовуються відповідно до річного фінансового плану Гарантійного фонду для покриття поточних витрат, не повинні перевищувати 10 відсотків річного бюджету Гарантійного фонду.

Кошти Гарантійного фонду, не використані у звітному році, не можуть бути відкликані та переносяться на наступний рік і використовуються для формування резервів Гарантійного фонду в установленому порядку, затвердженому загальними зборами учасників Гарантійного фонду.

Кошти Гарантійного фонду розподіляються відповідно до цього Закону, річного бюджету і фінансового плану Гарантійного фонду, що затверджуються загальними зборами учасників Гарантійного фонду.

Порядок використання коштів Гарантійного фонду встановлюється загальними зборами учасників Гарантійного фонду.

Кошти Гарантійного фонду повинні покривати не менше 10 відсотків і не більше 20 відсотків загальної вартості зерна за складськими документами на зерно, виданими зерновими складами — учасниками (тимчасовими учасниками) Гарантійного фонду за попередній рік.

Якщо обсяг коштів Гарантійного фонду перевищує 20 відсотків загальної вартості зерна за складськими документами на зерно, виданими зерновими складами — учасниками (тимчасовими учасниками) Гарантійного фонду за попередній рік, за рішенням Адміністративної ради Гарантійного фонду сплата регулярних внесків зерновими складами зупиняється. Якщо обсяг коштів Гарантійного фонду стане нижчим за цей рівень, сплата регулярних внесків повнюлюється.

Стаття 56. Внески до Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно

Усі учасники (тимчасові учасники) Гарантійного фонду сплачують внески до Гарантійного фонду в порядку та на умовах, визначених цим Законом.

Розмір внесків визначається загальними зборами учасників Гарантійного фонду.

Внески учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду поділяються на вступні, регулярні та спеціальні.

Вступні внески одноразово сплачуються особами, які виявили бажання стати тимчасовими учасниками Гарантійного фонду, у фіксованому розмірі.

Регулярні внески сплачуються учасниками (тимчасовими учасниками) Гарантійного фонду у розмірі, що залежить від кількості і вартості зерна, прийнятого на зберігання за складськими документами на зерно. Порядок ведення електронного реєстру складських документів на зерно, визначення розміру та сплати регулярного внеску визначається Адміністративною радою Гарантійного фонду.

Спеціальні внески учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду сплачуються для покриття витрат Гарантійного фонду на відшкодування втрат володільців складських документів на зерно у разі недостатності для цього резервів Гарантійного фонду.

Рішення про сплату спеціальних внесків, порядок визначення їх розміру та сплати приймаються загальними зборами учасників Гарантійного фонду.

Порядок сплати внесків встановлюється Адміністративною радою Гарантійного фонду.

За несвоєчасне або неповне перерахування вступного, регулярного або спеціального внесків зернові склади — учасники (тимчасові учасники) Гарантійного фонду сплачують пеню в розмірі подвійної облікової ставки Національного банку України від розміру неперерахованої суми за кожний день прострочення.

Несплата внесків до Гарантійного фонду є підставою для переведення зернового складу до категорії тимчасових учасників Гарантійного фонду чи позбавлення його сертифіката на відповідність послуг із зберігання зерна та продуктів його переробки.

Стаття 57. Кредити з державного бюджету

Для формування Гарантійного фонду держава надає кредит з державного бюджету у розмірі, що визначається Кабінетом Міністрів України.

Якщо зобов'язання Гарантійного фонду щодо відшкодування вартості зерна володільцям складських документів перевищують суму накопичених ним коштів (крім коштів на покриття поточних витрат), така різниця покривається за рахунок кредиту на відповідну суму з державного бюджету.

Кредит з державного бюджету надається Гарантійному фонду на безвідсоткової основі на строк, що не перевищує 12 поточних календарних місяців.

Розмір плати за користування кредитом після спливу цього строку, а також порядок укладення кредитного договору та надання кредиту визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 58. Органи управління Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно

Органами управління Гарантійного фонду є загальні збори учасників Гарантійного фонду, Адміністративна рада Гарантійного фонду та Дирекція Гарантійного фонду (далі — Дирекція).

Вищим органом Гарантійного фонду є загальні збори учасників Гарантійного фонду. У період між проведенням загальних зборів учасників Гарантійного фонду вищим органом управління Гарантійного фонду є Адміністративна рада Гарантійного фонду.

Адміністративна рада координує роботу Гарантійного фонду щодо захисту інтересів покладавців та володільців складських документів на зерно, власників зернових складів — учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду, здійснює контроль і нагляд за діяльністю Гарантійного фонду, приймає рішення в межах своїх повноважень і несе відповідальність за виконання покладених на Гарантійний фонд завдань та здійснення ним своїх функцій.

Управління поточною діяльністю Гарантійного фонду здійснює Дирекція.

Контроль за діяльністю Гарантійного фонду здійснює Ревізійна комісія.

Стаття 59. Загальні збори учасників та Адміністративна рада Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно

Адміністративна рада Гарантійного фонду: затверджує Регламент роботи Адміністративної ради Гарантійного фонду;

затверджує організаційну структуру Гарантійного фонду;

затверджує порядок відшкодування Гарантійним фондом вартості зерна володільцям складських документів на зерно у разі неспроможності зернового складу;

затверджує акти Гарантійного фонду;

призначає на посади директора і членів Дирекції та приймає рішення про їх звільнення;

затверджує положення про Дирекцію Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно та порядок оплати праці її членів;

здійснює нагляд за діяльністю Дирекції;

розглядає і затверджує звіти Дирекції;

вносить пропозиції органам державної влади щодо запобігання негативним явищам, які можуть загрожувати інтересам володільців складських документів на зерно, власників зернових складів — учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду;

приймає рішення про залучення кредитів;

щороку визначає аудиторську організацію, яка проводитиме аудит діяльності Гарантійного фонду;

призначає у разі потреби позачергові аудиторські перевірки Гарантійного фонду;

приймає рішення про збільшення розміру відшкодування вартості зерна у разі неспроможності зернового складу за рахунок коштів Гарантійного фонду;

приймає рішення про застосування до учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду заходів реагування на виявлені порушення, переведення зернового складу — учасника Гарантійного фонду до категорії тимчасових учасників Гарантійного фонду;

приймає рішення про виключення зернового складу з числа учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду;

приймає рішення з інших питань, що належать до її компетенції відповідно до цього Закону;

розробляє та подає на затвердження загальних зборів учасників Гарантійного фонду вимоги до здійснення учасниками (тимчасовими учасниками) Гарантійного фонду господарської діяльності із зберігання зерна, їх фінансового стану;

подає на розгляд загальних зборів учасників Гарантійного фонду пропозиції щодо прийняття осіб до категорії тимчасових учасників Гарантійного фонду;

скликає загальні збори учасників Гарантійного фонду не менше одного разу на календарний рік.

Адміністративна рада Гарантійного фонду складається з трьох осіб, які призначаються Кабінетом Міністрів України.

Загальні збори учасників Гарантійного фонду є колегіальним органом управління, до складу якого входять всі учасники Гарантійного фонду (крім тимчасових учасників), що приймає рішення з питань діяльності Гарантійного фонду.

Рішення загальних зборів учасників Гарантійного фонду обов'язкові для інших органів управління Гарантійного фонду та всіх учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду. До виключної компетенції загальних зборів учасників Гарантійного фонду належать:

затвердження кошторису витрат Гарантійного фонду;

погодження форми і розміру оплати праці працівників Гарантійного фонду;

прийняття рішення встановлення про сплату спеціального внеску зерновими складами — учасниками (тимчасовими учасниками) Гарантійного фонду;

прийняття рішення про затвердження і порядок розміщення резервів Гарантійного фонду;

прийняття тимчасових учасників до Гарантійного фонду.

Під час голосування на загальних зборах учасників Гарантійного фонду кожен учасник Гарантійного фонду має кількість голосів, пропорційну до його частки у загальній кількості зерна, прийнятого на зберігання за складськими документами на зерно у попередньому календарному році.

Порядок підрахунку кількості голосів учасників затверджує Адміністративна рада Гарантійного фонду.

Підрахунок голосів кожного з учасників Гарантійного фонду щорічно проводить Дирекція, про що учасникам надається відповідна довідка.

Щорічні загальні збори учасників Гарантійного фонду скликаються на вимогу Адміністративної ради Гарантійного фонду.

У разі потреби на вимогу Адміністративної ради або учасників Гарантійного фонду, які в сукупності володіють не менше ніж 30 відсотками голосів, можуть бути скликані позачергові загальні збори учасників Гарантійного фонду.

Загальні збори учасників Гарантійного фонду є правоможними, якщо в них беруть участь учасники Гарантійного фонду, які в сукупності володіють більш як 60 відсотками голосів.

Рішення загальних зборів учасників Гарантійного фонду вважається прийнятим, якщо за нього проголосували учасники Гарантійного фонду, які в сукупності володіють більш як 50 відсотками голосів.

Стаття 60. Дирекція Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно

Повноваження, штат Дирекції, кваліфікаційні вимоги до її працівників затверджуються Адміністративною радою Гарантійного фонду.

Дирекцію очолює директор Гарантійного фонду, який призначається на посаду та звільняється з посади Адміністративною радою Гарантійного фонду.

Директор Гарантійного фонду:

керує поточною діяльністю Гарантійного фонду;

керує Дирекцією Гарантійного фонду;

діє від імені Гарантійного фонду і представляє його інтереси без доручення у відносинах з фізичними та юридичними особами в межах повноважень, встановлених Адміністративною радою Гарантійного фонду;

приймає на посади та звільняє з посад працівників Дирекції Гарантійного фонду;

несе персональну відповідальність за діяльність Гарантійного фонду та виконання покладених на нього завдань;

бере участь у засіданнях Адміністративної ради Гарантійного фонду з правом дорадчого голосу;

виконує інші обов'язки відповідно до законодавства, цього Закону та обов'язків, делегованих йому Адміністративною радою Гарантійного фонду.

Стаття 61. Контроль за діяльністю Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно

Органом, що контролює діяльність Гарантійного фонду, є Ревізійна комісія, до складу якої входять три члени, обрані строком на три роки Адміністративною радою Гарантійного фонду з числа осіб, запропонованих учасниками Гарантійного фонду.

Порядок роботи Ревізійної комісії встановлюється Адміністративною радою Гарантійного фонду.

Не можуть бути членами Ревізійної комісії члени Дирекції та Адміністративної ради Гарантійного фонду.

До повноважень Ревізійної комісії належать:

контроль за дотриманням Гарантійним фондом, його органами управління вимог цього Закону, інших нормативно-правових актів, про що вона складає відповідні звіти та надає їх Адміністративній раді Гарантійного фонду та загальним зборам учасників Гарантійного фонду;

участь у роботі загальних зборів учасників Гарантійного фонду, а також у засіданнях Адміністративної ради Гарантійного фонду без права голосу;

призначення позачергових засідань Адміністративної ради Гарантійного фонду, а у разі неможливості їх проведення — скликання позачергових загальних зборів учасників Гарантійного фонду;

внесення змін до порядку денного засідання Адміністративної ради Гарантійного фонду;

затвердження річних фінансових звітів (баланс, звіт про фінансові результати) Гарантійного фонду;
розроблення загальних звітів за річними фінансовими звітами і предствалення їх Адміністративній раді Гарантійного фонду.

Стаття 62. Припинення Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно

Гарантійний фонд припиняється за рішенням загальних зборів учасників Гарантійного фонду за погодженням з Кабінетом Міністрів України, а також за рішенням суду у випадках, встановлених законом.

Кошти та інше майно Гарантійного фонду, що залишилися після розрахунків з його кредиторами, передається державі та зараховується до доходу Державного бюджету України».

2. У Законі України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» в редакції Закону України від 22 грудня 2011 року № 4212-VI (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 32-33, ст. 413):

1) статтю 16 доповнити частиною сімнадцятою такого змісту:

«17. При розгляді справи про банкрутство суб'єкта господарю-

вання, який є учасником (тимчасовим учасником) Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно, до справи залучається Гарантійний фонд виконання зобов'язань за складськими документами на зерно»;

2) статтю 42 доповнити частиною десятою такого змісту: «10. Зерно, що зберігається на зерновому складі, включається до складу його майна лише після повного повернення зерна покладавцям за всіма складськими документами на зерно, виданими таким суб'єктом господарювання»;

3) пункт 1 частини першої статті 45 доповнити абзацом тринадцятим такого змісту:

«витрати Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно, пов'язані з набуттям ним права регресної вимоги щодо зернового складу, — у розмірі всієї виплаченої ним суми відшкодування вартості зерна».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через три місяці з дня його опублікування, крім пункту 3 цього розділу, який набирає чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію»

Верховна Рада України **постановляє:**
Внести зміни до Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 39, ст. 261; 2000 р., № 51-52, ст. 451; 2002 р., № 16, ст. 114, № 29, ст. 194; 2003 р., № 30, ст. 247; 2004 р., № 15, ст. 228, № 51, ст. 552; 2011 р., № 6, ст. 41, № 46, ст. 512; із змінами, внесеними Законом України від 2 жовтня 2012 року № 5412-VI), виклавши його в такій редакції:

«ЗАКОН УКРАЇНИ

Про сільськогосподарську кооперацію
Цей Закон визначає правові, організаційні, економічні та фінансові особливості утворення і діяльності сільськогосподарських кооперативів.

Розділ І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Основні поняття

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

кооперативні виплати у сільськогосподарському обслуговуючому кооперативі — повернення членам кооперативу частини попередньо надлишково сплаченої вартості наданих кооперативом послуг відносно їх фактичної вартості, що розподіляється за результатами фінансового року між його членами;

правила внутрішньогосподарської діяльності кооперативу — нормативний документ, що встановлює вимоги до провадження господарської та іншої діяльності кооперативу відповідно до законодавства та статуту кооперативу;

сільськогосподарська кооперація — система сільськогосподарських кооперативів, їх об'єднань, утворених з метою задоволення економічних, соціальних та інших потреб членів кооперативів;

сільськогосподарський виробничий кооператив — сільськогосподарський кооператив, який утворюється шляхом об'єднання фізичних осіб, які є виробниками сільськогосподарської продукції, для провадження спільної виробничої або іншої господарської діяльності на засадах їх обов'язкової трудової участі з метою одержання прибутку;

сільськогосподарський кооператив — юридична особа, утворена фізичними та/або юридичними особами, які є виробниками сільськогосподарської продукції, що добровільно об'єдналися на основі членства для провадження спільної господарської та іншої діяльності, пов'язаної з виробництвом, переробкою, зберіганням, збутом, продажем продукції рослинництва, тваринництва, лісвництва чи рибиництва, постачанням засобів виробництва і матеріально-технічних ресурсів членам цього кооперативу, наданням їм послуг з метою задоволення економічних, соціальних та інших потреб на засадах самоврядування;

сільськогосподарський обслуговуючий кооператив — сільськогосподарський кооператив, що утворюється шляхом об'єднання фізичних та/або юридичних осіб — виробників сільськогосподарської продукції для організації обслуговування, спрямованого на зменшення витрат та/або збільшення доходів членів цього кооперативу під час провадження ними сільськогосподарської діяльності та на захист їхніх економічних інтересів;

участь у господарській діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу — збут через такий кооператив сировини, продукції її переробки, закупівля засобів виробництва, користування технологічними послугами кооперативу в обсязі та порядку, передбачених його статутом та/або правилами внутрішньогосподарської діяльності.

2. Інші терміни, що використовуються в цьому Законі, вживаються у значенні, встановленому в Законі України «Про кооперацію». Термін «виробники сільськогосподарської продукції» використовується у значенні, встановленому Законом України «Про сільськогосподарський перепис».

Стаття 2. Законодавство, що регулює діяльність сільськогосподарських кооперативів

1. Діяльність сільськогосподарських кооперативів базується на нормах Конституції України, Цивільного, Господарського, Податкового і Земельного кодексів України, цього Закону, інших нормативно-правових актів.

2. Загальні принципи, поняття та норми утворення, забезпечення функціонування, управління та ліквідації сільськогосподарського кооперативу і кооперативних об'єднань, контроль за їх діяльністю, права та обов'язки їх членів, формування майна, фондів, цін і тарифів на продукцію та послуги, а також трудові відносини у таких кооперативах та об'єднаннях регулюються Законом України «Про кооперацію».

Стаття 3. Типи сільськогосподарських кооперативів

1. За цілями, завданнями і характером діяльності сільськогосподарські кооперативи поділяються на обслуговуючі та виробничі.

Стаття 4. Статут сільськогосподарського кооперативу

1. Статут сільськогосподарського кооперативу розробляється відповідно до вимог статті 8 Закону України «Про кооперацію».

2. Примірні статуту сільськогосподарських кооперативів розробляються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики.

Розділ II

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ ОБСЛУГОВУЮЧІ КООПЕРАТИВИ

Стаття 5. Види сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів

1. Залежно від виду діяльності сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи поділяються на переробні, заготівельно-збутові, постачальницькі та інші.

2. До переробних сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів належать кооперативи, які здійснюють переробку сільськогосподарської сировини, що виробляється членами таких кооперативів (виробництво хлібобулочних, макаронних виробів, овочевих, плодово-ягідних, м'ясних, молочних, рибних продуктів, виробів і напівфабрикатів з льону, луб'яних культур, лісо- і пиломатеріалів тощо).

3. Заготівельно-збутові сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи здійснюють, зокрема, заготівлю, зберігання, передпродажну обробку та продаж продукції, виробленої членами таких кооперативів, надають їм маркетингові послуги.

4. Постачальницькі сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи утворюються з метою закупівлі та постачання членам таких кооперативів засобів виробництва, матеріально-технічних ресурсів, необхідних для виробництва сільськогосподарської продукції та продуктів її переробки, виготовлення сировини, матеріалів та постачання їх членам кооперативу.

5. У разі поєднання кількох видів діяльності утворюються багатофункціональні кооперативи.

6. Сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи надають своїм членам й інші послуги, зокрема технологічні, транспортні, меліоративні, ремонтні, будівельні, з ветеринарного обслуговування тварин і плеїмної роботи, бухгалтерського обліку і аудиту, науково-консультаційного обслуговування.

Стаття 6. Членство в сільськогосподарському обслуговуючому кооперативі

1. Засновниками та членами сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу можуть бути виробники сільськогосподарської

продукції юридичні та/або фізичні особи, які зробили вступний і пайовий внески у розмірах, визначених загальними зборами кооперативу, дотримуються вимог статуту, мають право ухвального голосу та беруть участь у господарській діяльності кооперативу.

Засновники сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу після його державної реєстрації набувають статусу членів кооперативу.

2. Фізичні або юридичні особи можуть бути членами кількох сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, різних за видами діяльності.

3. Членство в сільськогосподарському обслуговуючому кооперативі припиняється за умов, передбачених статтею 13 Закону України «Про кооперацію», та у разі припинення участі в господарській діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу протягом двох років поспіль.

Стаття 7. Вступні та пайові внески сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу

1. Вступні внески сплачуються членами сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу у порядку, встановленому статутом, та зараховуються до неподільного фонду кооперативу.

2. Пайовий внесок члена сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу формується з його паю та додаткових паїв.

Порядок визначення розміру пайового внеску кожного члена кооперативу визначається пропорційно до його участі у господарській діяльності кооперативу відповідно до запланованого обсягу і вартості послуг, що надаються кооперативом.

Асоційовані члени сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу здійснюють пайові внески у розмірі, визначеному статутом цього кооперативу.

Стаття 8. Правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу

1. Правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу є нормативним документом кооперативу, що встановлює механізм та способи реалізації положень статуту кооперативу з урахуванням особливостей його господарської діяльності.

2. Правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу повинні містити такі відомості:

порядок організації надання послуг членам кооперативу відповідно до переліку видів його діяльності, визначеного статутом;

вимоги стосовно документального оформлення зобов'язань членів кооперативу перед кооперативом щодо участі у його господарській діяльності;

механізм визначення розміру додаткового паю кожного члена кооперативу та його сплати, загальної частки пайових внесків асоційованих членів у пайовому фонді кооперативу, розміру та нарахування кооперативних виплат у розрізі видів діяльності кооперативу;

вимоги щодо ціноутворення та фінансових відносин.

Зазначені правила можуть містити й інші пов'язані з особливостями діяльності кооперативу положення, що не суперечать вимогам законодавства.

3. Примірні правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу розробляються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики.

Стаття 9. Особливості господарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу

1. Сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи здійснюють обслуговування своїх членів — виробників сільськогосподарської продукції, не маючи на меті одержання прибутку, і є неприбутковими організаціями.

Неприбутковість діяльності сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів визначається виходячи із сукупності таких ознак:

кооператив надає послуги тільки своїм членам;

члени кооперативу несуть відповідальність за зобов'язаннями, взятими перед кооперативом щодо їх участі у господарській діяльності кооперативу;

послуги надаються з метою зменшення витрат та/або збільшення доходів членів кооперативу.

2. Сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи не є власниками сільськогосподарської продукції, що вироблена, вирощена, відгодована, виловлена або зібрана (заготовлена) його членами — виробниками сільськогосподарської продукції. Власниками сільськогосподарської продукції, яка заготовляється, переробляється, постачається, збувається (продається) таким кооперативом, є його члени.

3. Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив може мати у власності майно, відокремлене від майна своїх членів.

Право власності на землю та право користування земельною ділянкою набуваються сільськогосподарським обслуговуючим кооперативом відповідно до Земельного кодексу України та зберігаються за ним у разі входження до складу кооперативного об'єднання.

4. Дохід сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу може формуватися за рахунок:

надходжень від його членів у вигляді оплати за надані послуги у процесі виробництва, заготівлі, переробки, постачання сільськогосподарської продукції;

коштів або майна, які надходять у вигляді пасивних доходів; субсидій (дотацій), отриманих з державного та/або місцевих бюджетів для підтримки сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, державних цільових фондів або в межах технічної чи благодійної, у тому числі гуманітарної, допомоги;

інших не заборонених законом надходжень.

Надходження, одержані сільськогосподарським обслуговуючим кооперативом від збуту (продажу) сільськогосподарської продукції за дорученням членів цього кооперативу, не є його доходами.

Фінансовим результатом господарської діяльності (чистим доходом) кооперативу є різниця між доходами кооперативу від господарської діяльності та витратами на її провадження.

5. Після виконання зобов'язань сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу та відшкодування збитків за минулі періоди залишок фінансового результату господарської діяльності кооперативу розподіляється загальними зборами у вигляді відрахувань до фондів кооперативу, кооперативних виплат його членам та нараховуван на паї членам кооперативу, у тому числі асоційованим.

Стаття 10. Кооперативні об'єднання

1. Кооперативні об'єднання сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів є неприбутковими і провадять свою діяльність на тих самих засадах, що й сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи.

Стаття 11. Особливості реорганізації сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу (кооперативного об'єднання)

1. За рішенням загальних зборів сільськогосподарський обслуговуючий кооператив може бути реорганізовано лише в інший сільськогосподарський обслуговуючий кооператив, а кооперативне об'єднання — в інше кооперативне об'єднання.

2. Нормативно-правові акти, прийняті до набрання чинності цим Законом, діють в частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Кабінету Міністрів України:

відповідно до своїх компетенцій забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом: забезпечити реєстрацію Гарантійного фонду та надання йому приміщення у місті Києві;

забезпечити протягом 30 днів з дня реєстрації Гарантійного фонду проведення першого засідання Адміністративної ради Гарантійного фонду;

до завершення формування фінансових ресурсів Гарантійного фонду забезпечити його діяльність за рахунок коштів центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику.

Президент України

В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ, 20 листопада 2012 року. № 5493-VI.

Розділ III

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ ВИРОБНИЧІ КООПЕРАТИВИ

Стаття 12. Членство в сільськогосподарському виробничому кооперативі

1. Членами сільськогосподарського виробничого кооперативу можуть бути фізичні особи, які виявили бажання об'єднатися для спільної виробничої діяльності на засадах обов'язкової трудової участі та внесли вступний внесок і пай у розмірах, визначених статутом кооперативу.

Стаття 13. Особливості господарської діяльності сільськогосподарського виробничого кооперативу

1. Сільськогосподарські виробничі кооперативи провадять господарську діяльність, основною метою якої є отримання прибутку, та реалізують свою продукцію за цінами, що встановлюються самостійно на договірних засадах з покупцем, і є суб'єктами підприємницької діяльності.

Стаття 14. Право власності сільськогосподарського виробничого кооперативу

1. Право власності на землю може набуватися сільськогосподарським виробничим кооперативом шляхом внесення до пайового фонду земельних ділянок його членами, а також придбання земельних ділянок за договорами купівлі-продажу, дарування, міни, іншими правочинами.

2. Право власності на землю та право користування земельною ділянкою набуваються сільськогосподарським виробничим кооперативом відповідно до Земельного кодексу України.

Розділ IV

ДЕРЖАВА І КООПЕРАЦІЯ

Стаття 15. Державна підтримка сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів

1. Основними завданнями державної політики з підтримки сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів є створення сприятливих умов для їх утворення, становлення і розвитку шляхом формування сприятливої податкової, фінансово-кредитної, інвестиційної політики щодо діяльності сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів та їх членів, а також розроблення механізму їх державної підтримки.

2. Центральні та місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування забезпечують сприяння розвиткові і зміцненню економічної самостійності сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів та їх членів, підвищенню ефективності їх діяльності, не допускають будь-яких обмежень господарської активності та ініціативи таких кооперативів, вільної і рівноправної їх участі на ринках товарів, робіт і послуг.

3. Державна підтримка сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів здійснюється відповідно до державних та регіональних програм за рахунок державного і місцевих бюджетів у порядку, встановленому законом.

Розділ V

ПРАВО ВЛАСНОСТІ НА ПАЙ

Стаття 16. Процедура повернення пайового внеску у вигляді земельної ділянки члену кооперативу

1. У разі виходу, виключення з кооперативу чи ліквідації кооперативу фізична чи юридична особа, яка внесла свій майновий пай у кооператив у формі земельної ділянки, отримує свій майновий пай виключно у формі земельної ділянки, тобто в натурі (на місцевості). У разі ліквідації кооперативу майновий пай у формі земельної ділянки не може бути використаний для виплати заробітної плати працівникам, виконання зобов'язань перед бюджетом, банками та іншими кредиторами.

Розділ VI

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кооперативи та кооперативні об'єднання, утворені до набрання чинності цим Законом, зобов'язані протягом року з дня набрання чинності цим Законом привести свої статuti у відповідність із цим Законом.

3. До приведення статутів у відповідність із цим Законом кооперативи та кооперативні об'єднання керуються положеннями діючих статутів у частині, що не суперечить цьому Закону.

4. До приведення законодавства у відповідність із цим Законом акти законодавства застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

5. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у частині першій статті 86 Цивільного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40-44, ст. 356) слова «споживчі кооперативи» замінити словами «кооперативи, крім виробничих»;

2) у Законі України «Про кооперацію» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 5, ст. 35):

у статті 2:

абзаці одинадцятій і дванадцятій викласти в такій редакції:

«цільовий внесок — грошовий чи інший майновий внесок члена кооперативу, що визнається понад пай до спеціального фонду кооперативу для забезпечення виконання конкретних завдань кооперативу;

пайовий фонд — фонд, що формується з пайових внесків членів кооперативу і є одним із джерел формування майна кооперативу, розмір якого може змінюватися»;

статтю 5 доповнити частиною другою такого змісту:

«Особливості функціонування сільськогосподарської кооперації визначаються Законом України «Про сільськогосподарську кооперацію»;

друге речення частини другої статті 6 після слів «кооперативи можуть бути» доповнити словом «сільськогосподарськими»;

частину першу статті 26 доповнити реченням такого змісту: «Ця норма не поширюється на сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи»;

частину сьому статті 29 після слів «(кооперативним організаціям)» доповнити словами «або зараховується до доходу бюджету»;

3) у Законі України «Про сільськогосподарський перепис» (Відомості Верховної Ради України, 2009 р., № 9, ст. 115):

в абзаці другому статті 1 слова «сільськогосподарську худобу і птицю» замінити словами «сільськогосподарських тварин»;

у частині першій статті 8 слова «худоби та птиці» замінити словом «тварин».

6. Кабінету Міністрів України протягом року з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом».

Президент України

В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
20 листопада 2012 року.
№ 5495-VI.

ПОВІДОМЛЕННЯ
про результати проведення торгів.

1. Замовник торгів: **Приватне акціонерне товариство "Білоцерківська теплоелектроцентрально",** код ЄДРПОУ 30664834.

1.1. Поштова адреса замовника: **09114, вул. Петра Запорожця, 361, м. Біла Церква, Київська обл.**

2. Інформація про предмет закупівлі: **Надання послуг з розроблення пакетних програмних засобів (впровадження автоматизованої системи управління підприємством на базі платформи: "ІС:Підприємство 8 Управління виробничим підприємством для України"), код Державного класифікатора продукції та послуг ДК 016-97 - 72.20.2.**

3. Оголошення про проведення торгів було опубліковане у газеті "Голос України" № **№204 (5454) від 30.10.2012р.**, а також на офіційному веб-сайті НКРЕ України **www.nerc.gov.ua** за № **195.**

4. Дата акцепту тендерної пропозиції, що визнана найкращою: **02 січня 2013 року.**

5. Вартість договору про закупівлю (з урахуванням ПДВ): **1 094 376,00 грн.**

6. Інформація про переможця торгів: Товариство з обмеженою відповідальністю **"БУХОБЛІК І ТОРГІВЛЯ АВТОМАТИЗАЦІЯ",** код ЄДРПОУ 36302914.

6.1. Поштова адреса переможця: **02002, м. Київ, вул. П. Лумумби, 4/6, офіс 605.**

6.2. Телефон/факс: **(044) 200-02-20.**

1. Замовник торгів: **приватне акціонерне товариство "Білоцерківська теплоелектроцентрально",** код ЄДРПОУ 30664834.

1.1. Поштова адреса замовника: 09114, м. Біла Церква, Київська обл., вул. П. Запорожця, 361.

1.2. Контактні: **телефон (04563) 7-97-43, факс (04563) 7-98-55.**

2. Інформація про предмет закупівлі: **послуги з розроблення пакетних програмних засобів (впровадження автоматизованої системи управління підприємством на базі платформи: "ІС: Підприємство 8 Управління виробничим підприємством для України"**

3. Оголошення про проведення торгів було опубліковане у газеті "Голос України" № **204 (5454) від 30.10.2012р.**

4. Дата акцепту тендерної пропозиції, що визнана найкращою: **02 січня 2013 року.**

5. Вартість договору про закупівлю (з урахуванням ПДВ): **1 094 376,00 грн.**

6. Інформація про переможця торгів: **товариство з обмеженою відповідальністю "БУХОБЛІК І ТОРГІВЛЯ АВТОМАТИЗАЦІЯ,** код ЄДРПОУ 36302914.

6.1. Поштова адреса переможця: **02002, м. Київ, вул. П. Лумумби, 4/6, офіс 605.**

6.2. Телефон/факс: **(044) 200-02-20.**

Господарським Судом Донецької області(вулиця Артема 157, місто Донецьк, Україна, індекс 83048) 20 грудня 2012 року винесено Постанову по справі № 5006/27/706/2012 про визнання банкрутом та введення процедури ліквідації Дочірнього підприємства ПАТ "Донбаспромелектромонтаж" Донецького спеціалізованого управління "Електромонтаж" № 442 Код ЄДРПОУ 32628159, юридична адреса : вулиця Бесарабська 28, місто Донецьк, Україна,індекс 83050. Розрахунковий рахунок № 26005315945702 в АТ "Укрсіббанк" МФО 351005.

Ліквідатором підприємства призначений арбітражний керуючий Пітеляк Василі Васильович (Ліцензія Серія АВ № 600667 від 22.02.2012 року) поштова адреса : вулиця Советська 10, квартира 4, місто Бахчисарай, АР Крим, Україна, індекс 98400.Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з моменту публікації оголошення.

Товарна біржа "Капіталіст"
оголошує аукціон з продажу майна (активів) АБ "Синтез"

Лот №1:
Земельна ділянка загальною площею 0,068 га з житловим будинком загальною площею 433,9 кв. м, що розташована за адресою: Київська область, м. Бровари, вул. Петра Дорошенка, 19.

Початкова ціна продажу лоту: 475 200,00 (чотириста сімдесят п'ять тисяч двісті) грн. в т.ч. ПДВ.

Лот №2:
Комплекс будівель, що складається корпус адміністративний (літ. Ф, Ф1) площею - 145,3 кв. м, склад №1 (літ. Х, Х1) площею - 384,40 кв. м, будинку - будівля (літ. Ш) площею 11,10 кв. м, будинок - будівля (літ. Ц, Ц1) площею - 251,60 кв. м, склад №1 (літ. Ч) площею - 217,40 кв. м, трубний цех (літ. Ш, Ш1) площею - 302,40 кв. м, будинок ДКМ в/т (літ. Є) площею - 18 кв. м., корпус виробничий №1 (літ. Ю, Ю1, Ю2, Ю3) площею - 1191,60 кв. м, корпус виробничий №2 (літ. Я), площею 365,90 кв. м, будинок ДКМ в т/т (літ. І (цифрами)) площею - 48,10 кв. м, котельня газова (літ. П (цифрами)) площею - 112,40 кв. м, що розташовані за адресою м. Київ,вул. Червонопрапорна, 26, загальною площею 3 048,2 кв. м.

Початкова ціна продажу лоту: 4 247 457,30 (чотири мільйони двісті сорок сім тисяч чотириста п'ятдесят сім) грн. 30 копійок в т.ч. ПДВ.

Майно перебуває в заставі Національного банку України.

Умови продажу:

1. Продаж лотів здійснюється на умовах договору купівлі-продажу.

2. Реєстраційний збір (50 грн.) та гарантійний внесок (10% від початкової ціни продажу лоту) учасників аукціону вносяться на рахунок товарної біржі "Капіталіст" (далі - "Біржа") № 26009226697800 в АТ "УкрСиббанк" м. Харьков, МФО: 351005, код ЄДРПОУ: 36375923.

3. Проведення розрахунків за лоти здійснюється протягом 30 календарних днів з моменту підписання протоколу про перемогу на аукціоні.

Прийняття заяв на участь в аукціоні проводиться Біржею в робочі дні з 10.00 до 16.00 за адресою: м. Київ, 6-р Івана Лепсе, 6, тел. (044) 497 50 43.

Кінцевий термін прийняття заяв на участь в аукціоні - 30 січня 2013 року.

Аукціон відбудеться 05 лютого 2013 року об 11.00 в торгово - операційній залі ТБ "Капіталіст" за адресою: м. Київ, 6-р Івана Лепсе, 6.

Відомості про активи, що пропонуються до реалізації, можна отримати за адресою: м. Київ, вул. Набережно-Лугова, 8 в робочі дні з 10.00 до 16.00, тел. 050-414-38-55 контактна особа Носик Ю.О.

Постановою Господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4/Тюленіна, 21) від 28.12.2012р. у справі №5009/4789/12 ТОВ "Запоріжінвестбуд" (69092, м. Запоріжжя, вул. Цегельна, 165, код ЄДРПОУ 33431950) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором ТОВ "Запоріжінвестбуд" призначено арбітражного керуючого Войтановича Олександра Йосиповича (69037, м. Запоріжжя, вул. 40 років Радянської України, 48, прим. 27, тел./факс (061) 2240974.

Постановою Господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4/Тюленіна, 21) від 27.12.2012р. у справі №5009/4792/12 ТОВ "Фобос-2004" (69068, м. Запоріжжя, вул. Червона, 26, код ЄДРПОУ 33011370) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором ТОВ "Фобос-2004" призначено арбітражного керуючого Войтановича Олександра Йосиповича (69037, м. Запоріжжя, вул. 40 років Радянської України, 48, прим. 27, тел./факс (061) 2240974.

Повідомляємо, що були втрачені бланки суворої звітності Страхової компанії НАСК "Оранта" в кількості 316 шт.:

ДПВ (Договір добровільного страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту) - 73661, 73666-73681, 73753-73754.

ОСЦПВ (Поліс обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів) -762863-762890, 76292-76293, 762898-762899, 762939-762941, 762960-762964, 5704051, 5704053, 5704056-5704057, 5704207-5704208, 5704253, 5704270, 5704272, 5704290-5704291, 5704299-5704300, 5705082-5705090, 5705114, 5705306, 5705309, 5705312, 5705313, 5705317, 5705387, 5705643, 5705744, 5705850, 5705852, 5705925, 5705927, 5705992, 5705998, 5705999, 5706000, 5706203-5706210, 5706338, 5706514, 5706546, 5706691, 5706804, 5706843-5706850, 5706915-5706919, 5706923-5706926, 5706932-5706933, 5706937-5706938, 5704742, 5704891, 5704892, 5704903, 5704939, 5704998, 3950215, 3950371-3950373, 3950530, 3950534, 3950545, 3950622, 3999077, 3999081-3999095, 3999147, 3999371, 3999372, 3999476, 3999883, 3999973, 4317160.

Бланки договорів міжнародного страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів "Зелена Карта" (Вся система) - 8891705-8891707, 8891710-8891721, 8891789-8891790, 8891797, 8891799, 8895815, 8899001-8899025, 8899033-8899034, 8899813, 8899815, 8899823, 8899826, 8899840, 8899850, 8907543, 8907825, 8907881, 8907887, 8907922, 8907924, 8907929, 8907931, 8907933, 8907934-8907940, 9058702, 9058747, 9063640, 9063903.

Бланки договорів міжнародного страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів "Зелена Карта" (БМР) - 7398448, 7398453, 8446242, 8446281-8446295, 8446385, 8446401-8446410, 8446412-8446420, 8447097-8447100, 8447153, 8447161-8447165, 8447221, 8447293, 8447294, 8447302, 8447302, 8447315,8447316, 8447322, 8447330, 8447331, 8447346, 8447816-8447825, 8908610, 8908611, 8908637, 8908638, 8908641, 8908649, 8908650, 8928742, 8928947, 8928948, 8928966, 8928974, 8928975, 8928985.

Постановою Донецького апеляційного господарського суду від 19.12.2012р. у справі №5009/3502/12 постанову Господарського суду Запорізької області від 21.09.2012р. у справі №5009/3502/12 в частині призначення ліквідатора скасовано. Прийнято в цій частині нове рішення. Ліквідатором ФОП Бездольного М.В. (71170, Запорізька обл., Бердянський р-н., с. Червоне Поле, вул. Горького, 173, ІПН 2793609737) призначено арбітражного керуючого Войтановича Олександра Йосиповича (69037, м. Запоріжжя, вул. 40 років Радянської України, 48, прим. 27, тел./факс (061) 2240974.

Господарський суд Черкаської області (м. Черкаси, вул. Шевченка,307) Постановою від 20.12.2012р. у справі № 01/5026/646/2012 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "Верхнячка-цукор" (Черкаська обл., Христинівський район,смт Верхнячка, вул. Заводська, 1, код ЄДР 31359992, р/р № 26003000200958 в ПУ АТ "ФІДОБАНК " у м. Києві, МФО 300175) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначена арбітражний керуючий Левченко Олена Аркадіївна (Ліцензія АВ № 566966 від 04.10.2011р., тел. (044) 254-53-26.

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, б. 4) постановою по справі № 5009/2370/12 від 06.07.2012 року визнано банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю "Моріс-Ресурс" (69002, м. Запоріжжя, вул. Червоногвардійська, б. 17, оф. 4, код ЄДРПОУ 36615405) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Нікітенко Микиту Олександровича (69037, Запоріжжя, а/с 411, тел. (095) 628-21-66, ліцензія серії АГ № 594794 від 05.04.2011р.).

Строк пред'явлення кредиторських вимог до боржника один місяць з моменту публікації.

Ухвалою господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) 08.10.2012р. порушено провадження по справі № 5011-28/13802-2012 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "АМР Інвест" (код 33542696; р/р 26001001308025 в ПАТ "ОТП Банк". 02002, м. Київ, вул. Каховська, 60). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Гороховського А.В. (03035, м. Київ, а/с 2, ліц. АГ № 580341 від 10.08.2011р.). Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів від дати публікації оголошення.

Ухвалою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 09.01.2013 р. по справі № 5023/5939/12 введено процедуру розпорядження майном ТОВ "Інтертон Плюс" (код ЄДРПОУ 36225526, адреса: 61045, м. Харків, вул. Ключівська, буд. 228; п/р № 26004060290057, МФО 351533). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Тризну Олександром Васильовича (ліцензія АВ № 470226 від 27.02.2010 р.; адреса: 61068, м. Харків, вул. Польова, буд. 10, кв. 17). Вимоги кредиторів приймаються протягом 30 днів від публікації.

Если Вы желаете надежно разместить Ваши сбережения и приумножить их - приходите к нам !

Ищем партнера по производству
фармпрепаратов.

Разрешительные документы
готовы, договор с
фармпредприятием
заключен.

Данные препараты востребованы
на рынках Украины и России.
Рентабельность до 500%

☎ (097) 066-60-66

ПРАТ НФСК "ДОБРОБУТ" просить вважати втраченими та відповідно не дійсними наступні бланки полісів ОСЦПВНТЗ зразка 2011-2012 р.

AA0005221425 AA0007995849-AA0007995850 AB0000075603
AB0001311236 AB0001311433 AB0001354349 AB0001354453-AB0001354454
AB0001368036 AB0002689152 AB0002700436-AB0002700440 AB0002710786
AB0002710851-AB0002710855 AB0002710891-AB0002710893
AB0002716038-AB0002716045 AB0002716331-AB0002716340 AB0002725538
AB0002725605 AB0002725617 AB0002727904 AB0003003548 AB0003020004
AB0003020008-AB0003020015 AB0003020201 AB0003020205 AB0003020207-
AB0003020208 AB0003020217-AB0003020221 AB0003020294 AB0003020543
AB0003020561-AB0003020570 AB0006763785 AB0006763920 AB0006767266
AB0006770519 AB0006770522 AB0006770527-AB0006770528 AB0006770636
AB0006770646-AB0006770648 AB0006770651 AB0006770658 AB0006770665-
AB0006770666 AB0006770668 AB0006770677-AB0006770680 AB0006770699
AB0006775405 AB0006775521-AB0006775522 AB0006775581 AB0006775701
AB0006775804-AB0006775811 AB0006775847 AB0006776190 AB0006787281-
AB0006787284 AB0006787295 AB0006804138-AB0006804139 AB0006804786
AB0006804891 AB0006804919 AB0006819039 AB0006819073 AB0006819176
AB0006819631-AB0006819632 AB0006819803 AB0006822695 AB0006823001-
AB0006823005 AB0006832373 AB0006832388 AB0009892122-AB0009892123
AB0009892239 AB0009892240 AE0000074077 AE0000074085 AE0000074185
-AE0000074188 AE0000074377 AE 0000074570 AE0000074851-AE0000074854
AE0000074896-AE0000074900.

У сучасному лікувальному центрі — повоєнна злиденність

КРИК ДУШІ

Наприкінці минулого року мені випала можливість побувати в Українському державному медико-соціальному центрі для ветеранів війни, що в селі Циблі Київської області. Враження далеко не кращі — прямо кажучи, невідповідні багатозначній назві.

У центрі — три спальні корпуси. Але якщо 1 і 2 корпуси утримуються більш-менш нормально, то третій — в убитому стані. Така злиденність, наче вчора була війна. Обшарпані стіни палат, смердючі санвузли з напівзруй-

нованою сантехнікою та іржавими трубами, обдерті двері, що погано зачиняються, через які запахи поширюються загальним коридором. Меблі давно треба викинути. На весь поверх — один телевизор, який важко дивитися, оскільки ди-

вани стоять уздовж бічних стін і один за одним. Звідти нічого не видно й не чутно. Здавалося б, я потрапив до державного центру, в якому має бути організоване сучасне діагностичне обстеження та високо-ефективне лікування. А насправді з'ясувалося, що цей центр — на рівні сільського медпункту, де основні інструментарії діагностики — тонометр і електрокардіограф, а лікування — примітивні

пігулки. Учасникам та інвалідам бойових дій соромно через сім десяти років після боїв перебувати в таких «апартаментах». Створюється враження, що мета цього лікувального закладу не турбота про здоров'я ветеранів, а можливість під бравурні розмови з приводу й без звільнитися від них. Утім, соромно має бути не тільки можновладцям, а й новопеченим мільйонерам, які відгороджуються від таких проб-

лем бетонними парканами й темним склом лімузинів.

Шановні бизнесмени, згадайте, що починали ви свій бізнес на цінностях, які відвоювало й відбудувало наше покоління — нині відкинуте. Тепер ви могли б віддячити ветеранам хоча б пристойним лікуванням у пристойній обстановці.

Анатолій ЄМЕЛЬЯНОВ,
інвалід Великої Вітчизняної війни
II групи.
Чернівці.

Вільний мікрофон

Чи в однаковій мірі Герої України — герої?

На сторінках газети «Голос України» хочу висловити свою думку про Героїв України.

Для присвоєння цього почесного звання в нашій державі існують спеціально затверджені норми та критерії, проте, мені здається, що їх треба переглянути і доопрацювати. На мою думку, ці звання повинні присвоюватися особам, які своєю наполегливою працею принесли позитивний результат державі чи людству загалом.

Для прикладу наведу заслуги космонавта Леоніда Каденюка і боксерів Віталія та Володимира Кличків. Цих людей поважають за мужність, відвагу і величезну працю над собою, але...

Для того щоб полетіти в космос, необхідно витратити чимало коштів на матеріали для ракети, паливо, зарплатню для будівельників та проектувальників літального апарата... Отже, підготовка і відправлення в космос одного космонавта — це величезні витрати.

Інша ситуація у братів Кличків. Без особливих матеріальних затрат для держави, а лише своєю наполегливою діяльністю і титанічною працею вони прославили Україну в усьому світі.

Аналіз по всіх героях проводить не буду. Лишень скажу, що звання героїв в країні отримують багато, тобто заслуги всіх героїв прирівнюються. А їх розмежував би і класифікував за ступенями чи рангами.

Володимир ТЕРЛИГА.
Пединівка
Черкаської області.

СПОГАД

Заарештували за... пшоняну кашу

Народився я в селі Іванківцях, колишньому районному центрі, на Хмельниччині. Пам'ятаю, що в моєї матері було три брати й сестра.

Два старші брати у 1912 році поїхали до Канади на заробітки. Там і прижилися.

У голодний 1933-й начальник Сатанівського райвідділу НКВС викликав молодшого брата — Йосипа Витка — й повідомив, що для нього надіслано долари з Канади. Й одразу запропонував повернути ці гроші назад, щоб не компрометувати Радянську владу...

Йосип пояснив, що він голодний, ледве дійшов до Сатанова, а вдома лежать четверо опухлих від голоду дітей — його та сестри. Тож як він може відмовитися від порятунку?!

Начальник натякнув, що Йосип може забрати свої долари на пошту, проте вони йому дорого коштуватимуть.

Мій дядько тоді не думав про наслідки, а лише про голод та опухлих дітей. Він отримав канадські гроші, які надіслали брати, купив на них у спеціалізованому магазині пшоня й приніс його додому. Того дня в хаті була багата вечеря — наварили пшоняної каші, нагодували нею дітей та й самі їли. Вранці діти піднялися з ліжок, поживішали й повеселішали.

...За місяць Йосипа арештували, а дружину і дітей примусово вислали до Харківської області.

Під час нападу Німеччини на Радянський Союз Йосипів старший син за мобілізацією пішов на фронт. А через деякий час мати отримала повідомлення, що його вбито.

Дружина Йосипа, маючи повідомлення про смерть си- на на фронті, писала звернення до різних інстанцій, навіть Сталіну. Вона все намагалася дізнатися про долю свого чоловіка й батька, чий син загинув на фронті. Моя тітка благала про дозвіл повернутися до своєї хати в Іванківцях. Та відповіді не надійшло нізвідки...

Станіслав СУХАРСЬКИЙ.
Феодосія АР
Крим.

НЕВИГАДАНА ІСТОРІЯ

У бурках до колонної зали

На шпальтах улюбленої газети хочу розповісти новорічну історію, яку почула від моєї землячки Ольги Чумак (тоді — Кабиш).

...Це було в 1948 році. Вперше за післявоєнний час завод п/я №13 (нині КП «ШКЗ «Імпульс»), що в Шостці на Сумщині, за відмінне навчання нагородив шістьох вихованців дитбудинку поїз- дою на головну ново-річну ялинку країни. Троє хлопчиків і троє дівчаток, серед яких і я, Оля Кабиш, поїхали до Москви. Для багатьох з нас це була перша подорож у житті.

Кухар тьотя Маша виділила нам в дорогу буханець і шматочок ковбаси, склала цей скарб у вузлик і наказала, щоб я розділила це на всіх і дала дітям за півгодини до того, як під'їжджатимемо до Москви. З нами поїхав директор дитячого будинку Григорій Семенович Авраменко. На вантажівці ми доїхали до Терещенської, де вперше побачили пасажирський поїзд. У плацкарті все було старе, постільної білизни не було. Але ми все одно раділи. На полицях розіслали свої пальто. Пасажири зби- ралися лягати спати. Наш директор, який мав поранення в ногу, довго вкладався на верхній полиці і нарешті заснув. Полягали й хлопці.

Один з пасажирів за- писав провідницю, коли прибуваємо до Москви. «О дев'ятій», — оголосила вона.

Усі у вагоні вже спали, тільки я та моя подруга Алла Коротка не лягали, щоб не прогави- ти столицю і встигнути всіх нагодувати. Минув деякий час. «Пів на дев'яту!» — сказав один з пасажирів.

Я швидко дістала вуз- лика, розділила на сім частин найдки і почала будити наших. Від цієї метушні прокинулись інші пасажири, підійшла провідниця і поцікави- лася, що сталося. Я від- повіла, що нам треба всіх нагодувати, щоб не приїхати до Москви го- лодними, а провідниця сказала, що у столиці бу- демо тільки о дев'ятій ранку. Поки я розмов- ляла з нею, діти швидко все з'їли. На столі зали- шилась лише порція ди- ректора. Григорій Семенович нічого не сказав, тільки знову вмовистив на своїй полиці. Мені було дуже соромно. «Чим їх уранці нагодую!» — плакала я, аж поки не заснула.

У Москві нас зустрі- ли приязно, розмістили в дитсадку, нагодували. А наступного дня ми

поїхали на ялинку до Колонної зали. І потрапили в казку. У вести- бюлі на дзеркальних сходах нас зустріли дівчата в національних костюмах 15-ти респуб- лік. Сходами підніма- лись діти в карнаваль- них костюмах та туфель- ках. А ми тільки зняли пальта і піднялися до за- ли в білих заводських бурках з калошами (спе- цоляг заводу). Вата на бурках в деяких місцях повибивалася, а калоші були завеликі, тому їх підв'язали мотузками.

До нас підійшли двоє чоловіків і запитали, звідки ми приїхали. Во- ни довго про щось роз- мовляли з нашим ди- ректором. А ми водили хороводи навколо го- ловної ялинки країни, від щастя забувши про всі наші дитячі біди.

Три дні ми були в Москві. Побували на Червоній площі, в цир- ку, в театрі Радянської Армії. Додому поверта- лися з великими пода- рунками. А нашого ди- ректора запросили до Міністерства освіти. Він сказав, що тепер вирішать всі проблеми нашого дитбудинку. І дійсно, невдовзі ми от- римали одяг, валянки, взуття і більше не но- сили бурки та калоші.

Це була найкраща ялинка в моєму житті.

Переповіла Олена ГУЩА.
Сумська область.

ФОТО З КОНВЕРТА

*Сумно виглядати у віконце,
За воронами побігати не вдасться...
Що ж, нехай настане тепле літо,
Ось тоді я, мабуть, зможу розгуляться!*

Фото і вірш Миколи КАПУСТИ.
Донецьк.

Зустрілися два листи

У «Голосі України» №248 за 28 грудня 2012 року було надруковано матеріал Івана Ілляша «Чи потрібно поновлювати графу «національність»?». У ньому народний депутат України Григорій Омельченко розповідав про причину відсутності графи «національність» у документах українців. На адресу редакції вже надійшли перші відгуки небайдужих читачів.

Запис про національність має бути за бажанням

Шановна редакціє! На мій погляд, питання, порушене в інтерв'ю, — дуже важливе та нагальне на теперішньому етапі розвитку українського суспільства. Бо нині в Україні створюється ситуація розмежування громадян на «західних» та «східних». Деякі недобросовісні політики провокують конфліктні ситуації. Глобальними наслідками цього може бути припинення існування нашої держави як єдиного цілого. Адже розрізнене суспільство може не встояти перед викликами сучасної зовнішньої політики інших країн.

Запобігти розвитку

такого негативного сценарію можливо, на мій погляд, лише об'єднавши наше громадянське суспільство навколо таких ідей, які були б зрозумілими та не залишали байдужими жодно- го члена суспільства. Це може бути національна ідея. І першим кроком до становлення у суспільстві загальнонаціональної ідеї має бути визна- чення національності громадян, які проживають у межах тери- торії України.

Водночас погоджу- юся з позицією Григорія Омельченка, що запис про націо- нальність повинен проводитися за ба- жанням особи.

Національні пи- тання завжди були дуже непростими. І рішення у цій галузі суспільних відносин повинні прийматися вивірено, точно, зва-

живши усі «за» та «проти».

Віктор ПЕТРОВ.
Бровари
Київської області.

Більшого маразму, ніж прочерк у графі документів, не бачив

Розповім свою іс- торію з графою «на- ціональність». Коли отримував паспорт нового зразка у 1996 році, варіантів не бу- ло, бо не було в цьо- му документі такої графи. Та й умови отримання не перед- бачали часу для за- пису й зайвих доку- ментів — я тоді служив контрактником у вій- ську. У 2000-му (вже після демобілізації) справляв весілля в Донецьку, де отри- мав черговий доку- мент — свідоцтво про одруження. Ска-

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, місцями невеликий сніг, дощ. Вітер південно–східний, 5—10 м/с, на півдні місцями пориви 15—20 м/с. Температура протягом доби в західних, північних, Вінницькій та Черкаській областях — мінус 3—8 градусів, на решті території — від 3 морозу до 2 тепла, у південних областях удень — від 0 до +5 градусів, у Криму вночі — 1—6 тепла, вдень — плюс 5—10.

АСТРОПРОГНОЗ
НА 21—27 СІЧНЯ

Овни. Оригінальні думки, осяяння, прозріння — усього цього вистачатиме. Ви лише маєте визначитися, чого прагнете, а потім працюйте над втіленням бажань у життя.

Сприятливі дні — 23, 25, 26

Несприятливі дні — 21

Тельці. Цього тижня ваші родичі, друзі й знайомі раптом вирішать нагадати про себе. Тому готуйтеся до телефонних дзвінків, гостей і зустрічей.

Сприятливі дні — 21, 23, 27

Несприятливі дні — 25

Близнюки. Вищі сили допоможуть вам подолати чимало перешкод, реалізувати старі плани. Але й ви самі маєте докласти для цього певних зусиль.

Сприятливі дні — 21, 25

Несприятливі дні — 24

Раки. Цього тижня на вас чекає нагорода за добрі справи та вчинки, які ви робили заради інших. Можливі зміни, пов'язані з фінансовим і соціальним становищем.

Сприятливі дні — 21, 25, 27

Несприятливі дні — 24

Лев. Вдалих час, щоб позбавитися шкідливих звичок і неприємних спогадів. Дійте активно й рішуче. У вас є всі шанси змінитися й просунути-ся по службі.

Сприятливі дні — 21, 25, 26

Несприятливі дні — 22

Дів. Не витрачайте занадто багато часу на розваги. Краще сплануйте свою діяльність на наступний тиждень, постарайтеся нічого не прогавити, і успіх забезпечено.

Сприятливі дні — 22, 26

Несприятливі дні — 24

Терези. Беріться за втілення своїх найухваліших планів, не стримуйтеся, дайте волю уяві. Спілкуйтеся з оточуючими, налагоджуйте нові ділові контакти.

Сприятливі дні — 21, 25, 26

Несприятливі дні — 23

Скорпіони. Не відмовляйтеся, якщо вам запропонують трохи заробити. За сприятливого збігу обставин ви зможете розраховувати на кругленьку суму.

Сприятливі дні — 22, 25

Несприятливі дні — 24

Стрільці. Усе, за що ви братиметеся в плані індивідуальної творчості, успішно реалізовуватиметься. Вдалих час для придбання замиського будинку й земельної ділянки.

Сприятливі дні — 23, 24

Несприятливі дні — 27

Козероги. Цей тиждень принесе вам несподівані звістки. Не бійтеся вносити зміни в своє життя. Вони сприятимуть пошвавленню в справах, а у вашому домі запанують добробут і злагода.

Сприятливі дні — 23, 24, 27

Несприятливі дні — 26

Водолії. Починається хороший тиждень, сповнений позитивних емоцій. Використовуйте ці можливості для пошуку нових напрямів діяльності.

Сприятливі дні — 22, 26

Несприятливі дні — 23

Риби. Широко використовуйте свої професійні вміння. Завдяки ним вам довірять роботу над новим проектом, збільшать зарплату або запропонують більш високу посаду.

Сприятливі дні — 22, 26

Несприятливі дні — 21

Добра то річ — у хаті піч

ІЗ ВЛАСНОГО ДОСВІДУ

Останніми роками стали популярними каміни, печі, грубки. Альтернативи такому опаленню годі й шукати, бо воно дешеве і надійне. Тож у п'яника Андрія Гаврилюка (на знімку) багато роботи. Досвідчений майстер погодився поділитися секретами свого ремесла.

— Мурувати печі мене навчив батько — Олександр Іванович, ще коли я був школярем. Тепер популярними стали каміни. Їх я

теж змурував немало. Є мої витвори не лише в оселях мешканців Рівненщини, а й Київської, Житомирської, Волинської областей.

НЕ ЗАЙВЕ НАГАДАТИ

Коли
сльозяться очі

У холодну вітряну погоду очі іноді починають сльозитися. Зупинити такі сльози допоможуть примочки із сушених квітів і листя малини. Прийшовши з вулиці, 1—2 столові ложки сировини залийте окропом, настояйте 30 хвилин і робіть примочки.

■ Утомлені очі та запалені повіки корисно промивати настоєм ромашки. 1—2 чайні ложки сухої сировини залийте склянкою окропу, дайте настоятися 15 хвилин і процідіть. Корисними будуть і компреси. Ватяні диски або марлеві тампони змочіть у настої і покладіть на 5 хвилин на закриті очі.

■ Гарний профілактичний засіб для очей — чай. Візьміть два пакетики чорного чаю, обдайте їх окропом, остудіть, а потім покладіть на 10 хвилин на закриті очі.

■ Досить ефективний і настій подорожника: 1 столову ложку сухо-го листя залийте склянкою окропу. Настояйте 20 хвилин, процідіть і робіть примочки.

■ Тонка плівка зі сліз захищає роговичку очей, зволожує її. Сльози забезпечують негайне вимивання сторонніх тіл, які потрапили в очі.

■ Краще звернутися до лікаря, якщо якщо очі часто мимоволі сльозяться, коли спокійно сидите за робочим столом.

■ Буває, через те, що слізна плівка припиняє виконувати свої функції, очі червоніють і починають боліти. Найчастіше причинами є тривала робота за комп'ютером з мерехтливим екраном, пересушене повітря, сигаретний дим. Тому не забувайте давати своїм очам відпочинок, провітрюйте кабінет і відмовтеся від шкідливих звичок.

Ілля ІВАНОВ.

Тепла піч — безпрограшний варіант, який допоможе сім'ї не лише зекономити на газі, а й добре зігрітися у холодну пору року.

❖ Чи не найважливішим елементом грубки є шестиметрові ходи, через які дим виходить у комин. Правильно викладені, вони дають рівну й потужну тягу, а неякісні можуть призвести до біди.

❖ Вогонь слабкий, а чадний газ може потрапити до хати, коли димар закороткий. Не розпалюйте пічку за допомогою бензину чи солярки, щоб пришвидшити процес горіння дров. Це може призвести до вибуху і травм.

❖ Щоб піч довго та надійно служила, дуже важливо збудувати її з якісного матеріалу. Сучасний кахель, вогнетривка цегла не витримують жодної критики, тому раджу знайти матеріал радянського виробництва.

❖ Ніщо не зрівняється з теплом живого вогню. Найкраще його втримує камінь — базальт чи граніт.

Посміхнувшись від задоволення, що ша-

ЦЬОГО ДНЯ, 18 СІЧНЯ

■ **1825.** У Москві відкрито нове приміщення Великого театру. ■ **1834.** Народився Володимир Антонович — видатний український історик, археолог, етнограф, професор Київського університету з 1878 року. ■ **1943.** Прорив радянськими військами блокади Ленінграда. ■ **1954.** Повідомлено, що у видавництві АН УРСР вийшов перший том «Історії УРСР». ■ **1966.** Помер один з фундаторів українського театру, народний артист СРСР Гнат Юра. ■ **1996.** Указом Президента України Л. Кучми затверджено національну програму «Діти України». ■ **1999.** У Києві розпочався черговий раунд українсько-румунських переговорів щодо демаркації морського кордону.

нують його працю, Андрій Олександрович додає:

— Відкрию вам головну таємницю. Щоб грубка, піч чи камін добре служили, потрібна добра тяга. А вона залежить від розміщення будинку. На пагорбі вона буде завжди добра, а от в низині димар слід робити вищим. Якщо поблизу будинку є високі дерева чи багато поверхівки, комин треба вивисувати, а його переріз визначати залежно від розмірів каміна.

Буває, що, перекладаючи стару грубку, дивуюся: як вона горіла? Димохід повністю сажею забитий, бо

давно не чистили. Якщо ж піч погано прогрівається, тоді роблю «діагностику» і знаходжу причину, — розповідає майстер.

Андрій Олександрович каже, що він не тільки грубки мурує, із задоволенням фантазує, коли працює над створенням камінів, а й уміє монтувати газові конструкції, бо тривалий час був майстром у ПМК-5. Закінчив 6 училищ і здобув аж 12 робітничих спеціальностей, які, до речі, нині дуже цінуються.

Надія АДАМЧУК.

Гоша Рівненської області. Фото автора.

Щоб казка не закінчувалася, або Як зберегти святковий настрій

ПСИХОЛОГ РЕКОМЕНДУЄ

Новорічні та Різдвяні свята позаду. Але ще живіть спогади: у вікнах будинків й досі світяться вогниками ялинки, по закутках причаїлися подарунки, на видноті урочисті листівки, а Інтернет сповнений колядок і привітань.

Відголосок свят тріумфально лунає, нагадуючи про те, що у житті є часи, дні, тижні, коли можемо дозволити собі побути у казці, відчутти себе чарівником. Адже у кожному з нас живе вигадник, винахідник, творець.

Спрадавна свято символізувало відмирання старого, віджитого і перехід до більш досконалого, молодого. Така віддушина допомагає людині психологічно оновитися і помолодшати. Ми повніше відчуваємо життя, його барви, у нас міцніють надії, народжуються нові мрії і впевненість, що вони здійсняться.

А ось кілька порад, як зберегти добру, піднесену енергію свята.

❖ Згадуйте приємні радісні моменти святкування і тіштеся, ку-

пайтеся у цих спогадах. Внесіть їх чаруючі звуки, барви, моменти у буденні справи.

❖ Продовжуйте листування, спілкування,

зустрічі з тими, з ким почувається вільно, невимушено, ошатно.

❖ Використайте досвід променистого, безжурного спілкування. Нехай усмішка стане вашою новою візитною картою!

❖ Не забувайте: мрійник і чарівник живе у вас і лише чекає, щоб, перепочивши і зібравшись із силами, розкрити свій таланти і поділитися ним із рідними, друзями, коханими. Використовуйте для цього слухний момент.

❖ Наче у машині часу, переносьте свої враження, задуми і надії в майбутнє, до наступних свят і буднів. Щоб не втратити відчуття казковості свого земного життя, яке ви самі в змозі творити.

Тетяна ГУРЛЕВА, психолог.

Фото:Юд Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Поради збирала Оксана КАЛУГІНА (oksana@golos.com.ua)

Над номером працювали: Володимир КРАСНОДІМСКИЙ, Сергій ВОЛОТКОВСЬКИЙ, Сергій ЛАВРЕНЮК.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідає відповідний рекламодатель.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
► Рукописів не повертаємо.
► Лістування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси та передплатна ціна на 2013 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк:

ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 28093

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

